

obsah

Úvod	2	Mobilní Internet	41	
Mobilní komunikace obecně	2	WAP	42	
Trocha české historie	2	Co potřebuji k mobilnímu WAPování ?	44	
Zahraniční zkušenosti s mobilními technologiemi	7	Rychlost spojení	45	
Typy sítí	8	Co mě to bude stát	45	
Mobil versus pevná linka	9	Něco málo pro hráčičky	45	
Základy telefonování	10	Vyzváněcí tóny	45	
Aktivace telefonu	10	Ikony neboli loga	47	
Vytočení telefonního čísla	11	Hry	47	
Přijmutí hovoru	13	Obrazové zprávy	47	
Odmítnutí hovoru	13	Hudba budoucnosti	47	
Zobrazení volajícího	13	Připravované technologie	48	
Volání na audiotextové čísla 0609	13	Bluetooth	48	
Zásady slušného chování k mobilnímu telefonu	14	Chat	49	
Přečíslování	14	UMTS	49	
Problémy při užívání mobilních technologií	16	Mobilní telefony	50	
Co dělat při problémech	16	Mobily – kapitola sama pro sebe	50	
Kam při problémech	16	Kde koupit levně mobil	51	
Co vzít s sebou v případě problémů	16	Príslušenství mobilních telefonů	52	
Kdy hradím částku za opravu sám	17	Autoantény	52	
Blokování mobilních telefonů	17	Baterie	53	
Co je to blokování	17	Handsfree	53	
Jak poznám, že je telefon zablokován	17	Chatboard	54	
Telefon si mohu odblokovat sám	17	Kryty	54	
Výběr telefonu a programu	17	Pouzdra na telefony	55	
Známy mi radí...	18	CL adaptéry	56	
Duální telefon	18	MP3 – out	56	
Baterie	18	Praktické tipy	56	
Pokrytí	20	Příklady GSM Banking	56	
Dotované telefony	20	Volání bez SIM karty	58	
Tarifní programy	20	Dobití Twist karty po internetu	58	
Typy tarifních programů u jednotlivých operátorů	20	Rušička mobilů	60	
Předplacené karty	22	Nevidím číslo volajícího	60	
Dobíjení kreditu	23	Zobrazení čísla volajícího na jeden hovor	60	
Vyúčtování	25	Volání do zahraničí přes internet	61	
Předplacené sady	25	Telefonní předčísli v ČR	61	
Přestup od předplacené karty k tarifu	26	Servisní menu	61	
Další důležité informace při výběru	26	27	Ochrana mobilu kódem IMEI	62
Základní a doplňkové služby operátorů	27	Kódy sítí GSM	62	
Textové zprávy	27	Několik kódů pro mobily Nokia	64	
Hlasová schránka	29	Vypínání mobilu se starým akumulátorem	65	
Roaming	31	Jméno sítě na displeji mobilu	65	
EFR	31	Zjednodušené psaní na mobilním telefonu	66	
WAP	31	WAPPictus	66	
Datové a faxové přenosy	32	WAP u Oskara	67	
Blokování hovorů	32	Loga pro mobily Nokia	67	
Přesměrování hovorů	32	Škodlivost vyzařování mobilů	68	
Specifické služby jednotlivých operátorů	33	Nebezpečnost mobilů pro leteckou dopravu	69	
Oskar	38	Základní pojmy	69	
GSM brána	38			
Privátní mobilní síť	39			
Nastavení mobilního telefonu	39	<i>Přílohy</i>		
Jak nastavovat menu?	39	1 – Výrobci mobilních telefonů	79	
Centrum SMS	40	2 – Internet přes Paegas	80	
Konferenční hovor	40	3 – Služba Paegas Info	81	
Mobil a komunikace	41	4 – Zajímavosti	87	

Úvod

Hned v úvodu se musím omluvit autorovi této knihy, že mu беру jeho počáteční řeč, kterou měl, spolu s textem této knihy, připravenou. Doufám, že mi to při mém mládí – komunikace jsou přece mladé a pro mladé – odpustí. Mobilní komunikace jsou fenoménem konce milénia i počátku toho nového. Dá se to vysledovat na každé výstavní akci posledních let, kdy nabývám pocitu, že vystavovatelé z řad mobilních komunikací nesmí chybět na žádné akci, i kdyby se týkala třeba přehlídky chovných plemen slepic. Na žádné větší výstavní akci, která se dotýká přímo či nepřímo informačních technologií, pak nechybí zcela zaručeně. Také tuzemská největší výstavní akce z této oblasti – Invex – nemůže být výjimkou. A tradiční vystavovatelé se nestačí divit, kam se ten svět řítí. I moje jedenáctiletá dcera se cítí být strašně ukrivděná, když jsem prohlásil, že jí mobilní telefon určitě nepořídím. „Ale tati, vždyť už ho má půl třídy,“ povídá. Vzhledem k tomu, že s podobnými návrhy chodí každou chvíli, tak to ignoruji. Ale i já budu muset jednou ustoupit. Vždyť mobilní technologie a mobilní telefony opravdu vstoupily do našeho života a staly se jeho součástí takovou rychlostí, jak snad nic jiného před tím.

A právě proto za vámi přicházíme s touto publikací, která by měla být určitým průvodcem světem mobilních telefonů. Poučit začátečníky a snad i přinést něco nového už zkušeným mobilním telefonistům. Leckomu se mohou některé pasáže zdát až příliš laické, některé zase až příliš odborné. Doufám však, že vám i přes tyto výhrady přinášíme něco nového, co jste ještě nevěděli, nebo čím si alespoň osvěžíte paměť.

Také bych rád při této příležitosti poděkoval autorovi, spolupracujícím firmám a všem, kteří se o tuto publikaci zasloužili. Speciální poděkování pak patří brněnské centrále Minolty, která vždy ochotně zapůjčí svoji techniku na pořízení a zpracování digitálních obrazů.

Za vydavatele Karel Heinige

Mobilní komunikace obecně

Trocha české historie

Zrození mobilních komunikací a technologií u nás je datováno někam na začátek devadesátých let. Od té doby se u nás stal mobilní telefon nedílnou součástí denního života nemalého počtu lidí. Teď, když píše tuto knihu, má podle výsledků všech operátorů mobilní telefon již 30% populace České republiky. Z toho jsou jasně vidět, že už dávno neplatí to co dříve, totiž že ten, kdo má mobilní telefon, musí být nutně majetný. Velkou zásluhu na tom má i snaha mobilních operátorů o co největší přijatelnost cen pro kteréhokoli člověka (tato snaha je ovšem dána nikoliv zájmem o obecné blaho, ale velkou konkurencí na mobilním trhu). Za jeden z nejchytřejších kroků lze považovat zavedení předplacených služeb, které na rozdíl od klasických tarifních programů, dovolují člověku mít neustálou kontrolu nad svými financemi.

Operátoři se také snaží oslovit zákazníky nemalým počtem služeb. Jejich snaha je jen ke prospěchu mobilních technologií u nás. Díky jejich rivalitě se obyčejnému uživateli nabízí stále více služeb, které zkvalitňují komunikaci a zvýhodňují mobilní telefon oproti klasickým pevným linkám.

Naši operátoři

V České republice zatím existují tři mobilní operátoři. První z nich, firma EuroTel, vznikla v ČR začátkem roku 1991. Od té doby se stala nejuznávanějším a nejvyužívanějším operátorem u nás. Často se také setkáte s názorem, že EuroTel nabízí nejkvalitnější, ale zároveň nejdražší službu u nás. Na obou těchto tvrzeních je kousek pravdy. Oproti ostatním operátorům se odlišuje EuroTel ještě jednou zvláštností. Svoje služby neposkytuje pouze v tolik rozšířené GSM síti, ale také v zastaralejším Tipu – síti NMT (Nordic Mobile Telephony). Tuto síť pojmenoval operátor názvem Tip, který je velice výstižný, neboť síť NMT je

výborným řešením pro ten typ uživatelů, který chce vydat co nejméně peněz, ale na druhou stranu mu nebude vadit omezení služeb.

Druhý mobilní operátor, který u nás získal povolení k provozování služeb, je firma RadioMobil. Ta nazvala svoji mobilní síť jménem Paegas. Od začátku svého provozování se stal Paegas velice oblíbeným a vyhledávaným operátorem a v poslední době stále více stahuje náskok EuroTelu v počtu zákazníků. Dokonce se nebojím tvrdit, že nejspíše do léta roku 2001 bude firma RadioMobil největším provozovatelem mobilních služeb u nás. A čím se tedy od EuroTelu liší? Asi největší rozdíl mezi těmito dvěma operátory je cena jednotlivých služeb. Paegas musel od začátku svého působení nasadit nižší ceny než jeho konkurent, což mu po jeho třetím působení, konečně začíná nést ovoce. V průzkumech se dokonce firma RadioMobil objevuje jako nejlepší kandidát na zaměstnavatele. Z toho je jasně vidět, že je Paegas širokou veřejností považován za velice životaschopnou firmu s dobrou prognózou do budoucnosti.

Na začátku roku 2000 se stala zatím posledním a celkově třetím provozovatelem mobilních služeb u nás firma Český Mobil. Ta se svou sítí Oskar rozjíždí provoz a v současnosti se odhaduje počet jejích zákazníků na 110 000. Nenabízí sice zatím takové množství doplňkových služeb jako její konkurenti, ale díky skvělé cenové politice a tomu, že své zákazníky nenutí k podpisu dvouletých smluv jenom za to, že jim poskytnou tak zvané „dotované telefony“, ani k tomu, aby za aktivaci SIM karty museli platit, si jistě bude nacházet čím dál tím větší okruh těch, kteří budou služeb Oskara využívat.

Třetí operátor u nás a ve světě

Potřebujeme nebo nepotřebujeme třetího operátora? Uživí se na našem trhu tři operátoři? Budou vlivem konkurence nižší ceny, nebo zavládne situace podobná jako u cen benzínů? Všechny tyto i jiné otázky vám mohly běžet hlavou, když se vypisovalo řízení na toho, kdo třetím operátorem bude. Nyní ho konečně máme. Mnozí odborníci z toho hned zpočátku nebyli nadšení a upozorňovali na nespílitelnost slibů výherce tendru, jiní, jako např. firma Orange, toto rozhodnutí dokonce napadli soudně.

K rozvoji mobilní komunikace dochází celosvětově, a tak se s podobnými problémy setkávají i jinde. Pojďme se tedy podívat za třetími operátory nejen po Evropě, ale i do Asie, Jižní Ameriky či do Afriky.

Irsko

Třetí licenci na provozování mobilních služeb v Irsku získala v polovině ledna 1998 společnost Meteor Group. Tato americká firma sídlí v Seattlu a patří ze 60 % pod Western Wireless, 30 % pak patří irské soukromé firmě RF Communications a 10 % americké konzultační společnosti Walter Group. V soutěži o třetí licenci porazil Meteor Group nám tak známý Orange z Velké Británie. Soupeři na irském trhu mu jsou Esat Digifone, pobočka Esat Telecom Group, a Eircell, součást státní telefonní společnosti Telecom Eireann.

Společnost Meteor Group se zaručila začít poskytovat své služby do devíti měsíců od získání licence, proinvestovat na své síti 426 milionů dolarů během čtyř let a zaměstnat okolo 600 lidí na co nejdelší úvazek. V den spuštění sítě měla její síť pokrýt třetinu populace a v prvním kalendářním roce chtěli získat 70 000 uživatelů. Licence byla vydána na 15 let. Hlavní překážkou pro třetího operátora v Irsku byla a je licenční podmínka vystavět svou vlastní síť, která bude respektovat požadavky organizací pro životní prostředí a jejichž požadavky budou splňovat zdravotní a estetické požadavky.

Přítom strategie firmy Orange obsahovala nabídku na proinvestování 910 milionů dolarů na výstavbu vlastní sítě a slib vytvořit irskou síť, která by se spojila s existující anglickou a severoirskou tak, aby vznikla první irsko-anglická nadnárodní služba.

Na doplnění je nutno říct, že co se nepodařilo v Irsku, vyšlo firmě Orange již počátkem dubna stejného roku (1998) v Severním Irsku. Už koncem dubna, tedy v době tendru, zde rozběhla své služby a spustila síť pokrývající celé Severní Irsko. Mezi nové služby patřily snadnější nákup mobilního telefonu, 14denní záruka vrácení peněz, záznamová služba a jiné.

Rakousko

A opět Orange. Začátkem srpna 1997 vyhrál podíl na třetí licenci mobilní sítě v Rakousku. Ano, jen podíl. Skutečným výhercem vládou vyhlášeného tendru se stalo konsorcium Connect Austria, v němž má Orange 17,45% vklad. Licence se vztahovala na síť 1 800 MHz a je postavena na shodné technologii, jakou má Orange na stejné frekvenci v domovské Británii. Dalšími členy Connect Austria pak jsou Radex Heraklith, VIAG, Constantia, Telenor a Tele Danmark.

Původně dosahovala penetrace v Rakousku 9 % (zhruba 700 tisíc uživatelů), se vstupem konsorcia začalo toto číslo rapidně stoupat. Orange nabídl opět větší množství pracovních příležitostí a zkušeností z výstavby sítě v Británii.

Maďarsko

V Maďarsku probíhal boj o licenci na finančním poli – kdo nabídl víc, vyhrál. A tak se vítězem staly společnosti AirTouch Communications (součást firmy Vodafone) a RWE Telliance (druhá největší německá firma), které zaplatily v polovině června 1999 částku 202 milionů dolarů (devětkrát víc, než byla minimální stanovená cena v podmínkách) za třetí licenci s dobou platnosti 15 let. Tyto dvě společnosti vytvořily společnost Primatel a rozhodly se proinvestovat 800 milionů dolarů. Podle smlouvy jsou povinny spolupracovat formou joint venture s Antenna Hungaria, národním rozhlasovým a televizním broadcasterem, a s Magyar Posta, národní poštovní službou.

Primatel měl podle podmínek spustit síť do šesti měsíců od podepsání smlouvy s vládou. Také dostal licenci na provozování sítí v pásmech 900 i 1 800 MHz. O pásmo 1 800 MHz však zažádali i stávající operátoři – Pannon GSM a Westel 900), kteří za rozšíření zaplatí 11 miliard forintů (tedy čtyřikrát méně, než zaplatila za licenci společnost Primatel). Nicméně Primatel zaplatil i za 900MHz frekvenci, kterou již stávající operátoři úspěšně provozují, a díky tomu bude moci používat kombinovaný provoz 900/1 800 MHz, a tedy výrazně ušetří při budování plošného pokrytí.

Hlavním konkurentem Primatelu bude zřejmě největší telefonní společnost v Maďarsku, již je Matáv. Ta hodlá využít předkupního práva a koupit tak 49 % akcií maďarského mobilního provozovatele Westel. Tento balík akcií drží společnost MediaOne, se kterou Matáv jedná.

Za zmínku stojí, že do tendru se vedle Airtouch s RWE přihlásila i Orange Hungaria (opět ten Orange) a CG Sat-Mannesmann Eurokom, přičemž vláda vyřadila rakouský Mobilkom Austria v prvním kole, a British Telecommunications (největší britský operátor) nestihl podat nabídku ve stanovený čas.

Španělsko

Pro Španělsko byl přelomovým rokem ten s koncovkou 98. Španělská vláda a Evropská komise liberalizovaly ke konci listopadu 1998 telefonní trh, tedy o 12 měsíců později než ostatní členové Evropské unie. Do té doby působily v oblasti telekomunikací na španělském trhu dvě firmy: Telefonica a ATT, které spolupracují, a Retevision, již chtělo zakoupit několik velkých telekomunikačních firem.

Díky vyhlášení tendru na třetího operátora základních telefonních služeb se mohla Telefonica stát členem Unisource (Swiss PTT, Telia Švédsko a PTT Telecom Nizozemí), kde už měla 25% vklad. ATT pak začala jednat s Unisource o dohodě k vytvoření Uniworldu. Španělsko se tak otevřelo i světu, protože např. americká vláda začala na základě tohoto rozhodnutí podporovat vstup Španělska do GATT. Telefonica je totiž jediná španělská společnost, která má povolení provozovat své služby v zahraničí, resp. právě v USA (spoluúčastí ve firmě TLD v Puerto Rico).

Svou snahu být třetím operátorem hlavních telefonních služeb potvrdila už dlouho před tímto rozhodnutím společnost France Telecom SA. Šlo o už druhý pokus France Telecomu vstoupit na španělský trh, když v červenci roku 1997 nevyhrál licenci na druhého operátora (společně s ním utvořily tehdy konsorcium Endesa, největší španělská elektrárenská společnost, a Telecom Italia).

Při druhém pokusu o dohodu s Cableuropa, kabelovou televizní společností, kterou vlastní Bank of America, General Electric Capital Markets, Callahan Associates, Ferrovial, Banco Santander SA a Banco

Central Hispano. Další nabídku učinil British Telecom. Cableuropa, největší španělská kabelová společnost současně usilovala o třetí licenci provozovatele kabelové televize v Madridu.

Pokud jde o mobilní operátory, pak se výše uvedená deregulace dotkla i tohoto segmentu: už koncem prosince byly schváleny nové zákony mířící tímto směrem. V současné době působí ve Španělsku Airtel (druhý největší operátor), který z 34 % vlastní British Telecom, z 21,7 % AirTouch a zbytek patří elektrárenské společnosti Endesa a firmě Union Fendosa. Posledně dvě jmenované firmy pak investovaly 2 miliardy dolarů z tohoto podílu do třetího operátora mobilních služeb, konsorcia Amena, které dále vlastní Retevisión. Jak vidno, pevná a mobilní síť jsou ve Španělsku pevně propojeny jednotlivými vlastníky. Určitou část Ameny pak vlastní ještě Telecom Italia Mobile.

Čína

Začátkem dubna 1998 čínské ministerstvo komunikací uvolnilo trh. Do té doby zde byly tři "pozemní" firmy, nyní se otevřela i možnost pro mobilní operátory se standardem CDMA. Staré ministerstvo pošt a telekomunikací (MPT) splynulo s bývalým ministerstvem elektrárénství, a vytvořilo se tak nové ministerstvo zodpovědné za rozvoj sítí a vysílačů. Před restrukturalizací ovládal trh China Telecom, díky to MPT.

Druhý operátor, Unicom, do té doby také spolupracoval s vládou, takže ten třetí – Great Wall (Velká zeď) měl velmi těžké podmínky. Vytvořil joint venture s firmou Cesec, donedávna komerční součástí Osvobozené lidové armády, nyní pod MPT. Ostatně, vojenské síly kontrolovaly v Číně donedávna veškerý obchod, ale v současné době má armáda zákaz komerčně podnikat.

Už z toho důvodu jsou finanční vztahy ve společnosti Great Wall, provozující třetí licenci mobilního operátora, nejasné. Oficiálně je spravován občanským managementem a jeho konkurenty jsou Telecom a Unicom. Zatímco tito dva operátoři vytvořili síť GSM a varianta sítě CDMA jim slouží jen jako zkušební, třetí operátor vytvořil CDMA síť jako svoji hlavní a pokrývá jí celou Čínu. A jsme opět u armády – ta totiž může spektrální pásma CDMA kontrolovat.

Operátoři spolupracují s různými firmami – např. Motorola si zajistila Peking, kde má 45 000 zákazníků a plánuje jich mít do roku 2000 až 540 000. Šanghaj "obsadil" Samsung, má 60 000 uživatelů a plánuje rozšířit síť na 200 000 zákazníků během tří let. Uzavřel již kontrakty za 197 milionů dolarů. Zatímco ostatní pracují na vybudování CDMA sítě, pokračují Telecom a Unicom v rozvoji GSM. Např. Telecom už má kontrakty za 1 miliardu dolarů, Nokia v provincii Henan za 130 milionů dolarů, Ericsson v provincii Guangdong za 369 milionů dolarů (i když sem patří i analogové linky), v provincii Jiangsu za 182 milionů a v provincii Hebej za 58 milionů dolarů. Výše zmíněná Motorola vydělává ve třech provinciích (Tianjin – 43 milionů, Jiangsu – 42 milionů a Hubej – 38 milionů). Northern Telecom získal zakázku za 27 milionů, ale pořád to všechno není nic na státní China Telecom – jeho zakázky jen za jeden rok dosahují výše 3 miliard dolarů.

Celkově měla Čína ke konci roku 1997 13,5 milionů uživatelů mobilních telefonů. Předpokládá se, že toto číslo vzroste do roku 2001 na 30 milionů. Otázkou však není dosažitelnost, ale finanční podíly a podivné transakce mezi jednotlivými třemi mobilními operátory a možnosti dvou digitálních sítí v sice otevřeném, ale přece jen příliš volném tržním prostředí.

Slovensko

I zde šlo o frekvenci 1 800 MHz a o podobné podmínky jako v České republice, ty však natolik nevyhovovaly možným uchazečům, že se do tendru nakonec nikdo nepřihlásil. Na první pokus sice byl vyhlášen vítěz, ale ostatní soutěžící podali návrh na zrušení tendru.

Výběrové řízení bylo zrušeno. Možná za to mohlo to, že slovenské ministerstvo dopravy a spojů na druhý pokus zvýšilo vyvolávací cenu (10 milionů dolarů), a vyžadovaný podíl slovenského kapitálu se snížil na 34 %. Objevily se i možnosti sankcí za nesplnění podmínek až do výše 20 milionů dolarů. V prvním tendru své štěstí zkoušela mj. firma TatryTel, která počítala se společností AT&T Wireless Services jako zahraničním partnerem. Druhý původní zájemce Telenor GSM už také podruhé "šťěstí" nezkusil.

Itálie

K aféře došlo také v polovině roku 1998 při výběru třetího operátora v Itálii. Podle prvních posudků vláda preferovala nabídku konsorcia Wind (France Telecom – 24,5 %, Deutsche Telecom – 24,5 % a státní Enel), ale současně chtěla dát licenci konsorciu Picienne (Mediaset, BT, Telenor, benzinová společnost ENI, Banca Nazionale del Lavoro a pojišťovna INA).

Rozdělení licence odmítli shodně oba subjekty, a Picienne v souvislosti s tím z tendru odstoupil a její mluvčí oznámil, že se nemíní pokusit ani o ohlašovaný tendr na čtvrtého poskytovatele mobilní sítě. V průběhu tendru také docházelo ke změně podmínek – ačkoliv měl zpočátku vítěz vybudovat síť na 1 800 MHz, časem si vláda řekla, že v pásmu 900 MHz je ještě dost místa a pásmo 1 800 že ponechá pro čtvrtého operátora.

Na italském trhu působili v té době již dva operátoři: Telecom Italia Mobile a Omnitel Pronto Italia. Podmínky třetí licence jsou stejné jako pro byly pro ně. Např. nutnost spolupracovat s Telecom Italia na využití stávajících stožárů. Přesto se vyskytly pochybnosti o regulérnosti soutěže už ve chvíli, kdy se přihlásil Wind. Ten z větší části vlastní Etel, jenž patří pod italské ministerstvo financí. Ostatní účastníci se obávali podhodnocených cen společnosti Wind a dotací ze strany státu. Wind by také získal licenci možnost spolupracovat se stávajícími operátory, ale těm se to nelíbilo – oni za síť museli zaplatit a někdo jiný by ji získal zadarmo?

Nakonec Wind vyhrál, ale hned zpočátku se dostal do velkých problémů, z nichž nyní viní 24,5% vlastníka Deutsche Telecom a žádá po něm úhradu za finanční újmu ve výši 155 milionů euro. A mezitím, se skoro ročním zpožděním, vyhlásila italská vláda boj o čtvrtou licenci. O tu však nikdo moc nestojí – pásmo 1 800 MHz nakonec přeje jen získal Wind, navíc zbývá již jen malá část italského trhu, kterou by stálo za to podchytit.

Izrael

Třetí licenci na mobilní síť vyhrála v Izraeli počátkem roku 1998 společnost Hutchison Telecommunications. Jde o konsorcium firem Hutchison (57,5 %), Matav Cable Systems Media (25 %) a Elbit (17,5 %). Licenci získalo na 10 let a zavázalo se proinvestovat 1 miliardu dolarů. Navíc bude první, kdo v Izraeli vybuduje GSM síť, protože ostatní dva operátoři Pelephone a CellCom používají technologii NAMPS, respektive TDMA.

Tendru se zúčastnily i další světové společnosti: např. Bell, Mannesmann či hongkongský Hutchison Whampoa. Přitom izraelský trh patří k nejrychleji rostoucím na světě – penetrace je zde 18 % a očekává se, že během dvou let vzroste na 40 %. Pěkně je to patrné i na absolutních počtech uživatelů – zatímco v roce 1994 jich bylo 120 000, o dva roky později vzrostlo číslo na jeden milion.

Indie

V Indii ještě neskončil konkurz na třetího operátora mobilní sítě, ale už probíhá tendr na čtvrtého. Tím by měla být společnost DoT (Department of Telecommunications). Ano, v Indii stále ještě většinou existují na provozování mobilních telefonních služeb vládní monopoly. A to už od roku 1992, kdy zde poprvé udělili licence pro dva operátory, každou pro jiný region. Nakonec si Indii rozdělili tři operátoři: British Telecom, Swisscom a Hutchinson Whampoa (indická společnost) a proinvestovali více než 1,2 miliardy dolarů na výstavbu sítě pro 130 měst. Operátoři však museli úzce spolupracovat s indickými firmami.

Indii trápí ještě jeden problém – některé soukromé společnosti doposud nezaplatily za licence a celková ztráta indické vlády v této oblasti se odhaduje na 30 miliard rupií. Je to důsledek toho, že počet uživatelů neroste tak rychle, jaké byly předpoklady.

Keňa

Generální ředitel regulátora Komunikační komise Keni (CCK) rozdělil letos v červnu první licenci na mobilní síť mezi dvě společnosti: Telecom Kenya a Postal Kenya (POSTA). Formou joint venture s první jmenovanou firmou vznikl Safaricom – soukromá firma, již vlastní ze 40 % Vodafone a ze 60 % právě

Telecom Kenya. Už v prosinci očekává CCK nabídky na druhou licenci a během pěti let bude vyhlášen tendr na třetího operátora.

Venezuela

Důvodem pro výběr třetího operátora ve Venezuele bylo přetížení linek dvou stávajících (Movilnet a TelCel). Přitom TelCel začal nabízet služby v roce 1988 a má 300 000 uživatelů (z nadpoloviční většiny jej vlastní BellSouth), Movilnet začal v roce 1991 a má přes 500 000 zákazníků. A tak v první polovině roku 1998 zadal ConaTel (Národní telekomunikační komise) podmínky pro třetího operátora v tendru, který opět měl proběhnout formou aukce.

Koncem prosince stejného roku se pak ConaTel sešel se zájemci. Ale potvrdil se jen názor odborníků – ConaTel totiž o třetím operátorovi uvažoval už v roce 1995 a vítěz měl být znám koncem toho roku, nakonec se však termíny posunuly na neurčito. V roce 1996 oznámil, že licence bude v roce 1997, i nyní však vše odložil – opět na neurčito.

JAR

V současné době je na pořadu jednání vlády JAR třetí licence mobilního operátora v této republice. Veškeré posudky odborníků k tomu jsou sice veskrze negativní, protože nový operátor by musel jít s cenami příliš dolů, přesto jde o neustále rostoucí trh. Za čtyři roky od spuštění první sítě v roce 1994 zde bylo 2,3 milionu uživatelů a na konci příštího roku se předpokládá, že jich bude 6,3 milionu.

Závěr

Tolik tedy o zkušenostech zahraničních. Kniha historie třetího operátora má již popsány první stránky a právě teď se dostává do jedné z nejdůležitějších etap svého vývoje.

▼ *Za tuto pasáž děkuje autor i redakce Janu Lipšanskému, redaktorovi World Online.*

Zahranční zkušenosti s mobilními technologiemi

Najdou vás kdekoliv

Na internetové adrese <http://www.legalaid.nsw.gov.au> se nacházejí stránky australské organizace pro občanskou svobodu. Její předseda Chris Pulpick jako jeden z prvních upozornil na skutečnost, že pokud máte mobilní telefon, ví operátor mobilní sítě, kde se nacházíte, a tuto informaci na základě zákona může předat dál na žádost policie.

Australské mobilní společnosti ke stížnosti konstatovaly, že záznamy o pohybu jednotlivých telefonů neuchovávají, ale na příkaz policie tak mohou učinit. Australská policie se k problému odmítla vyjádřit.

Nejednotné zákony i přístupy panují v této věci i v dalších světových státech: ve Švýcarsku jsou informace o pohybu mobilních telefonů zaznamenávány automaticky a uchovávají se šest měsíců. Podle týdeníku *Sonntags Zeitung* švýcarská policie tímto způsobem monitoruje uživatele mobilních telefonů díky Swisscomu. Tato švýcarská státní telefonní společnost zaznamenává data o pohybu více jak jednoho milionu uživatelů. Jak už je zmíněno výše, může tak učinit za poslední půlrok, a to s přesností několika stovek metrů. Z těchto informací se dá dokonce vyvodit, minutu po minutě, kdo se kde s kým setkal a jak dlouho spolu mluvili.

Samozřejmě činitelé Swisscomu, i když tuto informaci potvrdili, se hájí tím, že podobné údaje předává společnost policii pouze na soudní příkaz. Protože však sledování mobilních telefonů patří v současné době k účinným nástrojům policejního vyšetřování, stává se tak poměrně často. Síť, která dokáže přesně lokalizovat mobilní telefony ve chvíli, kdy jsou zapnuty, má přes 3 000 přijímačů a vysílačů.

Ve Velké Británii má šest telekomunikačních společností dohodu s policií o poskytování informací o pohybu jednotlivých mobilních telefonů, které používají podezřelí teroristé nebo těžcí zločinci. I tady je však předávání těchto informací podmíněno právními a procedurálními předpisy. Navíc podobné sledování se využívá jen při záťahových akcích, kdy se policie soustředí na vymezený okruh podezřelých osob.

Vraťme se však do Austrálie. Tam vypukl na rozdíl od Británie skandál, když se zjistilo, že místní policie také využívá sledování mobilních telefonů ke stíhání známých zločinců a sbírání informací o tom, s kým se setkali. Nejvíce však všechny účastníky překvapilo, že zločince bylo možné sledovat, i když měli mobilní telefon vypnutý. Ten totiž automaticky vysílá každou půlhodinu elektronický signál.

Na trhu jsou monitorovací systémy již třetí generace, mezi něž patří např. britský Leech Multi-Track, který monitoruje a dekoduje všechna data posílaná vzduchem přes jakoukoliv mobilní telefonní síť. Je založen na protokolech TACS a AMPS, které se používají všude ve světě. Přístroj je jen o málo větší než diplomatický kufřík, operační systém je založen na 32bitovém modulu běžícím pod Windows 95 i 98 a vyhodnocovaná data přenáší na obrazovku ve skutečném čase. Analyzuje skutečný provoz na síti a uchovává dokonce historii sledovaného objektu, již lze přenést do databáze MS Access pro další použití a rozbor.

Hovory sledované osoby se automaticky ukládají za pomoci jednoho kanálu na harddisk běžného PC notebooku. Ukládají se data typu: volaná čísla, kdo volal (a odkud), datum, čas, druh hovoru (registrace, datový či hlasový přenos atd.), ESN (jen pro organizace), poloha volajícího apod. Najednou lze sledovat až 256 telefonních čísel. Systém dokonce dokáže automaticky rozpoznat přepnutí na handsfree sadu, pokud někdo používá mobilní telefon v autě.

Problematikou se zabýval i Kongres Spojených států. V roce 1986, kdy objevily první mobilní telefony, byla podepsána ECPA (Smlouva o bezpečnosti elektronické komunikace), ale už v roce 1992 byla označena za nevyhovující, protože nezahrnovala možnosti nových technologií (v podstatě se ve smlouvě nacházely takové formulace, které by při přísnějším výkladu zakazovaly i poslech rozhlasu nebo rádiových stanic). Musel se proto rozlišit rádiový typ vysílání od mobilního telefonování.

Protože na ně je vyhrazeno pásmo od 890,025 MHz do 911,425 MHz, byla na všech rádiových přijímačích pro běžné uživatele zablokována právě frekvence 870 – 892 MHz, bohužel od 892 do 914 MHz k tomu nedošlo a monitorování je možné. A to i přesto, že Kongres vydal dva zákony, jimiž teoreticky zaručil bezpečnost uživatelům mobilních telefonů. Vývoj jde totiž velmi rychle kupředu.

A tak američtí zákonodárci doporučují používat anonymní volání či kódovače hovorů. Jenže, co je to platné, když v podstatě kdokoliv může sledovat cizí mobilní telefony. Stačí získat policejní přijímač a PIN mobilního telefonu, který chcete sledovat. Jediným omezením je, že musíte být v dosahu rádiových vln. Celá věc je samozřejmě nelegální, ale i tak se dají podobné přijímače sehnat za 20 000 až 30 000 amerických dolarů. V Kanadě se dokonce dají koupit zařízení za 500 dolarů, jež se dají připojit k počítači.

Typy sítí

Rozdíl mezi GSM a NMT

V České republice jsou zatím v provozu dva typy mobilních sítí. Nejnovější digitální síť GSM (Global System Mobile) a zastaralejší analogová síť standardu NMT (Nordic Mobile Telephony). Jak je patrné z celého názvu pro zkratku NMT, jde o systém, který přinesly severské (evropské) země. Největší zásluhu na rozvoji sítí NMT měla asi firma Nokia s jejímiž zástupci se také u nás už koncem osmdesátých let jednalo o zavedení mobilní sítě v tehdejší ČSSR. První mobilní telefony byly velké, velmi drahé a vlastníku mobilu platil nejen hovory odchozí, ale i příchozí! Takový mobilní telefon si mohli zpočátku dovolit jen velcí podnikatelé nebo velké firmy. V těchto kruzích ostatně bylo prestižní otázkou takový mobilní telefon vlastnit. Čím nižší kontaktní číslo, tím lepší.

Jeden z největších rozdílů mezi těmito dvěma sítěmi (pokud nebereme v úvahu ty technické a díváme-li se na to pouze pohledem uživatele a ne odborníka na mobilní komunikace), je v počtu jednotlivých služeb, které mohou poskytovat. Síť NMT nenabízí některé služby, na které jsou uživatelé GSM sítě zvyklí. V první

řadě je to roaming (používání mobilního telefonu v zahraničí), tolik nepostradatelná věc pro často cestujícího člověka, a v druhé řadě také nemožnost přenášet jakákoli data, tím pádem také fax a všechny služby spojené s internetem včetně WAPu. Dlouhou dobu nebylo také možné posílat krátké textové zprávy, což bylo dáno hlavně neochotou představitelů EuroTelu tuto funkci ve své staré síti spustit. Před nedávnou dobou se však EuroTel konečně rozhodl SMS službu umožnit a tak už si konečně pošlete i v síti NMT, pro zákazníka GSM sítě naprosto samozřejmě, SMSku – krátkou textovou zprávu.

Rozdíl mezi 900 MHz a 1800 MHz

Jedním z velice častých dotazů se kterým se setkávám, je dotaz na rozdíl mezi GSM sítí pracující na frekvenci 900 MHz a sítí o frekvenci 1800 MHz.

Ten hlavní je v kvalitě sítě a kapacitě služeb. Síť 1800 MHz nabízí kvalitnější přenosy a zároveň dvojnásobnou kapacitu oproti u nás rozšířenější 900 MHz síti. Hodí se tedy do míst, která mají vysokou hustotu osídlení. Není však vhodná do členitého a složitého terénu, který je doménou sítě 900 MHz.

Oba typy se od sebe odlišují ještě jednou zvláštností, která je dána frekvencí, na které pracují. Protože na sebe jednotlivé vysílače musí „vidět“, mají určenou ideální vzdálenost, kterou mezi sebou musí mít. Tato vzdálenost činí u frekvence 900 MHz něco okolo 30 km, u frekvence 1800 MHz v průměru 4 km, samozřejmě s ohledem na terén, ve kterém se vysílače nachází.

Z toho se dá jasně vyvodit, že použití kvalitnější 1800 GSM sítě je pro operátora podstatně nákladnější, pro uživatele však výhodnější. Nesmíme však zapomenout ještě jednu věc. K tomu, abyste mohli využívat služeb kvalitnější GSM sítě 1800, potřebujete telefon, který tuto frekvenci zvládá. Mezi staršími typy je jich pouze pár, naopak už se nesečkáte s novým mobilem, který by ji nepodporoval.

Mobil versus pevná linka

Hlavní rozdíl mezi mobilním telefonem a pevnou linkou je v jejich univerzálnost. Mobilní telefon můžete nosit neustále s sebou, dovoluje vám mít neustálou kontrolu nad svými telefonáty a umožňuje člověku být vždy k zastížení (samozřejmě pokud jste v dosahu signálu). Další výhodou mobilního telefonu je to, že má displej. Díky němu je vlastně umožněno využívat tolik různorodých služeb a funkcí. Jednou z těch nejvyužívanějších je možnost odesílat krátké textové zprávy či e-maily a za velkou výhodou považují též podporu funkce telefonního seznamu. Díky němu máte tedy neustále při sobě seznam svých kontaktů s telefonními čísly, u některých typů mobilních telefonů i s adresou a třeba e-mailem. Na druhou stranu jste omezeni kapaci-

tou paměti telefonu a SIM karty, což můžete u pevného telefonu vyřešit nákupem většího deníku pro záznam telefonních čísel. Abychom mobilní telefony jenom nechválili, zaměříme se také na jejich nedostatky. Mobilní telefony mají nevýhodu v nízké přenosové rychlosti, což má za následek menší kvalitu hlasu. V tomto případě je klasická pevná linka výhodnější.

Základy telefonování

Každý, kdo chce kdy používat mobilní telefon, by si měl osvojit několik základních operací s tímto přístrojem. Následující odstavce a řádky by vám v tom měly, alespoň z části, pomoci...

Aktivace telefonu

Vložení SIM karty

SIM karta je vlastně srdcem celého telefonu. Bez ní se z mobilního telefonu nedovoláte (až na výjimky v podobě tísňového volání...), telefon je bez ní vlastně slušně řečeno „na nic“. Jednotlivé SIM karty se od sebe odlišují kapacitou paměti, ale hlavní rozdíl je v použitém operátoru. Každý operátor má své SIM karty, které umožňují připojit se pouze do jeho sítě či do sítě některého z jeho roamingových partnerů. To tedy znamená, že pokud vlastníte kartu vydanou Paegasem do sítě EuroTelu či Oskaru se nepřipojíte, naopak např. v Německu do sítě D1 ano.

Ať už si tedy koupíte mobilní telefon v obchodě, na dobírku, nebo na internetu, ať je to předplacená sada, nebo telefon s paušálním tarifem, ze všeho nejdříve je potřeba jej aktivovat – oživit. První krok k aktivaci přístroje je vložení SIM karty. Tato akce se může u různých telefonů lišit, ale u většiny ji provedete tak, že sejmete baterii a do připraveného otvoru vložíte vaši SIM kartu. Jednotlivé otvory se mohou lišit v závislosti na telefonu, vždy tedy musíte mít SIM kartu odpovídající velikosti. Přesto, že vám může tato operace připadat velice jednoduchá (a ona taky jednoduchá je), doporučuji úplným začátečnickům buď nahlédnout do návodu k obsluze telefonu nebo si nechat poradit od zkušenějšího kolegy či člena rodiny. V žádném případě nemůžete telefon, a to si zapamatujte, vložním SIM karty zničit. SIM karty mají jeden roh zkosený a tak se dají do telefonu vložit pouze jedním směrem (samozřejmě, pokud nepoužijete hrubé násilí), a tím pádem je jejich poničení prakticky nemožné (jen pokud byste způsobili v telefonu zkrat).

Teď již máte v telefonu vloženou SIM kartu a můžete telefon zapnout. To se provádí speciálním k tomu účelu určeným tlačítkem, které bývá umístěno na různých místech – závisí na

typu mobilního telefonu – a téměř vždy je označeno ikonkou červeného sluchátka nebo, pokud nemá žádnou jinou přidruženou funkci, znakem kolmé čárky v kroužku.

Přihlášení mobilu do sítě

Ihned po spuštění se mobilní telefon pokusí přihlásit do mobilní sítě. K tomu, abyste se připojili, musíte být samozřejmě v dosahu signálu. To, že jste přihlášení, poznáte zpravidla tak, že je na displeji mobilu napsán název vašeho operátora (např. tedy Paegas).

Pokud tomu tak není a síť se z jakéhokoliv důvodu sama automaticky nepřihlásí, musíte volbu sítě provést ručně, pomocí menu telefonu.

Pokud se nacházíte v zahraničí, vybere váš mobilní telefon síť zahraničního operátora, se kterou má váš mobilní operátor podepsanou roamingovou smlouvu (může a je jich většinou více než jeden) a vy můžete zvolit tu, o které víte, že je levnější, nebo jejíž název se vám líbí nejméně.

Vlastní aktivace

Pokud jste si telefon koupili v rámci předplacené sady, postupujte podle návodu, který je k ní přiložen. U ostatních telefonů provede vlastní aktivaci přímo váš mobilní operátor, kterému dává avízo k aktivaci prodejce.

Pozor – nové baterie

Než začnete nový mobilní telefon používat, nezapomeňte **nejdříve nabít baterii**. Ta je totiž u nového telefonu skoro vždy úplně vybitá. Ušetříte si tak spoustu problémů. I když si tento problém rozebereme ještě dále, je dobré se zmínit o tom, že baterie bychom měli vždy nabíjet až do stavu úplného nabití a na nabíječku je nedávat dříve, než jsou úplně vybité. Vyplatí se také pořízení stolní nabíječky, která má funkci vybití před nabitím, čímž požadavek úplného vybití před dalším nabíjecím cyklem dodržíme. Pokud budete takto s bateriemi zacházet, pak se nemusíte bát, že byste měli v krátké době s bateriemi nějaké zásadní problémy. Určitě nenechávejte mobily stále připojené na nabíječku a pozor na handsfree sady do automobilů, které se také snaží baterie stále dobíjet, aniž by byly vybité.

Vytočení telefonního čísla

Teď, když už máte za sebou všechny kroky potřebné k tomu, abyste mohli začít používat mobilní telefon, a jste přihlášení do sítě operátora, můžete konečně vytočit telefonní číslo.

To provedete zpravidla tak, že pomocí číselné klávesnice napíšete telefonní číslo nebo, pokud již máte číslo zapsané v telefonním seznamu, vyberete je z něj a stisknete tlačítko, které je na vašem telefonu určeno právě pro tuto operaci – většinou je na něm malý zelený telefoněk nebo popiska OK (k ukončení hovoru se používá tlačítko s telefonkem červeným, nebo jiné, k tomuto účelu určené).

Struktura telefonního čísla

Národní telefonní číslo

Nejprve číslo pevné linky provozované Českým Telecomem, např.:

05 41515500

0 – meziměstské rozlišovací číslo

5 – směrové číslo uzlového telefonního obvodu (UTO), zde Brno

41515500 – přípojně číslo telefonní stanice.

A nyní číslo telefonu mobilního operátora:

060X 123456

0 – obdoba rozlišení meziměsto, v dnešní době by asi více odpovídalo označení mezisíťové rozlišovací číslo

60X – rozlišovací číslo operátora – liší se právě číslem X na konci, které nabývá hodnot 1 – 8.

123456 – přípojné číslo mobilního telefonu, vždy šestimístné. Proto také – možnosti jsou už vyčerpané – mobilní operátoři musí používat další čísla v předčísli **60X**. Zatímco na počátku rozvoje mobilního telefonování vystačil Eurotel s předčísli **0601** (NMT síť) a **0602** (GSM síť) a RadioMobil s předčísli **0603**, tak nyní má Eurotel i předčísli **0606** a RadioMobil **0604**, **0605** a pro úplnost Český Mobil **0608**.

V sítích mobilních operátorů se však mnohem více využívá čísla ve tvaru mezinárodním.

Mezinárodní telefonní číslo

Nejprve Telecom:

00 420 5 41515500

00 – mezinárodní rozlišovací znak – může být nahrazen znakem +, který vlastně také znamená „vytočení“ dvou nul

420 – směrové číslo České republiky

5 – směrové číslo UTO (Brno) – *bez úvodní nuly!*

41515500 – přípojné číslo telefonní stanice

Struktura čísla pro volání v mobilních sítích je zcela obdobná, jen je zvykem používat místo úvodních dvou nul znak +:

+420 5 41515500 do pevné sítě nebo **+420 60X 123456** do sítí našich mobilních operátorů. Význam jednotlivých předčísli je stejný a opět se vynechává úvodní nula směrových čísel UTO nebo mobilního operátora, jak u volání z pevné sítě tak z mobilu.

Vždy používejte předčísli

Oproti klasickým pevným linkám neexistuje u volání z mobilu rozdíl v meziměstském a místním volání. To tedy znamená, že pokud voláte na klasickou pevnou linku v nějakém městě, kde sami bydlíte nebo se právě nacházíte, musíte přidat i předčísli, jako byste na pevné lince volali meziměstsky (např. 05 - Brno), voláte-li na jiný mobilní telefon, musíte přidat předčísli mobilního operátora. Pokud vám nejde vytočit telefonní číslo, nebo je telefon, na který voláte neustále obsazen, zkontrolujte, jestli jste neudělali právě tuto chybu – je jedna z nejčastějších.

Mezinárodní formát čísla

Kromě klasického zapsání telefonního čísla (např. 0602 020202, 05 12341234), je můžete také zapsat mezinárodní formou, kterou u nás podporují všichni tři mobilní operátoři. To provedete tak, že před klasické číslo přidáte mezinárodní předčísli (pro Českou republiku +420) a z předčísli místa nebo mobilního operátora vypustíte vedoucí nulu. Číslo s mezinárodním předčísli vypadá tedy takto:

+420 5 12341234 nebo **+420 603 603603**.

Uvědomte si prosím, že bez tohoto předčísli si nezavoláte do ani ze zahraničí. Z tohoto důvodu je nejlepší zapisovat si čísla do telefonního seznamu i s mezinárodním předčísli, vyhnete se tak některým problémům. Zde uvedu hlavní dva důvody, proč je vhodné si zapisovat do telefonního seznamu čísla v mezinárodním tvaru a se znaménkem plus místo úvodních dvou nul:

- první důvod je zcela jasný. Pokud jste v zahraničí nebo v některých místech pohraničí, které nemá váš operátor pokryto, objeví se vám na displeji zřejmě operátor, se kterým má ten váš sjednaný roaming (tento pojem si vysvětlíme dále). Pokud v tomto případě chcete volat některé číslo z vašeho telefonního seznamu, musíte bezpodmínečně volat i mezinárodní předčísli. Pokud je v seznamu nemáte, musíte celé číslo zadávat ručně.

- Druhým hlavním důvodem je to, že v případě uložení čísla do seznamu v mezinárodním tvaru se vám na displeji telefonu neobjeví pouze číslo volacího, ale přímo jeho jméno, pod kterým jste si záznam do seznamu pořídili. Místo předčíslí 00 musí být vždy +, jinak se vám jméno volacího nezobrazí, což souvisí s tvarem čísla posílaným zároveň s příchozím hovorem.

Přijmutí hovoru

Tato akce je jednou z nejvíce používaných (v případě, že jste si koupili mobilní telefon k telefonování a ne proto, že už ho má každý a hlavně váš souseď). Pokud vám tedy někdo volá a vy chcete telefonát přijmout, musíte hovor aktivovat – vlastně „zvednout“ sluchátko jako u normálního telefonu.

To provedete stisknutím tlačítka, které je k tomuto určeno. Bývá to především tlačítko se zeleným sluchátkem. U některých mobilních telefonů bývá k tomuto účelu používáno multifunkční tlačítko, které má různé funkce. V tomto případě se musíte řídit pokyny, které máte na displeji (např. Volat, Konec).

Odmítnutí hovoru

Někdy se vám může stát, že z nějakého důvodu chcete telefonát odmítnout (za poslední hodinu je to už pátý telefonát od vaší ženy). To provede stisknutím tlačítka s červeným telefonkem, s písmenem „C“ nebo pomocí multifunkčního tlačítka. V té chvíli operátor přeměruje telefonát do hlasové schránky (máte-li ji aktivovanou), nebo se volajícímu ozve obsazovací tón. Nevýhodou tohoto postupu je, že volající pozná, že s ním nechcete mluvit, což ho může někdy pěkně naštvat (věřte mi – mám s tím vlastní zkušenosti). V případě, že se této situaci chcete vyhnout, můžete nechat telefon vyzvánět tak dlouho, až se telefonát sám přeměruje do hlasové schránky (zpravidla po 30 sekundách) a volající si bude myslet, že jste k telefonu nestačili přiběhnout, nebo že jste ho neslyšeli !

Zobrazení volacího

Vždy, když vám někdo volá, uvidíte na displeji svého telefonu jeho telefonní číslo (v případě, že volá přes digitální ústřednu nebo z mobilu, jinak vidíte pouze nápis „Hovor“). To se zde zobrazí díky funkci CLIP, kterou podporují všichni naši operátoři. Tato funkce je už při aktivaci tarifního programu i předplacené karty aktivována automaticky a zdarma. To znamená, že uvidíte telefonní číslo volaného vždy, když volá z kterékoliv české mobilní sítě nebo pevné telefonní linky (mimo staré analogové), ale také z většiny sítí na celém světě.

Jistě vás též zajímá otázka, zda je možné zamezit zobrazení vašeho telefonního čísla na přijímajícím telefonu. Odpověď zní ano a to díky funkci CLIR, kterou též podporují všichni naši operátoři. O aktivaci této služby můžete požádat na infolince vašeho operátora. U společnosti EuroTel a Oskar vás to ale bude stát 400 Kč, u Paegasu je tato služba zdarma.

Volání na audiotextové čísla 0609

Napřed si musíme říci, co to audiotextové služby jsou. Telecom na číslech s předčíslím 0609 nabízí využití linek jiným subjektům a tyto linky speciálně zpoplatňuje. Z výnosu, který jde do jeho pokladny, si Telecom ponechává určitou část a zbytek dostávají zmíněné subjekty. Čím víc dokáží nalákat volajících, tím je jejich zisk větší. A tak se na těchto číslech můžete zúčastnit různých kvízů, soutěží, seznámit se nebo se sexuálně ukájet. Jsme veselí, jsme hraví... Opravdu jste to ještě nikdy neslyšeli?

Ještě před nedávnem jste se doopravdy na audiotextové čísla dovolat nemohli. Avšak díky tlaku určité skupiny uživatelů a poskytovatelů audiotextových služeb, umožnil, někdy v prvním čtvrtletí roku 2000, na tato čísla volat jak EuroTel, tak Paegas. Jediný, kdo zatím tuto službu nenabízí, je tedy Oskar.

Zásady slušného chování k mobilnímu telefonu

Pokud chcete mobilní telefon využívat co nejdéle, měli byste se k němu chovat co nejlépe. Zde je několik rad jak na to:

Pozor na displej

Displej je jednou z nejdůležitějších a zároveň nejchoulostivějších součástí mobilního telefonu. Proto vždy dbejte na to, aby nebyl displej vystaven nežádoucím vlivům. Mezi ně patří zejména pokládání telefonu displejem dolů, nošení telefonu bez pouzdra hen tak v kapse nebo kabelce, ale i zbytečné vystavování displeje slunci či dešti, což má ostatně negativní vliv na celý telefon.

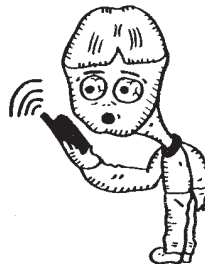
Uvědomte si, že displej není vyroben z tvrzeného nezníčitelného skla a proto je velmi jednoduché ho poškrábat. Měli byste si také zapamatovat, že displej je nepostradatelný a při jeho poškození je telefon v mnoha případech neopravitelný. Pokud však náhodou ano, buďte si jisti, že jeho oprava není levnou záležitostí

Stop vodě

Mobilnímu telefonu jako celku nejvíce škodí voda. Ta může mít za následek trvalé poškození konektoru pro napájení baterie, stejně jako může způsobit zkrat v celém telefonu. Oprava těchto problémů je často velice nákladná a nevztahuje se na ně záruka. Na tomto příkladu je jasně vidět, jak se vyplatí být ke svému telefonu „ohleduplný“.

Stop prachu

Také prašné prostředí není zrovna tím ideálním, ve kterém se s mobilním telefonem pohybovat. Žádný mobilní telefon (už se objevují výjimky) není zatím prachuvzdorný, a dostane-li se prach dovnitř telefonu, dovede způsobit problémy. Pokud se pohybujete v prostředí kamenolomu, cementárny a jiných míst, kde je poměrně vysoký spad prachových částic (Praha, Brno, Ostrava apod.) je ideální mobil vůbec nevytahovat z kapsy a používat lehkou handsfree sadu. Navíc budete vypadat jako nějací bodyguardi a každý se bude mít před vámi na pozoru.

Pozor na klíče

Jedním z nejčastějších poškození mobilního telefonu je poškrábání displeje nebo celého telefonu klíči. S tímto problémem mám vlastní zkušenosti a věřte mi, vyplatí se dávat na toto pozor. Také nenoste mobil v kapse společně s drobnými, a jinými tvrdými předměty, které by mohly poškodit nejen displej, ale i ostatní plastový povrch mobilu.

Přečíslování

Nic v životě není jednoduché a tak poměrně v blízké době dojde ke všeobecnému přečíslování.

Dnešní očíslování všech služeb nevyhovuje evropským standardům, a proto se musela Česká republika chtít nechtě připojit k plánu na celkové přečíslování. Tento složitý proces byl zahájen před několika měsíci a už teď leží na stole konkrétní návrhy, jak by celkové přečíslování mohlo vypadat. Pojdme se tedy na tuto záležitost blíže podívat.

Požadavky na přečíslování

Česká vláda spolu s odborníky a EU sestavila seznam požadavků, které musí nový přečíslovací plán splňovat:

- zajistit dostatečnou číslovací kapacitu i pro další mobilní provozovatele po 31. 12. 2000;
- respektovat podmínky pro zavedení služby přenositelnosti účastnického čísla;
- respektovat zásady pro harmonizaci očíslování podle ETO (Evropský telekomunikační úřad);
- vycházet z třímístného očíslování v mezinárodních sítích pro Českou republiku;
- dodržet délku mezinárodního čísla na 12 míst (ITU připouští až 15), tj. délku národního čísla 9 číslic;
- pro službu výběru provozovatele použít kód 10XX;
- orientovat se na počet obyvatel větší než 10 milionů;
- projektovat vytvoření paralelních sítí s geografickými oblastmi, tj. obvody místních sítí (OMS) v sítích samostatných provozovatelů pevných sítí a nikoliv sítí provozovatelů v geografických oblastech OMS jednoho provozovatele;
- vycházet z odhadu počtu provozovatelů v rozmezí 10 až 50.

Telefonní síť

K tomu, aby bylo možno zavést do provozu nový číslovací plán, je potřeba, aby se struktura sítí u nás poněkud změnila, čili upravila. V současné době existují dva návrhy, jak tuto změnu provést.

První z nich vychází ze zavedení 72 OMS (obvody místních sítí), které se budou tvořit ze stávajících UTO stanic. Lišit se budou v tom, že se počítá s jedno, v některých výjimkách maximálně dvouciferným očíslováním.

Druhá varianta počítá s osmi OMS, které by mohly vzniknout sloučením některých stávajících UTO.

První varianta se jeví lepší v oblasti kapacity, druhá naopak zjednoduší systém celého volání. Jak to však nakonec dopadne, záleží pouze na vládě.

V této tabulce je uvedeno několik měst a plánované předčíslí podle prvního návrhu

1	Praha
2	Brno
3	Ostrava
10	Mlada Boleslav
17	Karlovy Vary
72	Příbram

V následující tabulce je uveden název a spojení okresů spolu s předpokládaným počtem obyvatelů u druhé varianty

1	Plzeňsko + Karlovarsko	857 384
2	Praha	1 193 270
3	Střední Čechy	1 108 465
4	Pardubicko + Královehradecko	1 061 834
5	Brněnsko + Olomoucko	1 781 135
6	Ostravsko + Zlínsko	1 882 700
7	Budějovicko + Jihlavsko	1 148 901
8	Ústecko + Liberecko	1 255 932
9	Volné	

Budoucí předčíslí u mobilních operátorů

Také mobilní síť se dočkají změny telefonního předčíslí. Předpokládá se následující přečíslování:

71	NMT 450 Eurotel s.r.o.
----	------------------------

- 72 GSM Eurotel s.r.o
- 73 GSM Radiomobil a.s.
- 74 GSM Český mobil a.s.
- 75 až 79 rezerva

Existují ještě několik desítek různých systémů (předčíslí 0800, 0609 ...), které se musí přečíslovat, těmi se ale v této knize zabývat nebudeme.

Problémy při užívání mobilních technologií

Co dělat při problémech

Pokud se vyskytnou při používání mobilního telefonu nějaké problémy je asi nejlepší navštívit autorizovaný servis. Můžete sice nejdříve navštívit prodejnu, kde jste mobilní telefon zakoupili, ale prodejna bude stejně působit jen jako prostředník mezi vámi a autorizovaným servisem (výhodné to může být pouze v případě, že se bez svého telefonu nemůžete obejít a vaše prodejna vám zapůjčí po dobu opravy jiný). S sebou si vezměte záruční list a doklad o koupi, samozřejmě také poškozený mobil a originální krabici. V servisu vám také poradí co a jak, případně telefon na počkání opraví, pokud je závada rozsáhlejšího rázu, telefon si zde na několik dní nechají.

Kam při problémech

Kromě již zmiňovaných autorizovaných servisů rozlišujeme ještě další dva typy, a to servisy značkové a neznačkové.

Jak to tedy je s jednotlivými typy:

- Značkové servisy jsou provozovány přímo výrobcí mobilních telefonů a mají tedy jednoduchý přístup ke všem komponentům.
- Autorizované servisy, jak už název napovídá, mají povolení (autorizaci) od výrobce k tomu, že jsou natolik odborně fundované a vyškolené, že jejich telefony mohou opravovat.
- Třetí, ale hojně využívaný typ servisu, jsou servisy neznačkové. Tyto servisy na rozdíl od těch předešlých nemají oprávnění k opravování mobilních telefonů, tedy nedostaly k tomu od výrobců povolení. O těchto servisech se vedou časté dohady. V některých problémech vám mohou pomoci dokonce lépe než servisy značkové, avšak při výměně některých částí telefonu nemáte jistotu, že nově použité součástky budou originální a hlavně, po opravě v takovémto servisu ztrácíte samozřejmě záruku.

Co vzít s sebou v případě problémů

Při návštěvě autorizovaného či značkového servisu po vás budou jejich zaměstnanci kromě porouchaného telefonu vyžadovat i určité doklady, zejména:

- Záruční list
- Doklad o koupi

Pokud tyto doklady z jakéhokoliv důvodu nemáte (koupili jste telefon v bazaru...), nezbyvá vám nic jiného, než navštívit neautorizovaný servis. Stejně je to i v případě, že potřebujete zablokovaný telefon odblokovat. Tuto službu značkové ani autorizované servisy neprovádějí.

Kdy hradím částku za opravu sám

Přestože máte telefon ještě v záruce, vyplatí se vzít si s sebou do servisu také peníze. To hlavně v případě, že si nejste úplně jistí, že se na poruchu vašeho přístroje bude vztahovat záruka, nebo je na první pohled jasné, že jste si telefon poškodili sami. V tom případě hradíte opravu vy.

Nikdy se nesnažte v servisu tvrdit, pokud to není pravda, že se telefon porouchal sám. Věřte, že v servisu většinou poznají, co se stalo, a neoprávněné vymáhání záruky vám stejně neuznají.

Blokování mobilních telefonů

Co je to blokování

Blokování mobilních telefonů je jeden z typů ochrany operátorů proti zneužití jejich některých zvýhodněných nabídek. V praxi se dá říci, že operátoři blokují zpravidla telefony v předplacených sadách, ale také některé dotované telefony.

Znamená to, že telefon zakoupený např. u společnosti RadioMobil v sadě Twist, bude fungovat pouze v síti Paegas a ne v ostatních českých sítích. Díky možnosti blokování telefonů vyvstala také otázka s jejich odblokováním. U dotovaných telefonů můžete telefon nechat „legálně“ odblokovat až po uplynutí smlouvy s operátorem (zpravidla 2 roky), u předplacených sad to nesmíte udělat nikdy. Výjimku tvoří RadioMobil, který vám mobil s předplacené sady odblokuje sám, avšak až po zaplacení částky 5000 Kč.

Nutno ale dodat, že odblokování telefonu není nelegální. V žádné smlouvě se o tom totiž nedočtete. Chcete-li tedy telefon odblokovat, zvolte variantu nechat si mobilní telefon odblokovat v některém neznačkovém servisu. Zaplatíte, v závislosti na typu telefonu, 300–700 Kč. Nevýhodou takového typu odblokování je to, že přijdete o záruku.

Jak poznám, že je telefon zablokován

Nejlepším a zároveň nejjednodušším způsobem, jak se dá poznat, že je telefon zablokován, je vložit do něj SIM kartu jiného operátora než je ten váš. Pokud bude telefon po spuštění vyžadovat nějaký speciální kód či odmítne SIM kartu akceptovat, můžete mít jistotu, že je zablokován.

Telefon si mohu odblokovat sám

K tomu, abyste si mobilní telefon mohli odblokovat sami, potřebujete speciální software (firmware) a kabel, kterým telefon propojíte s počítačem. Na počítači potom spustíte příslušný program a mobilní telefon odblokujete. Přesto, že toto řešení vypadá jednoduše, je lepší a jistější přenechat odblokování odborníkovi.

Výběr telefonu a programu

Výběr mobilního telefonu a programu k němu (tím je myšlen tarif nebo předplacená karta) je asi nejdůležitějším krokem pro začínajícího telefonistu. Nejen pro to, že by vám měl telefon působit radost, ale také pro to, že by měl splňovat určitá nezbytná kritéria a měl by umožňovat některé nezbytné funkce. Stejně tak je důležité, rozhodnout se mezi tarifním programem či předplacenou kartou přesně podle svých požadavků.

Pokud ale vlastně nevíte, co chcete a k jakému účelu, můžeme vám dopředu prozradit, že to nebudete mít lehké.

Známý mi radí...

Jednoznačně nedejte „na radu přátel“. Vaši přátelé vám budou stejně doporučovat jen toho „jejich“ operátora a ten „jejich“ telefon, protože oni mají přece to nejlepší, a to co má nějaký váš jiný známý, je na nic. Váš kolega vám bude samozřejmě tvrdit pravý opak a proto vám jednoznačně doporučujeme zachovat si chladnou hlavu a prodiskutovat tuto záležitost (pokud si sami nevíte rady) s někým, kdo si umí zachovat nestrannost – nejlepší tedy bude odborník.

Duální telefon

Nejprve si ujasníme, co to duální telefon je. Již dříve jsme si vysvětlili, jaký je rozdíl mezi sítěmi 900 MHz a 1800 MHz. Duální mobilní telefon umí pracovat na obou těchto frekvencích. Znamená to, že je úplně jedno, v dosahu jakého vysílače se zrovna pohybujete.

Tento nový standard u nás začínají podporovat všichni tři operátoři. Nejdříve byla sice licence na frekvenci 1800 MHz udělena pouze Oskarovi, přibližně od poloviny roku 2000 mohou sítě na této frekvenci budovat všichni mobilní operátoři. V Severní Americe se provozují mobilní sítě také na frekvenci 1900 MHz, která se však v Evropě nepoužívá. Někteří výrobci mobilních telefonů tedy vyrábí i telefony triální.

No a teď k otázce zda ano či ne duální telefon. Jistě, každý, kdo má alespoň trochu rozumu pochopil, že nekoupit duální telefon je tak trochu bláznovství. Při jeho koupi můžete mít jistotu, že pokud váš operátor nahradí starý vysílač novým, pracujícím na vyšší frekvenci, budete moci využívat svůj telefon klidně a bez problémů dále. Je také pravda, že všechny novější modely mobilních telefonů, jsou duální, což výběr tak trochu ulehčuje.

Baterie

Baterie je jednou z nejdůležitějších a zároveň nejvíce namáhaných součástí mobilního telefonu. Proto je potřeba se o ni co nejlépe starat, aby vydržela co nejdéle. Nedělejme si ale iluze, že by vám mohla vydržet celou dobu životnosti mobilního telefonu – ostatně auto také vydrží déle, než jeho baterie.

Rozlišujeme tři druhy baterií. Nejzastaralejší je typ NiMH, novější Li-ion a nejnovější Li-Pol.

NiMH

Tento nejrozšířenější typ baterií vznikl někdy na počátku osmdesátých let a měl nahradit baterie NiCd (nikl-kadmiové). Od té doby zaznamenaly tyto baterie obrovský růst a dnes je najdete téměř v každém druhém telefonu. Jejich výhodou je vysoká kapacita a poměrně nízká cena. Vydrží zhruba 500 nabíjecích cyklů, což je zhruba tak šest let používání. Záleží ale samozřejmě na tom, v jakém prostředí se s telefonem pohybujete. Každý extrém životnost baterie snižuje.

Li-ion

Tyto baterie se začaly objevovat někdy na začátku devadesátých let. Jsou na rozdíl od ostatních velice citlivé na vnější vlivy, a tak bylo při jejich vývoji dbáno na jejich vysokou bezpečnost. Výsledkem je vyvinutý ochranný obvod, který každou baterií chrání a kontroluje.

Jejich kapacita je oproti klasickým NiMH bateriím asi o 25 % vyšší, počet nabíjecích cyklů může dosáhnout až 1000, což znamená téměř dvakrát větší životnost.

Li-Pol

Baterie budoucnosti. Tak bývá tento typ baterií často nazýván a není se čemu divit. Energetická kapacita je asi o 50 % větší než u baterií typů Li-ion.

Největší výhodou je použití pevného elektrolytu oproti kapalnému. To tedy znamená, že konstruktéři můžou baterie vměstňávat do jakýchkoli velikostí a rozměrů, lišit se tedy budou pouze kapacitou..

Paměťový jev

Takto bývá označeno snižování kapacity baterie, kdy baterie vezme počáteční stav, za kterého ji začnete nabíjet, jako stav nulový, tedy jako by byla úplně vybitá. Je to způsobeno neustálým zvětšováním krystalků v těle baterie a tím snižování plochy, která se dá využít. Předcházet tomuto jevu můžeme občasným vybitím až do samovolného vypnutí přístroje a také tím, že při uvádění nové baterie do provozu, provedeme takzvané formátování baterie. To spočívá v tom, že minimálně 3x po sobě baterii nabijeme a poté necháme v telefonu úplně vybit.

Ze všech již zmiňovaných typů baterií mají největší paměťový efekt baterie typu NiMH. U typu Li-ion je efekt zanedbatelný a u Li-pol se prý nevyskytuje vůbec.

▼ *Poznámka: V samotném mobilním telefonu se vám asi nepodaří baterii úplně vybit, protože při určité úrovni napětí baterie už se telefon samočinně vypíná, což tedy znamená, že se s vybitím dostanete je na určitou prahovou úroveň. Je tedy vhodné si pořídit stolní nabíječku baterií pro váš typ mobilu – ano, je to smutný fakt, ale každý výrobce má úplně odlišné typy baterií, kontakty jsou na jiných místech, stejně jako konektory pro nabíjení – a mobil dobíjet v ní. Většina těch dobrých stolních dobíječek je totiž vybavena možností vybití před nabíjením a baterii opravdu před dalším nabíjením napřed důkladně vybijte. Pokud máte pouze rychlonabíječku dodávanou s mobilem, pořiďte si nějakou žárovničku s odpovídající napětovou hodnotou a nějaké klipsy, kterými ji budete moci připojit k dotykovým polím baterie. Před nabíjením pak nejdříve baterii vybijte přes žárovku a teprve potom přikročte k nabíjení.*

Výdrž

Jedním z velice důležitých faktorů při výběru mobilního telefonu, může být výdrž baterie. Nikdy nepodceňujte tento ukazatel, protože koupit telefon z malou výdrží baterie znamená až několikrát týdně dobíjet.

Je sice pravda, že si jako příslušenství většinou můžete koupit baterii s vyšší kapacitou, ovšem proč platit za něco, co by mělo být již standardní součástí dodávky mobilního telefonu.

Proto ještě jednou zdůrazňujeme – baterie je základ, na kterém se musí stavět.

▼ *Poznámka: Pokud budete o baterii špatně pečovat a mobil dobíjet i když nebude vybitý, nebude vám za chvíli stačit ani baterie s tou nejvyšší dostupnou kapacitou.*

Jak zacházet s baterií

Baterie je velice citlivá část mobilního telefonu, proto by se s ní mělo zacházet co nejopatrněji. Vy sami totiž rozhoduje o tom, jak dlouhou bude mít životnost, jakou výdrž a zda-li se vám již po třech letech užívání nebude viklat jako stolička.

Několik zásad, jak se k baterii nechovat

- Nedobíjejte baterii tehdy, pokud je ještě více než z poloviny dobita. Pokud tak stejně učiníte, vězte, že tímto opakovaným cyklem můžete snížit celkovou kapacitu celé baterie.
- Nikdy nevystavujte baterii, stejně jako celý mobilní telefon, slunci či jiným nežádoucím či přírodním živlům.
- Baterii nevyjímejte zbytečně z telefonu. Ta by totiž časem nemusela plně přiléhat ke kontaktům telefonu a ten by se sám o sobě mohl vypínat či tropit jiné záludnosti.

- Baterii nabíjejte vždy jen tím typem nabíječky, který je pro daný typ určen.

Pokrytí

Tak jako u výběru mobilního telefonu považujeme za jeden z nejdůležitějších faktorů výdrž baterie, je asi nejdůležitějším faktorem při výběru operátora pokrytí jeho signálem v místě vašeho bydliště, pracoviště nebo v místě, kde se nejvíce zdržujete. Nemá totiž smysl kupovat telefon a tarifní program u operátora, který má u vás špatný signál a to i v případě, že vám připadá ekonomicky nejvýhodnější (telefon přece potřebujete k telefonování?). V takovém případě je lepší volit operátora jiného.

Pokud ale bydlíte ve velkoměstě, nemusíte si s touto informací lámat hlavu. Zde mají všichni operátoři až na výjimky kvalitní pokrytí a neměli byste s tím mít žádné problémy. I zde však vybírejte se zřetelem na to, kam často jezdíte mimo bydliště, abyste mohli telefon bez problémů používat třeba i na chalupě.

Dotované telefony

Při výběru mobilního telefonu a služby zaujme nemalé množství zákazníků nabídka takzvaných „dotovaných“ přístrojů. Ty bývají zpravidla levnější než ty „nedotované“, avšak platíte u nich větší aktivační poplatky, než u klasických. Kromě toho musíte podepsat dlouhodobou smlouvu s operátorem, minimálně na dva roky. Tuto smlouvu můžete samozřejmě zrušit, musíte ale zaplatit penále, což se v konečném součtu nevyplatí.

Tarifní programy

Pokud již máte vybrán mobilní telefon, zaměřte svoji pozornost na výběr tarifního programu. Na straně jedné můžete zvolit klasický tarifní program s měsíčním paušálem, na straně druhé předplacenou kartu.

Tarifní program je typ služby, ve které uživatel platí každý měsíc paušální poplatek. Má za to několik volných minut volání (ony volné minuty samozřejmě zaplatíte v paušálu) a oproti předplaceným sadám má výhodnější a nižší ceny za minutu hovoru i ceny ostatních služeb. Hodí se zpravidla pro ten typ lidí, který telefon používá opravdu často. Někteří operátoři nabízejí také tarifní programy určené těm, kteří telefonují málo – ty však vycházejí v porovnání z předplacenými kartami nevýhodně.

Výhodou tarifních programů je větší rozsah služeb, které může jejich uživatel využívat. Mezi ty nejvýznamnější patří např. plnohodnotný roaming, i když i ten se v poslední době rozšiřuje i na předplacené karty. V praxi se tarifní programy jednotlivých operátorů liší hlavně cenově. Pokud bychom je chtěli porovnávat mezi sebou, vítězem by se stal zřejmě Oskar, který nabízí poměrně výhodné měsíční paušály a zajímavé minutové sazby.

Typy tarifních programů u jednotlivých operátorů

▼ *Poznámka: Uvedené ceny berte jako orientační, představují stav v listopadu 2000 a stále se mění. Pokud uvažujete o koupi mobilního telefonu, informujte se u nejbližšího obchodníka s mobily nebo na internetu. Všechny uvedené ceny jsou bez DPH 5%. Zaručeně čerstvé informace vám poskytnou na číslech:*

OskarKontakt 0800 - 177 117

Paegas info linka 0603 603 603 (zdarma pouze pro zákaznky volající z telefonu Paegas)

EuroTel 0800 1 800 11

Volání z JTS Českého Telecomu do sítí mobilních operátorů

Operátor:	Eurotel	Oskar	Paegas
Český Telekom	1 puls za 2,60 Kč po 15,6 s, tj. asi 10,00 Kč/min		

Paušály a ceny volání

Síť, tarifní program	Měsíční paušál		Volné min.	Data/fax	Hlasová schránka	SMS	WAP
	s inkasem	bez inkasa					
Eurotel							
Bussines Týden	2 049,00	2 109,00	300	***	1,00	2,00 **	2,00
Global Týden	944,00	1 004,00	60		1,00	2,00 **	2,00
Optimum	555,00	555,00	70 / 60		3,00	2,50	2,00
Original Go	NE	NE	0	3,30/1,00	2,50		3,30/1,00
Quatro Go	NE	NE	0	3,30/1,00	1,00		3,30/1,00
Relax	195,00	255,00	0	***	2,50	2,50	2,00
Relax Plus	255,00	255,00	20*/10		2,70	2,50 20*/10	2,00
Start Týden	444,00	504,00	0		1,00	2,00 **	2,00
Tip Top	0,00	0,00	0	NE	0,00	0,00	NE
Tip 60	400,00	460,00	60	NE	0,00	0,00	NE
Optimum	555,00	555,00	70*/60	***	3,00	2,50 30*/20	2,00
Oskar							
Oskarta	NE		0	6,00	2,50	2,10	2,10
Volám málo	150,00		20	6,00	2,50	1,00	2,00
Volám často	500,00		100	4,50	2,50	1,00	2,00
Volám stále	1 000,00		300	3,00	2,50	1,00	2,00
Slyším vás	10,00		40 (5+35)	28,00	10,50	0,50/0,35	14,00
Dohoda s Oskarem	550,00		300 (210+90)	3(5)/3(3)	3,00	0,50	3,00
Paegas							
20	295,00		20	poplatky stejně jako u hlaso- vého spojení	2,50	2,00	2,00
60	545,00		60		2,50	1,00	2,00
120	995,00		120		2,50	1,00	2,00
300	1 795,00		300		2,50	1,00	2,00
Jistota	395,00		40		2,50	1,00	2,00
Partner I	0,00		0		2,50	1,00	2,00
Partner II	0,00		0		2,50	1,00	2,00
TWIST	NE		0		2,00	2,80	2,80
* volné minuty a SMS zdarma při platbě inkasem / při platbě jiným způsobem							
** Měsíční paušál 45 Kč, 15 zpráv zdarma							
*** Stejně jako u odchozích hovorů. U dodatkového paušálu 195 Kč/měs. jsou sazby 4 Kč pro EuroTel-EuroTel, jinak 6 Kč.							

Síť, tarifní program	Český Telecom			Eurotel			Oskar			Paegas		
	špička	mimo	víkend	špička	mimo	víkend	špička	mimo	víkend	špička	mimo	víkend
Eurotel												
Bussines Týden	4,00	4,00	2,60	2,60	2,60	1,00	6,60			4,00	4,00	2,60
Global Týden	6,60	4,00	2,60	2,60	2,60	1,00	7,60	6,60	6,60	6,60	4,00	2,60
Optimum	6,60	3,90		5,40	3,00		7,80	6,60		6,60	4,80	

Síť, tarifní program	Český Telecom			Eurotel			Oskar			Paegas		
	špička	mimo	víkend	špička	mimo	víkend	špička	mimo	víkend	špička	mimo	víkend
Original Go	15,50	5,50	5,50	5,50			15,50			5,50		
Quatro Go	9,90	7,90	7,90	6,90	2,70	2,70	9,90			9,90	7,90	
Relax	12,00	2,50		12,00	2,50		12,00	6,60		12,00	5,50	
Relax Plus	11,70	6,00		4,80	2,70		11,70	6,60		11,70	6,60	
Start Týden	9,60	4,00	2,60	2,60	2,60	1,00	9,60	6,60	2,60	9,60	4,00	2,60
Tip Top	9,50	5,50	3,00	5,50	5,50	3,00	9,60	6,60	6,60	9,50	5,50	3,00
Tip 60	7,50	3,00	1,00	3,00	3,00	1,00	9,60	6,60	6,60	7,50	3,00	1,00
Optimum	6,60	3,90		5,40	3,00		7,80	6,60		6,60	4,80	
Oskar												
Oskarta	6,00			6,00			6,00			6,00		
Volám málo	6,00			6,00			6,00			6,00		
Volám často	4,50			4,50			4,50			4,50		
Volám stále	3,50			3,50			3,50			3,50		
Slyším vás	28,00			28,00			14,00	10,50		28,00		
Dohoda s Oskarem	5,00	3,00		5,00	3,00		3,00	3,00		5,00	3,00	
Paegas												
20	8,50	4,00	4,00	5,60	5,00	5,00	6,60	6,00	6,00	4,70	2,50	2,50
60	6,90	4,00	2,50	5,60	5,00	5,00	6,90	4,00	2,50	4,00	2,50	2,50
120	5,90	3,90	3,90	5,00			6,00			3,50	2,50	2,50
300	3,90			5,00			6,00			3,50	2,50	2,50
Jistota	9,50	4,00	2,00	9,50	5,00	5,00	10,50	6,00	6,00	2,50		
Partner I	5,90	3,90	3,90	5,00			6,00			3,50	2,50	2,50
Partner II	6,90	4,00	2,50	5,60	5,00	5,00	6,60	6,00	6,00	4,00	2,50	2,50
TWIST	9,90	7,90	5,00	5,80			6,80			5,00	5,00	2,80

Předplacené karty

Všichni naši mobilní operátoři tuto službu poskytují. Od sebe se liší pouze názvem a samozřejmě výškou kreditu.

- EuroTel – GO
- Paegas – Twist
- Oskar – Oskarta

Předplacené karty vás nenutí platit žádné měsíční poplatky. Jsou to vlastně telefonní karty tak, jak je znáte z telefonních automatů, pouze určené pro mobilní telefony.

Prodávají se v různých hodnotách (zpravidla 400, 900 a 1500 Kč) tak, aby si každý mohl vybrat tu svou. Oproti klasickým telefonním kartám však neobsahují žádný čip, na kterém je uchovávan stav koupeného kreditu, ale pouze kód, jehož pomocí si v zákaznickém servisu vašeho operátora kredit speciálním způsobem dobijete. Jeho stav je potom veden přímo u operátora a to, co provoláte, se vám z tohoto kreditu odečítá.

U služby EuroTel Go se zbývající kredit zobrazuje vždy na displeji. U ostatních musíte pro zobrazení kreditu zadat speciální kód – u Paegasu Twist *101# a u Oskarty *22#. Tato služba je poskytována zdarma.

Dobíjení kreditu

EuroTel Go

U EuroTelu máte nejvíce možností, jak si kredit dobít. První z nich, u ostatních operátorů klasický, je zavolání na speciální telefonní číslo (to je u Go *88), kde budete postupovat podle pokynů, až se dostanete k položce nabití kreditu. Zde potvrdíte svoje telefonní číslo, zadáte nabíjecí číslo a celou operaci potvrdíte. Kredit bude navýšen a vám přijde potvrzující SMS zpráva. Eurotel však nabízí ještě další, podstatně modernější způsoby dobíjení předplacených karet a možnost dobíjení kreditu v kteroukoliv denní či noční hodinu nebo bez toho, že byste vytáhli paty z domu.

Určitě jste si mohli všimnout bankovních automatů sítě Euronet, na nichž je mezi jinými i logo Go. Tyto automaty přijímají všechny platební karty vydávané bankami v ČR a mezinárodní kreditní karty a pracují 24 hodin denně a sedm dní v týdnu. A také v libovolnou dobu můžete k takovému automatu přijít, vložit svoji platební kartu, zadat PIN, z nabídky na obrazovce vybrat hodnotu kuponu a počkat si, než bankomat vydá papírový kupón se čtrnáctimístným kódem. Pak už stačí jen zavolat *88, na vyzvání zadat kód a mobil je dobít.

Pokud máte přístup na internet, můžete zvolit dobít na www.eurotel.cz v sekci Go. V tomto případě nemusíte nikam volat a dokonce nemusíte mít ani mobil u sebe. Dobití můžete provést zapsáním kódu z předem zakoupeného (nebo třeba darovaného) kupónu, uvedením čísla telefonu a odesláním informací. Pokud však máte bankovní účet vedený u Expandia banky nebo máte platební kartu CCS nebo kartu Juice Pay, vyberete si na patřičné stránce hodnotu, o kterou chcete svůj mobil dobít, zvolíte zprostředkovatele platby a podle pokynů transakci potvrdíte. Pokud i to se vám zdá málo pak vězte, že tímto způsobem můžete najednou nabít až deset Go SIM karet, a to různými částkami do celkové výše 10 tisíc korun.

Hodnoty dobíjecích kupónů

300 Kč, 500 Kč, 1000 Kč a nebo 2000 Kč

Paegas Twist

Ze svého vlastního telefonu dobijete kredit tak, že zavoláte na linku 4603. Zde zvolíte položku 2 a zadáte nabíjecí číslo z kupónu, který jste si zakoupili.

Pokud jste již někdy kupon dobýjeli z vlastního telefonu, můžete využít i druhý způsob dobíjení – používání jiného telefonu. Z toho zavoláte na telefonní číslo 0603 124603, zadáte heslo, které jste si při aktivaci přednastavili a zadáte nabíjecí číslo.

Hodnoty dobíjecích kupónů

400 Kč, 800 Kč a nebo 2000 Kč

Je s podivem, že Paegas pokulháva za EuroTelem ve způsobech dobíjení a nabízí pouze klasický způsob. Přitom jako u jednoho ze zakladatelů eCity bych od něho očekával přinejmenším možnost dobíjení na internetu. Ještě před tím, než tuto službu zprovoznil Eurotel, jsem vedl v podstatě neplodnou komunikaci s infocentrem Paegasu, kde jsem se snažil alespoň prosadit svůj názor, že možnost dobíjení na internetu by byla pro zákazníky Paegasu zajímavá. Slečna z infa však asi vůbec nepochopila, že může být někdo, komu se nechce v noci vyrážet do ulic hledat otevřený stánek PNS, kde by mohl zakoupit dobíjecí kupón (to Eurotel ještě nenabízel ani dobíjení v bankomatech). Když jsem se snažil dozvědět před výstavou Invex 2000 od Terezy Kakosové, zda se přece jenom v této oblasti u Paegasu nechystá, tak jsem na svůj e-mail nedostal odpověď vůbec. Konec konců, kde nic není, ani tisková mluvčí nic nevmyslí.

Oskarta

U Oskarty budete postupovat prakticky stejně jakou u všech ostatních předplacených karet. Jediný rozdíl tkví v tom, že zavoláte na telefonní číslo *77. Zbytek operace je stejný jako v případě karty EuroTel GO.

Hodnoty dobíjecích kupónů

400 Kč

800 Kč + 100 Kč bonus

1500 Kč + 300 Kč bonus

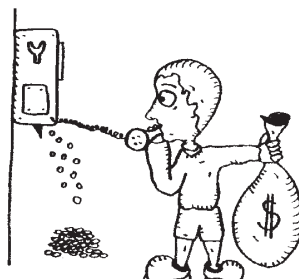
Bonus v tomto případě znamená, že i když jste za kartu zaplatili určitou částku, váš kredit bude zvýšen o částku, která je součtem té zaplacené a bonusu. Je tedy jasně zřetelné, že se u Oskarty vyplatí koupit předplacenou kartu vyšší hodnoty.

Limit čerpání předplacených karet

Předplacené karty nabízí všichni mobilní operátoři a když si to správně přebereme pak je nabízí i Český Telecom. Co jiného jsou jeho telefonní karty pro volání z telefonních automatů? Karty Telecomu ovšem nemůžeme dobýjet, i když technicky proveditelné by to bylo a mnozí podnikavci se o dobíjení těchto karet také pokouší a nabízí také třeba tzv. věčné telefonní karty. Na kartách Telecomu sice není uvedena doba platnosti, ale můžete se setkat s tím, že Telecom občas platnost některých sérií karet ukončuje, takže nevyčerpaný kredit si už nevyzvednete.

Předplacené karty mobilních operátorů mají platnost omezenou. Při koupi předplacené karty máte na kartě už nějaké předplacené minuty a také určenou délku platnosti tohoto kreditu od okamžiku prvního přihlášení do sítě operátora. Délka platnosti prvotního kreditu je u každého z operátorů jiná, délka platnosti dobíjení závisí na výšce zvoleného kreditu a rovněž na operátorovi.

Obecně platí, že v případě dobítí karty, pokud nedobýjíte v okamžiku, až když není jiného zbytku a nemáte na kartě už ani korunu, se do doby platnosti nového kreditu započítávají i zbylé minuty kreditu předchozího. Nepředpokládám, že by existoval někdo takový, kdo by byl donucen dobýjet kartu jen z toho důvodu, že už mu končí platnost předchozího kreditu a hrozí mu tak ztráta neprovolaných minut, nutnost obnovovat kartu, případně zablokování karty úplně bez možnosti obnovy (Paegas).

Vyúčtování

Typy plateb

Existují tři typy plateb. První, klasická platba, se provádí prostřednictvím složenky. Tento způsob s sebou nenese žádné výhody, avšak je nejjednodušší ze všech.

Další možností, jak zaplatit svoje účty, je platit prostřednictvím inkasa z účtu. Tento způsob je u nás velice oblíbený a operátoři sami nabízejí uživatelům s inkasem drobné výhody. Abyste ho mohli začít užívat, potřebujete pouze Potvrzení o otevření účtu pro inkasní platby (poskytne vám ho banka), které zašlete svému operátorovi. Nevýhodou tohoto způsobu placení je to, že musíte mít stále na svém účtu dostatek peněžní hotovosti, jinak banka inkasní příkaz neprovede. Jak vysoký zůstatek na účtu mít však bohužel dopředu nevíte, protože nikdy nemůžete vědět, jak velkou částku provoláte.

Třetí způsob platby je pak převodem z účtu. Je podobný jako inkaso, pouze příkaz musíte zadat sami. Pokud nezaplatíte včas, účtují operátoři penále, nebo vám znemožní telefonovat.

Inkasní sleva u EuroTelu

Pokud patříte mezi zákazníky EuroTelu máme pro vás jeden typ. Začněte platit svoje měsíční poplatky prostřednictvím inkasa a pokud se během třech měsíců vaší platby neopozdíte či jinak neporušíte podmínky smlouvy, začne vám operátor odečítat od měsíčního paušálu celých 60 Kč.

Podrobné vyúčtování zdarma – Paegas

Paegas nabízí něco podobného jako EuroTel. Jediný rozdíl tkví v tom, že vám Paegas nebude odečítat nějakou tu sumičku z měsíčního paušálu, ale umožní vám požádat si o podrobné vyúčtování, to znamená seznam všech uskutečněných telefonátů s jejich délkou, za symbolickou jednu korunu (jinak stojí tento výpis 80 Kč).

Předplacené sady

Kromě klasické předplacené karty nabízí naši dva operátoři (EuroTel a Paegas) také předplacené sady. To jsou vlastně balíčky, které kromě dobíjecí karty, obsahují také mobilní telefon. Výhodou těchto sad oproti klasickému nákupu telefonu a programu je to, že platíte nižší aktivací poplatek a také nejste, jako v případě dotovaných telefonů, nuceni uzavřít s operátorem dvouletou smlouvu. Tato služba se stala u nás velice oblíbenou pro své jednoduché řešení.

EuroTel GO sady

Nokia 5110	Nokia 3211	Siemens C25
Ericsson A1018s	Ericsson T10s	Alcatel OT Club db
Alcatel OT Max db	Philips Savvy	Panasonic GD30

Paegas Twist sady

Bosch GSM 509 Dual	Nokia 5110	Nokia 3210
Siemens C25	Siemens C35i	Ericsson A1018s
Ericsson T10s	Alcatel One Touch Club db	Alcatel One Touch View db
Alcatel One Touch Easy	Motorola m3388	Motorola T2288
Panasonic GD30	Sagem MC 920	

Přestup od předplacené karty k tarifu

Pokud jste se, ať už z jakéhokoli důvodu, rozhodli přestoupit od předplacené karty k placenému tarifu, jistě vás bude zajímat, co k tomu budete potřebovat a také co vás to bude stát. Měli byste si však také uvědomit, že jste se tím vlastně rozhodli uzavřít smlouvu s operátorem. (alespoň tedy s EuroTelem a Paegasem). U posledního operátora, Oskara, nemusíte (kromě tarifu Dohoda s Oskarem) žádnou smlouvu podepisovat. Pokud jste tedy již pevně rozhodnutí, zajděte do prodejny vašeho operátora, kde se o všech podrobnostech nového tarifu, a tím vlastně nových závazků, poradíte s prodejcem. Jste-li majiteli předplacených karet Go či Twist, bude vás přestup k tarifu stát 500 Kč, u Oskarty je tento přestup zdarma.

Další důležité informace při výběru

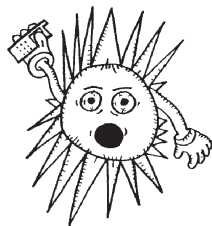
V závěru této kapitoly věnované výběru telefonu a operátora, bych vás chtěl upozornit na další důležité informace a rady, které vám mohou pomoci při výběru jak mobilního telefonu, tak programu.

Testujte citlivost na signál

Vždy si u svého nového mobilního telefonu otestujte citlivost na signál. Pokud bydlíte v oblasti, kde má okrajové pokrytí jen málokterý operátor (například v horách), budete potřebovat telefon s velkou citlivostí na signál. Často se lidé ptají, který typ telefonů má nejlepší příjem signálu. Na tuto otázku se dá jen velice těžko odpovědět, avšak za šikovné lovce signálu se považují telefony značek Sagem, Ericsson, ale také Siemens. Naopak, nejen u nás velice rozšířené telefony firmy Nokia, nejsou v těchto parametrech žádnými přeborníky, spíše naopak. Obecně lze také říct, že telefony, které mají celou anténu integrovanou v těle přístroje jsou o něco málo citlivější na signál, než telefony, u kterých je kousek antény vidět.

Telefon je třeba si dobře otestovat

Každý telefon, o jehož nákupu uvažujete, si nejprve v klidu otestuje v prodejně. Zaměřte se hlavně na jednoduchost ovládnutí, ale také na to, jak je telefon přehledný a v neposlední řadě také na jeho funkce. Pokud máte málo času, nechoďte kupovat mobilní telefon. U některých prodejců si také můžete telefon na krátkou dobu zapůjčit a v klidu si jej otestovat doma, na chatě, nebo na místech, kde se normálně pohybujete. Například v prodejnách The PhoneHouse vám za zálohu zapůjčí telefon i SIM karty různých operátorů a vy si můžete otestovat jak telefon, tak i sílu signálu v místech, kde budete telefon obvykle používat.

Vibrace berte za významné plus

Ať už si vyberete jakýkoli telefon, jako významné plus berte, umí-li vibrační vyzvánění. Hodí se do míst, kde klasické vyzvánění může rušit (např. pracovní schůzka), oceníte ho také při cestě po ulici, nebo ve veřejném dopravním prostředku, kde není slyšet vlastního slova – vibrace jsou totiž vždy spolehlivé.

Pokud už máte mobil bez vibračního vyzvánění, můžete si pořídit vibrační baterie nebo speciální vibrační přívěšek. U obou těchto přídatků se však mohou nastartovat vibrace, i když žádný hovor na váš mobil nepřichází. Může se to stát například v restauraci, kdy přichází hovor vašemu sousedovi na baru, nebo při jízdě autem v místech, kde se významně mění síla signálu.

Výhodné akce operátorů

Každý z našich operátorů vyhláší občas různé výhodné akce. A věřte mi, na některých může stávající uživatel i vydělat. Proto nepřehlížejte tyto akce operátorů, někdy se vám třeba budou hodit.

Základní a doplňkové služby operátorů

Kromě výhodných nabídek na mobilní telefony a programů pro uživatele, nabízí mobilní operátoři množství základních, ale také doplňkových služeb. S některými z těchto služeb se budete setkávat denně, některé využijete velmi málo a o některých se ani nedozvíte. V následujících řádcích rozebereme technologii jednotlivých služeb a poradíme vám, jak je nejlépe využívat.

Textové zprávy

Textovka neboli SMS je asi nejpoužívanější službou v našich luzích a hájích. Díky krátké textové zprávě si lidé opět začali dopisovat, prostě textovka je něco, bez čeho mobilní telefonista nemůže žít. Klasická textová zpráva má maximálně 160 znaků. Někomu se může zdát rozsah textovek velice malý, jiný – zkušenější uživatel ví, že do jedné textovky umístí celou stránku knihy. Mezi textové zprávy můžeme zařadit i e-mail a fax – tzv. datové služby.

Pokud jde o SMS, tak tyto zprávy píšou všichni bez rozdílu věku. Převažuje ovšem mládí. Posílání SMS podporují např. i různá regionální rádia, která vysílají rozličné soutěže, kdy první nebo třeba první tři správné odpovědi na kladenou otázku poslané pomocí SMS dostávají nějakou cenu. Rozmach posílání SMS je tak obrovský, že na něj zareagovali i výrobci mobilních telefonů a začali vyrábět nejen doplňkové chatboardy, ale i celé mobilní telefony, které svým tvarem připomínají spíše elektronické kapesní databanky, protože pod víkem mají celou textovou klávesnici. K vlastnímu volání potom slouží externě připojená sada sluchátka – mikrofon, vlastně taková lehká handsfree sada. Příkladem může být kombinace mobilního telefonu s WEB browserem Motorola v. 100 dodávaná v sadě EuroTel Go.

Pro vlastníky mobilních telefonů pak je velmi důležité mít správně zadaná nastavení pro posílání SMS. Základní nastavení už je provedeno na SIM kartě, může se však stát, že se z nějakého důvodu toto nastavení změní a je třeba ho opravit. Příklad z praxe, dokonce mé vlastní. Při výměně mobilního telefonu Ericsson za Mitsubishi jsem si přenesl svoji Twist SIM kartu. Po nějaké době jsem zjistil, že odesílání SMS vykazuje chybové hlášení. Když jsem pátral po příčině, zjistil jsem, že číslo střediska zpráv bylo nastaveno na středisko zpráv EuroTelu. Po změně na správné číslo střediska Paegasu opět vše chodilo v pořádku a dodnes nevím, jak k přenastavení mohlo dojít.

Záleží na tom kterém typu mobilního telefonu, do jakých podrobností nastavení odesílání SMS zpráv vás pustí. V menu Zprávy (tento název se opět výrobce od výrobce může lišit) lze většinou nalézt čtení nových a starých zpráv, zaslání nové zprávy a nastavení. V Nastavení pak bývá minimálně možno nastavit středisko zpráv, dobu platnosti a protokol.

Středisko zpráv

O středisku zpráv jsem už hovořil, pro úplnost přidávám čísla na všechny naše mobilní operátory.

Střediska zpráv (SMSC)

EuroTel	+420 602 909909
Oskar	+420 608 005681
Paegas	+420 603 052000
	+420 603 052100

Doba platnosti

Doba platnosti je dobou, po kterou se mobilní operátor bude snažit zprávu doručit adresátovi. Standardní hodnoty délky platnosti jsou pro EuroTel 24 hodin a pro Oskar a Paegas 72 hodin. Dle typu telefonu pak můžete nastavit dobu platnosti například na 6, 12, 24 hodin a na maximum, což je právě zmíněných 72 hodin výše uvedených operátorů.

Protokol

Protokol nebo také formát zprávy se dle typu nastavuje na textovou zprávu nebo také na typ 0. Na výběr je ještě formát hlasový, G3 fax, X-400, paging a e-mail.

Další nastavení

Na mém mobilu je možno ještě také nastavit zaslání zprávy o doručení (hodnoty Ano/Ne), kdy se po uskutečnění převzetí zprávy mobilem adresáta zašle odesílateli potvrzující zpráva. Tuto zprávu si můžete "vynutit" i bez nastavování v menu, kdy u EuroTelu musíte před vlastní zprávu napsat **yyyy_**, Oskar vyžaduje napsání ***not#_** a Paegas ***stav#_**, kde symboly podtržítka (_) značí mezery. Mám tu ještě dvě funkce – **Placená odpověď** (hodnoty Zapnuto/vypnuto) a **Použití modelů** (Ano/ne). Význam placené odpovědi se mi nepodařilo zjistit, předpokládám, že to znamená, že odpověď na moji SMS platím já, a pokud aktivujete použití modelů, pak si do paměti SIM karty můžete uložit číslo, jehož častým cílem jsou vaše SMS i s číslem používaného SMS centra a formátem zprávy. Pak ovšem při standardním odesílání SMS se vždy objeví číslo navoleného příjemce v modelu. Pokud chcete posílat jinému adresátovi, musíte číslo příjemce přepsat nebo mít alespoň nastavených více modelů, pro více adresátů.

Zaslání SMS

Vlastní zaslání SMS se děje vyhledáním patřičné položky z menu mobilního telefonu, například Zprávy > Napsání/odeslání > Vytvořit novou (Modifikovat starou). Otevře se vám obrazovka zápisníku (signalizace například symbolem tužky), kde napíšete vlastní zprávu, stisknete OK. Nyní dostanete nabídku Poslat nebo Pouze uložit. Vyberete Poslat, zadáte číslo buď ručně nebo je vyberete z paměti SIM karty nebo mobilu (každý krok potvrzujete OK) a posledním OK za vybraným číslem zprávu odešlete. Modifikace tohoto postupu jsou dány jednotlivými typy mobilních telefonů. Po odeslání zprávy vám operátor na displej sdělí, že zpráva odešla a vy si ještě odchozí zprávu můžete nebo nemusíte uložit. Zprávy přijaté i odeslané se ukládají na SIM kartu, přičemž je standardně zapamatováno celkem 10 zpráv. Většinu došlých SMS je dobré hned po přečtení smazat, pokud vám někdo neposílá zrovna nějaké důležité a často používané údaje a zprávy odeslané neukládat vůbec. Zakrátko byste se v nich stejně nevyznali.

SMS brána

Programy, které dokáží spojit síť mobilních operátorů s jinými sítěmi a mezi nimi přenášet textové zprávy, se nazývají SMS brány. Podle směru rozlišujeme dva typy textových bran. Směrem do mobilní sítě, ale také z mobilní sítě ven (internet). Právě brány na internetu (webové brány) jsou velice používané, umožňují totiž poslat kterémukoli uživateli krátkou textovou zprávu bez použití mobilního telefonu. Hodí se tak například člověku, který potřebuje svému spolupracovníkovi něco sdělit, ale sám mobilní telefon nemá. Použije tedy webovou bránu a nejrychlejším způsobem mu tak sdělí informaci. A co je pro něj nejlepší – použití je zadarmo.

Existují však také brány pro komerční použití. Ty se odlišují tím, že za příslušný poplatek umožní uživateli přístup do svých center textových zpráv. Výhodou tohoto způsobu je větší spolehlivost, rychlost a uživatel také dostává informaci o doručení zprávy. Tento způsob hojně využívají banky (např. pro bankovní služby), ale také tiskové agentury, nebo velké firmy.

Kde najdu SMS bránu

SMS brány můžete najít na internetu na velmi velkém množství adres. Zcela jistí si můžete být, že najdete takovou bránu na WWW stránce každého mobilního operátora (www.eurotel.cz, www.paegas.cz, www.oskarmobil.cz), nebo na každém větším portálu.

Programy pro odesílání SMS

Existují spousty užitečných programků pro odesílání SMS. Jejich funkce je v tom, že vám pravidelně (tedy v určitém intervalu) kontrolují e-mailovou schránku a na nově příchozí zprávu vás upozorní textovkou. Jednotlivé programy se odlišují pouze v nabídce svých schopností, v jádru jsou však všechny stejné a velké množství je na internetu k dostání zdarma.

Funkce odeslání e-mailu z mobilu

Kromě odeslání textových zpráv umožňují operátoři také odesílání e-mailových zpráv. Tato funkce funguje na podobném systému jako rozeslání SMS zpráv. Při odeslání e-mailu z mobilního telefonu přijme operátor (tedy jeho brána) textovou zprávu, podle jejichž počátečních znaků pozná, že se jedná o elektronickou zprávu. Vytvoří tedy e-mail, do něj přidá informace podle toho, co jste zadali. Takto vytvořená zpráva, je už odeslána klasickým způsobem

Jak odeslat e-mail z telefonu

EuroTel

Formát zprávy *EML Adresa Text_zprávy*

Např. tedy: *EML win@win.cz Ahoj Karle, posílám ti email z mobilu.*

Celý tento text odešlete jako SMS zprávu na telefonní číslo **0602 999111**.

Paegas

Formát zprávy *#Adresa Text_zprávy*

Např. tedy: *#win@win.cz Ahoj Karle, posílám ti email z mobilu.*

Zákazníci tohoto operátora odešlou SMS zprávu na telefonní číslo **4616**.

▼ *Poznámka redakce: O odeslání zprávy dostanete SMS zprávu na displej mobilu. Při pokusném odeslání zprávy tímto způsobem přišlo potvrzení, že zpráva odešla, asi po 2 hodinách.*

Oskar

Mobilní operátor Oskar zatím tuto funkci nenabízí, pomoci si můžete využitím jiné, v tomto případě zahraniční, služby. Tady je stručný návod:

Formát zprávy *Adresa Text_zprávy*

Např. tedy: *win@win.cz Ahoj Karle, posílám ti email z mobilu.*

Celý tento text odešlete jako SMS zprávu na telefonní číslo **+358405174761**.

Funkci odeslání e-mailu ovšem najdete také třeba na Twist kartě v Paegas menu > Paegas info > Paegas E-ma > E-mail. Po této volbě se objeví dotaz Komu?, zadáte e-mailovou adresu příjemce a stisknete OK. Objeví se dotaz Předmět? Napište vhodné pojmenování zprávy. Po dalším stisku OK se zobrazí Zpráva? Zde napište svoje sdělení, máte na to k dispozici 100 znaků. Zprávu odešlete stiskem OK. Pokud zadávání textu u některých polí na delší dobu přerušíte, vrátí se nabídka do pozice Paegas info, a ze zadaných údajů se zachová pouze obsah pole Komu?

Hlasová schránka

Hlasová schránka jako taková, je vlastně váš osobní záznamník. Zaznamenává zprávy, když máte mobilní telefon vypnut nebo máte přesměrované hovory, když jste na místě bez pokrytí signálu, nebo jednoduše, pokud nechcete hovor přijmout. Volající je do ní přepnut, v některém z těchto případů:

- nechcete zvednout hovor – v tom případě se přibližně po třiceti sekundách hovor automaticky přeměruje;
- nejste na místě s pokrytím signálu;
- telefon je vypnut;
- volající odmítne přijmout hovor – nejdříve slyší volající vyzvánění, později, potom co hovor odmítne, je automaticky přeměrován do vaší schránky;
- máte obsazeno – tento problém se dá řešit pomocí přidržení hovoru;
- máte nastaveno přeměrování všech hovorů.

Ale zpět k hlasové schránce. Ze všeho nejdříve, když je volající přepnut do schránky, se mu ozve úvodní pozdrav, který ho požádá o zanechání vzkazu. Tento pozdrav si můžete namluvit sami, tady malá nápověda, jak na to:

Eurotel a Paegas: *Zavolejte do vaší hlasové schránky. Poté máte dvě možnosti. Buď se necháte vést automatickým operátorem (bude to trvat velmi dlouho), nebo můžete bez ohledu na to, co slyšíte, stisknout klávesy 3 a 1, namluvíte pozdrav a stisknete #. Po stisknutí tlačítka 2 vám schránka pozdrav automaticky přehraje.*

Oskar: *Stejně jako v předchozím případě, s tím rozdílem, že stisknete tlačítka 4 a 1, namluvíte pozdrav a stisknete #. Po dalším stisknutí tlačítka 2 vám schránka také pozdrav přehraje.*

Po přehrání pozdravu je volající požádán (nebo samozřejmě už v průběhu vzkazu) o zanechání zprávy. Tento vzkaz schránka zaznamená a později majitele mobilního telefonu na jeho existenci upozorní (nejčastěji krátkou textovou zprávou). Majitel si pak zavoláním do hlasové schránky může vzkaz poslechnout.

Jak se dovoláte do hlasové schránky? Pokud voláte z vlastního aparátu, můžete vedle přístupu z menu použít buďto tzv. zkrácené telefonní číslo nebo s výhodou využít i jednoklávesové ovládání. Při tomto způsobu máte možnost přiřadit některé z číselných kláves 1-9 vybraná telefonní čísla, třeba právě volání do hlasové schránky. U většiny telefonů je toto nastavení pro hlasovou schránku obvykle provedeno a hlasové schránce je přiřazeno tlačítko 1. Blíže se podívejte ještě do části Základní pojmy – Jednotlačítková volba. Může se ale stát, že si potřebujete "prohlédnout" svoji hlasovou schránku z jiného aparátu. Do své hlasové schránky se dostanete poté, kdy zavoláte na telefonní číslo pro vstup do hlasové schránky svého operátora, a dále zadáte číslo schránky. Číslo schránky je telefonní číslo vašeho mobilu bez úvodní nuly, tj. např. u aparátu s číslem 0603 123456 by to bylo číslo 603 123456.

Při volání musíte vytočit namísto tzv. zkráceného čísla, které běžně váš aparát používá v ČR, plné telefonní číslo a při volání ze zahraničí číslo v plném mezinárodním formátu.

Operátor	zkrácené číslo	plné mezinárodní číslo	standardní heslo
EuroTel	*99 (z vlastního aparátu)	+420 602 989898	9999
	*98 (z jiného GSM Global)		
Paegas	3311	+420 603 123311	0000
		+420 604 123311	
Oskar	*98	+420 608 989898	9999

Možná budete překvapeni i tím, že budete požádáni o přístupové heslo. Přednastavené heslo je uvedeno v předchozí tabulce, je ale vhodné si ho změnit a samozřejmě i zapamatovat.

Při vlastním poslechu zpráv můžete s výhodou používat následující tlačítka pro ovládání:

posun o 8" zpět	posun o 8" vpřed	posun na začátek zprávy	posun na konec zprávy	stopka	předchozí zpráva
1	3	11	33	7	111

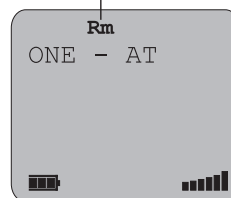
Zajímavé mohou být i některé údaje o tom, kolik zpráv, jak dlouhých a jak dlouho operátor ve vaší hlasové schránce ponechá. Základní přehled vám dá následující tabulka.

	Operátor		
	Paegas	EuroTel	Oskar
Délka uvítání [sec]	20	30	60
Počet zpráv max.	40	15	20
Délka zprávy [minut]	2	2	2
Doba uchování nových zpráv [dny]	14	10	15
Doba uchování vylechnutých nesmazaných zpráv [dny]	14	5	7

Roaming

K tomu, aby si uživatel některého z našich operátorů mohl zavolat i za hranicemi, slouží tzv. *Roaming*. V cizině tedy používáte síť jiného mobilního operátora a tomu se říká *mezinárodní roaming*. Samozřejmě se nemůžete připojit ke kterékoli síti, pouze k té, se kterou má váš operátor podepsanou roamingovou smlouvu. Proto je výhodné se vždy před cestou do zahraničí přesvědčit, zda-li má váš operátor ve vaší cílové zemi takovou dohodu s některým operátorem podepsanou. Samozřejmostí je, že telefon musí být schopen technicky spolupracovat se sítí roamingového partnera. Obzvláště se tento problém týká sítí v Americe, kde se jako standard provozuje, v Evropě nepoužívaná, síť na frekvenci 1900 MHz.

Indikace roamingu

Výběr zahraničního operátora

Při příjezdu do vaší cílové země můžete zažít i jedno nepříjemné dilema. Protože naši operátoři nemají ve většině zemí pouze jednoho roamingového partnera, ale několik, těžko se rozhodnout, kterého zvolit. Je lepší být na tuto variantu dopředu připraven a vědět, který operátor je pro vás ten nejlepší, nebo si hodit korunou popřípadě mincí v té které zemi platnou.

EFR

Popis technologie

Technologie EFR (enhanced full rate codec) je určena ke zlepšení kvality přenosu zvuku a tím i hlasu přes mobilní síť. U nás ji využívají dva mobilní operátoři, EuroTel a Oskar, zatímco třetí operátor, Paegas, používá pouze klasickou technologii přenosu hlasu FR (full rate codec).

Kde mohu EFR využívat ?

Jak jsme už napsali, tuto technologii můžete využívat pouze u našich dvou mobilních operátorů EuroTelu a Oskaru, a to za předpokladu, že váš telefon tuto funkci podporuje. Pokud ano, ve většině případů je již aktivována, pokud ne, můžete si ji aktivovat zadáním jednoduchého kódu *3370#.

WAP

Služba WAP (Wireless Application Protocol – Protokol pro bezdrátové aplikace) je popsána v sekci Mobil a komunikace.

Datové a faxové přenosy

Aktivace

Abyste mohli využívat datových a faxových přenosů, musíte si napřed nechat tuto službu aktivovat. O aktivaci požádáte na infolince svého operátora. Aktivace je zdarma.

Rychlost přenosu

Standardem je u mobilních komunikací zatím přenosová rychlost 9,6 Kb/s. Tuto rychlost podporují dva naši operátoři Paegas a Oskar, u EuroTelu je základní přenosová rychlost o něco větší – 14,4 Kb/s. EuroTel nabízí ještě jednu zvláštnost. S použitím Nokia Card Phone II umožňuje dosáhnout přenosové rychlosti až 43,2 Kb/s a to díky technologii HSCDS. Paegas spolu s EuroTelem v současné době komerčně testují připojení pomocí technologie GPRS, kde není nereálná ani přenosová rychlost kolem 64 Kb/s. Uvidíme.

Blokování hovorů

Blokování hovorů je jedna z doplňkových služeb operátorů. Tato služba je u většiny našich operátorů zdarma a využívat ji mohou pouze uživatelé tarifních programů. Majitelé předplacených karet tuto možnost nemají.

Druhy blokování hovorů

- **Blokování všech hovorů:** pokud si aktivujete tuto službu, nebudete moci hovory ani přijímat ani uskutečňovat. Budete tak moci využívat pouze krátké textové zprávy.
- **Blokování všech odchozích hovorů:** nebudete moci z vašeho mobilního telefonu volat, zato můžete hovory přijímat a samozřejmě také pracovat s krátkými textovými zprávami.
- **Blokování všech příchozích hovorů:** budete moci jen uskutečňovat hovory, žádný příchozí hovor se k vám nedostane, krátké textové zprávy však budou přicházet.
- **Blokování všech mezinárodních hovorů:** nebudete moci provádět hovory do zahraničí, při aktivaci této služby budete moci v roamingu volat pouze ve státě, ve kterém se zrovna nacházíte. To znamená, že domů si nezavoláte. Můžete ale dle libosti přijímat hovory a odesílat krátké textové zprávy.
- **Blokování všech příchozích hovorů při roamingu:** prakticky stejná varianta jako blokování všech příchozích hovorů s jediným rozdílem v tom, že funguje pouze v roamingu.
- **Blokování všech mezinárodních hovorů s výjimkou domácí země:** vylepšená varianta blokování všech mezinárodních hovorů, liší se pouze v tom, že budete moci volat také na všechna telefonní čísla v ČR.

Blokování hovorů se provádí nastavením v nabídce mobilního telefonu.

Přesměrování hovorů

Přesměrování hovorů je jedna ze základních služeb všech tří našich mobilních operátorů. Funguje na jednoduchém principu – příchozí hovor je přesměrován na přednastavené číslo. Tuto službu využíváte klasicky např. při přesměrování do hlasové schránky. Hovory můžete přesměrovat na libovolné telefonní číslo doma i v zahraničí, vězte však, že budete platit poplatky dle sazby uvedené v ceníku a ty nejsou zrovna nízké.

Přesměrování podmíněné a nepodmíněné

Nepodmíněné přesměrování znamená, že příchozí hovor je ihned v ústředně mobilního operátora přesměrován na vámi určené telefonní číslo. V tomto případě se ústředna vůbec nezajímá, jestli máte vypnutý mobilní telefon či jste mimo dosah signálu.

U podmíněného přesměrování nejprve ústředna zjistí, jestli máte vypnutý telefon, jste-li mimo dosah signálu nebo třeba uskutečňujete jiný hovor. V takovýchto případech hovor přesměruje.

Oba typy přesměrování se však poskytují pouze zákazníkům platícím měsíční paušály, nedají se aktivovat na mobilech s předplacenými kartami, pokud tedy za takové přesměrování nepočítáme přesměrování do hlasové schránky. To je možné i u předplacených služeb.

Specifické služby jednotlivých operátorů

Každý z mobilních operátorů se snaží odlišit od ostatních a přilákat některými výjimečnými službami. V této kapitole je stručná charakteristika většiny z nich.

Eurotel

Benefit

Program Benefit je věrnostním programem firmy EuroTel. Funguje na principu sbírání bodů, které pak můžete vyměnit za různé odměny. Máte možnost získat odměny, jakými jsou například minuty hovorného zdarma, výhody při cestování a mnohem, mnohem víc. Vaše body můžete také vyměnit za vstupenky na koncert nebo poukázky na večeri do některé z nejlepších restaurací po celé České republice.

Členem tohoto programu se může stát pouze vlastník tarifního programu, který provolá ve třech následujících měsících alespoň padesát minut. Jediná nevýhoda tohoto programu je to, že vás nutí, abyste své body do tří let od vstupu utratili.

Juice

Jedná se o Wapový portál EuroTelu, který může sloužit jako rozcestník. Donedávna byl přístupný pouze zákazníkům tohoto operátora, teď si ho však můžete spustit také. Často se také setkáte s reklamou v televizi či jiném médiu, která vás na tuto novou službu upozorňuje. V praxi se však dá říci, že tuto službu můžete využít pouze jako rozcestník ostatních wapových adres, jinak je téměř na nic. Oficiální zdroje také informují o možnosti placení nákupů v online obchodech pomocí karty Juice Pay. Tato karta je výsledkem spolupráce mezi společnostmi Eurotel a Citibank. Karta Juice Pay je specifickým druhem platební karty, která se liší od ostatních tím, že držitel karty nemusí nutně být také klientem Citibank. Stačí, když má zavedený účet u kteréhokoli peněžního ústavu v ČR. Peněžní prostředky se pak na Juice Pay převádí díky trvalému příkazu, a jak tvrdí propagační materiály, tak bez poplatků za vedení účtu. Držitel karty si může určit tak zvanou cílovou bilanci, tedy rozpětí maximální a minimální částky, kterou chce mít na Juice Pay k dispozici.

V současné době se takto dá platit na internetu asi v deseti online obchodech, například v cestovní kanceláři Čedok, v předprodeji vstupenek TicketPro nebo v internetové prodejně knih a CD Vltava. Aktuální informace si můžete zjistit na internetové adrese www.mobiljuice.cz.

Z důvodu určité rozpačitosti nad tím, co Juice nabízí, bych si zde dovolil ocitovat část článku našeho předního publicisty v informačních technologiích a ředitele Vogel Computer Media Milana Louckého, který vyšel pod názvem Sexy léto, poslanecký podzim v Chipu ze září 2000. „Kampaň Juice jsem nepochopil. Už její název byl tak nadnesený, že se mi na tom celém líbil jen na plakátu vykukující kus bradavky slečny, která byla „příliš sexy na internet v kanceláři“. Až po přečtení stále se lepšícího Týdne jsem pochopil, o co v reklamní kampani šlo. Je to totiž – světe, div se – o tom, že Juice je šláva do života. Jak jsem mohl být tak zabeđený! Juice se rozjel 1. července 2000, a tak jsem na dovolené zabrousil. Podíval jsem se na zprávy, které tam byly, a tak jsem se například dozvěděl, že ČTK dodala poslední zprávu den před tím ve 12 hodin a 10 minut (byl pátek 14. 7., 13:30!!!), takže všechno už jsem si dříve přečetl v papírových novinách! Trochu mimo obraz. Pak jsem šel na rubriku Počítače a na odbočce O počítačích jsem narazil JEN na Živě a zde pak na to, jak kdosi povídá o tom, jak si konečně posekal zahrádku. Nabídka na mne působila spíše Mrtvě. A objednávky ze sítě Ticketpro? Zkuste to sami... Děkuji. Za dvě koruny za minutu mi připadá skladba a nabídka wapových stránek unylá – ovšem EuroTel je v tom nevinně, on je jen poskytovatel služby, ne obsahu. Na stránkách, které vám umožní vymyslet si sexy názvy svých e-mailových adres, však probíhá teprve jejich konstrukce (nezměnilo se nic

ani 16. 8., kdy odevzdávám tento článek)! Odeslání e-mailu je zase omezeno na délku několika desítek znaků...“

Rent

Tento program je určen pro ty, kteří si, ať už z jakéhokoli důvodu, nechtějí nebo nemůžou mobilní telefon koupit. V takovém případě vám nabízí operátor EuroTel službu Rent, díky níž si můžete telefon na bližší neurčenou dobu zapůjčit, samozřejmě za patřičný poplatek. Může se tedy hodit lidem, kteří často cestují, ale také těm, kteří potřebují telefon na krátkou dobu či telefonují jen občas.

Zapůjčit si lze:

- mobilní telefon GSM Global s GO kartou
- mobilní telefon GSM Ericsson I 888(dualband 900/1900) pro cesty například do USA

Tip

Tato služba je určena pro každého, kdo chce volat jednoduše a levně. Právě pro tyto skupiny uživatelů je určena síť společnosti EuroTel s názvem TIP (nový obchodní název pro síť EuroTel Classic NMT). V rámci jejich služeb nabízí EuroTel programy TIP 60 a TIP TOP. TIP vám poskytuje všechny nutné funkce a rozšiřující se nabídku služeb, z nichž ty nejdůležitější jsou poskytovány zdarma. A k tomu pokrytí signálem z 98 % území ČR. TIP funguje se špičkovými mobilními telefony systému NMT (např. Nokia 540 a Nokia 550), které si rozměry, designem a funkčním vybavením v ničem nezadají s nejmodernějšími telefony GSM.

Paegas

Asistent

Tuto službu můžete využít např. v případě, že potřebujete vyhledat nějaké telefonní číslo, zapojit do hovoru tlumočnicka či poradit s něčím ohledně telefonování. Prostě jen vytočíte ze svého mobilu **333** (pokud se nacházíte v zahraničí, potom **+420 603 123 333**) a operátor (operátorka) vám poradí.

Bonus

Tento program funguje na podobném principu jako program EuroTelu Benefit. Také sbíráte body za různé činnosti a můžete si za ně vybrat odměnu. Rozdílů je opravdu málo, zde jsou některé z nich:

Členem tohoto programu se nestanete až po několika provolaných minutách, ale už pouhým uzavřením smlouvy se společností RadioMobil, to je aktivací SIM karty s programem.

Další rozdíl je to, že nemusíte svoje body utratit do třech let jako u EuroTelu, můžete nechat tak dlouho, dokud jste zákazníky Paegasu.

Bonus Club

Členem tohoto programu se stane každý zákazník využívající tarifní program, který se řádně zaregistruje. Po registraci obdrží klubovou kartu, se kterou může uplatňovat rozmanité slevy v nejrůznějších obchodech po celé České republice (pohybují se v intervalu od 5 do 20 procent).

Existují dva typy karet Paegas Bonus Club:

- stříbrná karta, kterou obdržíte, pokud používáte některý ze starých tarifů Ekonom, Aktiv a Jistota, nebo nových tarifů Paegas 20 nebo Paegas 60
- zlatá karta pak u starých tarifů Manažer a Diamant, nebo u nových tarifů Paegas 120 nebo Paegas 300.

Tyto dvě karty se od sebe odlišují pouze procentem slevy. Zlatá karta má i některé speciální výhody, jako je volný vstup do salónku ABC Launch na letišti Praha Ruzyně.

Direkt

Tato služba nabízí přímé propojení digitální podnikové ústředny se sítí GSM Paegas linkou ISDN PRI. Hovory mezi účastníky mobilní sítě GSM Paegas a pevnými linkami již nebudou dále propojovány přes klasickou pevnou síť, ale budou probíhat přímo za výhodnějších cenových podmínek. Zavedení služby Paegas Direkt se nejvíce vyplatí větším firmám. Taková firma obdrží kromě klasických existujících ČT (Český Telekom) čísel také další číslo, začínající předvolbou 0603 nebo 0604 a končící číslem linky xxx, která může být shodná s konečným trojčíslím firemního ČT čísla.

GSM Banking

Funkce GSM Banking, kterou u nás podporuje pouze Paegas, vám umožňuje přímé propojení vašeho mobilního telefonu s bankovním účtem. Pokud máte zřízenou tuto službu u vaší banky, můžete získávat kdykoli, snadno, rychle a bezpečně nejrůznější informace o vašem účtu, provádět bankovní transakce a využívat spoustu dalších služeb.

Bankovní služby Paegas GSM Banking mohou využívat jak uživatelé standardních tarifů, tak i uživatelé předplacené služby Paegas Twist. Pokud chcete službu GSM Banking využívat, musíte splnit tři podmínky:

- Váš telefon musí podporovat technologii Paegas SIM Toolkit.
Přístroj bývá označen patřičným logem, přesto doporučujeme, abyste se informovali, zda-li vámi vybraný telefon tuto technologii podporuje.
- Musíte mít SIM kartu, které se říká bankovní SIM karta. Pokud ji nemáte, můžete si svou starou kartu nechat vyměnit. Tato výměna pro vás nemá žádné následky, protože všechny informace na ní uložené jsou při výměně přehrány na kartu novou.
- Na SIM kartě musíte mít nainstalovaný bankovní software. Tento software vám na ni nahrají v bance, ve které máte vedený účet.

Ceny bankovní SIM karty pro tarifní programy

S platností od 1. března 2000 bude každému novému zákazníkovi účtován poplatek 200 Kč (+DPH) za aktivaci GSM bankovní SIM karty. Zákazník nezaplatí částku v okamžiku aktivace SIM karty, ale poplatek je účtován v prvním Vyúčtování služeb sítě Paegas v položce "Ostatní služby". Stávající zákazník si může standardní SIM kartu vyměnit za bankovní s poplatkem 400 Kč na značkových prodejnách Paegas. Zákazníci Expandia banky si mohou standardní SIM kartu vyměnit za bankovní na značkových prodejnách Paegas **zdarma**.

Jak získat Twist kartu s podporou bankovních služeb

Možností máte několik:

- zakoupením nové bankovní Twist SIM karty za 1 599 Kč (Paegas značkové prodejny RadioMobilu);
- výměnou stávající Twist SIM karty za bankovní Twist SIM kartu za poplatek 400 Kč (Paegas značkové prodejny RadioMobilu);
- zakoupením nové Twist sady a současnou výměnou původní SIM karty za bankovní. Zákazník tedy zaplatí cenu Twist sady + poplatek 400 Kč za výměnu karty (Paegas značkové prodejny RadioMobilu);
- zákazníci Expandia a Union banky si mohou stávající SIM kartu vyměnit za bankovní na značkových prodejnách Paegas **zdarma**.

Výměna ve středisku Paegasu trvá opravdu pouze pár minut a pokud funguje vše na centrále v Praze, pak i aktivace nové karty proběhne maximálně do 30 minut. Pokud snad vše nepracuje jak má, pak vám nechají i původní kartu do té doby, než aktivace opravdu proběhne (to se mi stalo). Aktivace bankovních služeb, i když pro zákazníky Expandia a Union banky je zdarma, však pro vás znamená ztrátu inkognita, protože na středisku si vás zanesou do své databáze a také si ofotí průkaz totožnosti. Po aktivaci služeb vám v nabídce přibude pod Paegas menu k původní položce Paegas Info ještě položka Bankovní sl(užby).

Nyní ještě musíte navštívit vybranou banku, která nabízí Internet banking, aby vám tam přiřátl na SIM kartu vlastní bankovní program. V případě Expandia banky, kterou jsem si zvolil ani tato transakce, po předchozí domluvě návštěvy, netrvala více jak 20 minut, včetně vyplnění nezbytných formulářů. A pak už nezbyvá než začít službu využívat.

Pokud jste do té doby nepoužívali ochranu mobilu kódem PIN, jste přinuceni bankou PIN začít používat. Přístup do vlastní výkonné části bankovního programu je pak chráněn ještě jedním kódem PIN (BPIN) pro zvýšení bezpečnosti bankovních transakcí. Jste tím přinuceni si pamatovat několik nových čísel (vyměněná SIM karta má samozřejmě jiný PIN než ta původní), pokud si z vlastní lenosti nezvolíte všechny přístupové kódy stejné.

Info

Pokud jste dosud se svou Twist kartou používali mobil, který nezobrazoval menu ze SIM karty, budete možná překvapeni, že tuto službu naleznete na nově zakoupeném mobilu po vložení „staré“ Twist SIM karty. Já byl překvapen příjemně.

Paegas Info umožňuje uživateli získávat nejrůznější informace prostřednictvím SMS zpráv. Na svůj mobilní telefon můžete dostávat předpověď počasí, zprávy z tisku, měnové kurzy, ale také horoskopy a další tony a tony informací, samozřejmě za příslušný poplatek. Můžete si též zjistit odjezdy vlaků a autobusů, vyžádat si informace o podnikatelských subjektech ČR a SR a mnoho dalších údajů. Pokud chcete začít využívat tuto službu musíte mít mobilní telefon podporující funkci SIM Toolkit a musíte být samozřejmě uživatelem sítě Paegas! Podrobný návod, jak a za kolik lze používat tyto služby, naleznete dále v knize.

Info Plus

Program Info Plus vám umožňuje dostávat potřebné informace z kanálů Info vždy při jejich aktualizaci. Nemusíte tak již neustále posílat klíčové slovo s dotazem, jak to vyžadovala předchozí služba Paegas Info. Pro objednání služby Info Plus stačí, abyste vytvořili SMS zprávu + **klíčové slovo** (např. +NEWS nebo +SPORT). Potom celou zprávu odešlete na telefonní číslo 4616). Od tohoto okamžiku budete dostávat na svůj mobilní telefon veškeré aktuální informace z vybraného informačního kanálu.

Zrušit službu můžete tak, že před klíčové slovo přidáte **minus** (např. -NEWS) a zprávu odešlete.

Seznam informačních kanálů:

- Pro přihlášení:

+NEWS, +NEWS E *)

+SPORT, +SPORT E *)

+DOP_PHA, +DOP_CECH, +DOP_MOR, +DOP_DAL, +DOP_HRA_<SK,A,D,PL> **) ***)

● Pro odhlášení:

- NEWS, -NEWS E
- SPORT, -SPORT E
- DOP_PHA, -DOP_CECH, -DOP_MOR, -DOP_DAL, -DOP_HRA_<SK,A,D,PL>

*) Ceny zpráv NEWS E a SPORT E v anglickém jazyce: příjem 2,50 Kč (bez DPH), odeslání 1,00 Kč (bez DPH).

**) Symbol _ (podtržítka) označuje mezeru, kterou musíte napsat.

***) PHA = Praha, CECH = Čechy, MOR = Morava, DAL = dálnice, HRA = hraniční přechody, kde je možné zadat jeden z parametrů: SK = Slovensko, A = Rakousko, D = Německo, PL = Polsko. Seznam povolených parametrů je uveden v závorkách < >.

Příklad: pokud chcete dostávat na svůj mobilní telefon aktuální zpravodajství ČTK, stačí poslat klíčové slovo +NEWS, pro odhlášení ze služby Paegas Info Plus odešlete klíčové slovo -NEWS.

Více o těchto a jiných zkratkách najdete v přílohách.

Info Profil

Služba Paegas Info Profil funguje jako váš osobní mobilní profil. Právě ve vašem osobním profilu naleznete přehled Vyúčtování služeb GSM Paegas, seznam aktivovaných služeb a na úvodní stránce aktuální informace. Pomocí Paegas Info Profil si můžete nastavit (aktivovat) některé služby, například GSM emailovou adresu. Přístup k této službě naleznete na internetové stránce společnosti RadioMobil www.paegas.cz.

Nej

Tato doplňková služba umožňuje uživateli, aby si za příplatek v podobě 95 Kč k měsíčnímu paušálu zvolil telefonní čísla, na které bude volat se zvýhodněnou sazbou, přesněji za 3,50 Kč. Tuto službu si musíte nejdříve aktivovat zavoláním na telefonní číslo **4440**.

Zde si vyslechnete všechny podmínky a budete požádáni o zadání telefonního čísla^{*)}, na které si přejete volat za zvýhodněnou sazbu. Toto telefonní číslo můžete zadat v mezinárodním i v národním formátu. První zadání čísla je zdarma, pokud ale chcete číslo změnit, musíte za tuto změnu zaplatit podle ceníku RadioMobilu.

*) Číslo pro službu Nej můžete mít samozřejmě jen jedno.

Ceník	
Spojení s operátorem	
Tarify:	<p>Paegas Asistent 333: 9,80 Kč poplatek za spojení + 9,80 Kč za každou minutu spojení (bez DPH)</p> <p>Tlumočnick: 49,00 Kč (bez DPH) za každou minutu spojení s tlumočnickem.</p> <p><i>Pozn.: Po spojení s požadovaným telefonním číslem je hovor dále účtován podle tarifu zákazníka.</i></p>
Twist:	<p>10,40 Kč poplatek za spojení + 14,80 Kč za každou minutu spojení s Paegas Asistent 333 (včetně DPH)</p> <p><i>Pozn.: Po spojení s požadovaným telefonním číslem je hovor dále účtován stále sazbou 14,80 Kč/min (včetně DPH).</i></p>
Asistent ze zahraničí:	<p>Cena hovoru je 9,80 Kč spojení + 9,80 Kč/min (bez DPH). Při volání ze zahraničí je k ceně za spojení se službou Paegas Asistent 333 připočten také příchozí roamingový hovor (služby Paegas Asistent 333 se v zahraničí poskytují jako příchozí roamingový hovor).</p> <p><i>Pozn.: Spojení s vybraným telefonním číslem přes Paegas Asistent 333 je účtováno podle zákaznickova tarifu.</i></p>
Doručení SMS s vyhledaným číslem je ZDARMA. Pro volání na Paegas Asistent se nevztahují minuty zdarma.	

Co všechno nabízí Paegas Info

- Vyhledávání telefonních čísel podle adresy a oboru činnosti v různých databázích (Paegas, Český Telecom...)
- Zaslání vyhledaného čísla formou SMS
- Naplánování hovoru na určitý čas
- Spojení konferenčního hovoru
- Přímé spojení
- Tlumočnické služby
- Sekretářské služby

Mobil Junior – Paegas

Služba společnosti RadioMobil, která je určena těm nejmladším. Kupující získá moderní miniaturní přístroj, který mohou využívat děti. Součástí nabídky je telefon s Twist sadou, ale také kompletní návod, díky němuž i děti snadno pochopí, jak zacházet s mobilním telefonem.

Oskar

Mobilní kancelář

Díky tomuto programu můžete přenášet data a faxové zprávy odkudkoliv. Můžete tak mít přístup na:

- Internet
- Mobilní fax
- On line informační servis (v nejbližší budoucnosti)
- Počítačové sítě

Také pokud se např. chcete připojit prostřednictvím mobilního telefonu k internetu, musíte mít jako zákazníci Oskaru tuto službu aktivovány. O aktivaci můžete požádat na infolince a pokud se vše podaří jak má, dostanete také dvě nová telefonní čísla pro příjem dat a faxů.

GSM brána

GSM brána je telekomunikační zařízení, které se připojí do firemní ústředny a odtud komunikuje s mobilním operátorem. Může se zdát, že volání přes mobilní ústřednu se prodrazí, opak je však pravdou. Tyto brány především zlevní volání z firemní pevné sítě do mobilní na částku podle zvoleného tarifního programu, což platí i pro obrácené volání – z mobilního telefonu do firmy. Znamená to, že se telefon v pevné síti chová tak, jako by byl mobilní.

Pokud hledáte nějakou nevýhodu GSM brány, máte ji mít. Jelikož brána používá jen jednu SIM kartu, můžete v jednom okamžiku uskutečnit pouze jeden hovor. Další hovor bude propojen klasickým způsobem, prostřednictvím sítě Českého Telecomu (zatím).

GSM brána se vyplatí především těm větším firmám, kde se uskutečňuje velké množství hovorů do mobilních sítí, a které chtějí na používání komunikačních technologií ušetřit.

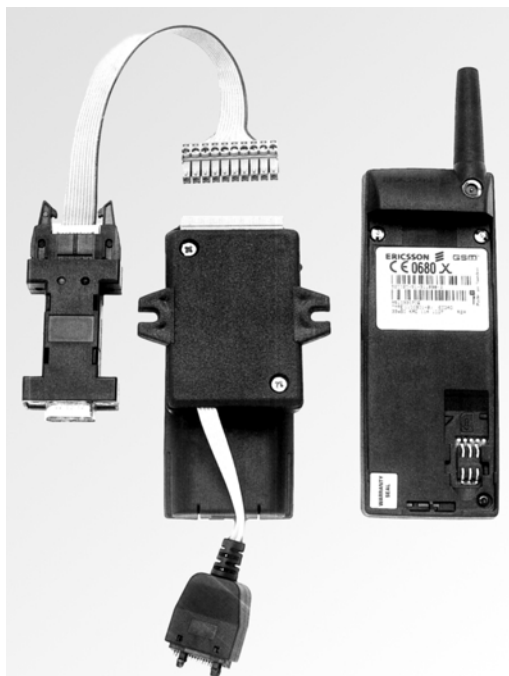
Tím, že je v GSM bráně použita SIM karta jednoho z mobilních operátorů by se také mohlo stát, že výsledný efekt bude horší než kdybyste volali z pevné sítě přímo na vybraného mobilního operátora – musíte vzít do úvahy tarify platné pro telefonáty mezi jednotlivými operátory. Pokud si nechcete zatěžovat hlavu složitými výpočty, zvolte SIM kartu Českého Mobilu. Volání ze sítě Oskar je do okolních sítí za stejný poplatek a nerozlišuje špičkový a malý provoz.

GSM brány mají ve své nabídce společnosti zabývající se prodejem a instalací telekomunikačních zařízení. A na rozdíl od předchozího tvrzení můžeme dnes konstatovat, že jsou na trhu brány, kde může být

v činnosti i více SIM karet, takže firemní ústředna může obsloužit i více hovorů na mobilní telefony najednou. Také omezení pro pouze odchozí hovory z ústředny dnes není pravdou, je totiž možno volat také z mobilu na GSM bránu a stejně jako z pevné linky používat provolby až k žádanému telefonnímu účastníku.

Uplatnění GSM bran však můžeme najít i v poněkud nečekaných oblastech. Dají se totiž instalovat k zabezpečovacím zařízením a můžete tak být informováni o nepovolané návštěvě vašeho rekreačního objektu nebo o požáru v něm. GSM brána může informovat nejen vás, ale i policii, hasiče nebo lékařskou pohotovost. Navíc nic nebrání instalaci GSM brány do automobilu, kde ve spojení s autoalarmem může vykonávat stejnou funkci jako u ostrahy objektů. Pomocí GSM brány však nemusíte zprávy (hlasové nebo sms) jen dostávat, ale můžete objekty, kde jsou nainstalovány průběžně monitorovat a odposlouchávat.

Profesionální využití je možné například i v hlídání maximálních hladin přehrad a vodních toků, protipožární ochraně důležitých objektů, továren, elektráren a jistě by se našlo mnoho dalších a dalších aplikací.

Privátní mobilní síť

Kromě klasické GSM brány existuje pro firmy s více než padesáti mobilními telefony ještě jedno řešení – privátní mobilní síť.

Tuto službu u nás provozují dva operátoři – EuroTel a RadioMobil. RadioMobil nazval svou síť **Privátní podniková síť** a EuroTel **VPN** (Virtual Private Network).

Princip privátní mobilní sítě je vidět už z jejího názvu. Všechny firemní mobilní telefony zapojené do této sítě se chovají jako pevné telefony, zapojené ve firemní ústředně. Můžete se na ně dovolat jen vtočením jednoduchého čísla – klapky, a to i v případě, že uživatel telefonu se nachází mimo podnik.

Nejdůležitější vlastností těchto sítí je pak nízká cena hovoru. Všichni naši provozovatelé nabízejí speciální tarify, které začínají na 1,50 Kč za minutu volání, což se pomalu, ale jistě, blíží ceně Českého Telecomu.

Nastavení mobilního telefonu

Pokud chcete, aby váš mobilní telefon fungoval správně a mohli jste díky němu využívat všechny základní a doplňkové služby, měli byste si nastavit několik základních informací v nabídce vašeho telefonu.

Jak nastavovat menu?

Chcete-li jakkoliv nastavovat váš osobní mobilní telefon, musíte se to nejprve naučit. Možností, jak mobilní telefon nastavit, je několik. Můžete buď prolézat jednotlivé nabídky a podnabídky a zde vše po částech měnit, nebo také můžete celý telefon nastavit psaním jednotlivých kódů. Druhá zmíněná možnost

je sice ve většině případů rychlejší, převážná většina uživatelů však dává přednost možnosti první a proto se v následujících řádcích budeme věnovat spíše nastavování pomocí menu telefonu

Centrum SMS

Nastavení střediska SMS

Pro některé uživatele může být nastavení střediska SMS zpráv komplikací. Velice těžko se totiž orientují v menu, které obsahuje velké množství nabídek a větviček se podnabídek. Přesto se ale nemusí s tímto problémem trápit; u drtivé většiny SIM karet našich operátorů je toto nastavení přidáno ještě před koupí. Pokud ne, pak postupujte následovně. V hlavním menu vyberete položku SMS zprávy, potom nastavení a středisko SMS zpráv (většinou označované jako SMSC – SMS centrum). Zde pak zadejte číslo střediska v závislosti na mobilním operátoru.

Střediska zpráv

EuroTel	+420602909909
Paegas	+420603052000 +420603052100
Oskar	+420608005681

Délka platnosti zprávy

Kromě klasických nastavení můžete v menu také zvolit délku platnosti zpráv. Přednastavena bývá u EuroTelu na 24 hodin, u ostatních dvou operátorů na 76 hodin. Tato funkce se hodí např. tehdy, když potřebujete sdělit informaci, která už nebude za hodinu aktuální. Potom nastavíte délku platnosti na 1 hodinu a pokud operátor do této časové doby nestihne zprávu doručit, dále se o její doručení pokoušet nebude.

Rozlišujeme typ zpráv

Kromě klasické SMS zprávy můžete z mobilního telefonu posílat také e-maily a faxy. To se u většiny našich operátorů provádí tak, že se na začátek SMS zprávy přidá speciální kód, např. e-mail win@win.cz. Druhá část značí vlastní e-mailovou adresu příjemce. Více o tomto a také návod, jak odeslat z mobilního telefonu e-mail, najdete v kapitole Základní a doplňkové služby operátorů.

Konferenční hovor

Konferenční hovor je služba, díky níž můžete mluvit s několika lidmi současně. Abyste mohli tuto službu využívat, musíte mít odpovídající mobilní telefon, ale také mobilního operátora, který ji podporuje. Pokud tedy chcete začít využívat tuto službu, musíte si ji nejprve nechat aktivovat. To provedete na infolince vašeho mobilního operátora, počítejte však s tím, že vás to bude něco stát.

Kdo platí u konferenčního hovoru

Platí vždy ten, kdo volá. Pokud tedy zavoláte pěti účastníkům hovoru vy, platíte také pět hovorů – jejich cena se určuje podle ceníku. Pokud však někdo zavolá vám, hovor platí on.

Nastavení

Nastavení této služby se provádí v menu telefonu, ovšem u jednotlivých výrobců různých společností se liší. Proto, pokud chcete tuto službu využívat, nahlédněte do manuálu k mobilnímu telefonu.

Mobil a komunikace

Mobilní Internet

Stejně tak jako s „normálním“ telefonem se k internetové síti můžete připojit také prostřednictvím mobilního telefonu. Potřebujete k tomu mobilní telefon, který podporuje datové a faxové přenosy, nějaké ty vědomosti a hodně trpělivosti. Také nesmíte zapomenout aktivovat si službu datových a faxových přenosů u svého operátora. Naštěstí je tato aktivace u všech našich operátorů zdarma. Paegas aktivuje datové a faxové přenosy automaticky.

Splníte-li všechny tyto podmínky, můžete si nejen prohlížet internetové stránky, ale můžete využívat všechny prostředky sítě internet, např. elektronickou poštu.

Přímé připojení – aneb Internet na displeji mobilu

Pod přímým připojením rozumíme takové, kdy po internetu brouzdáte pouze za pomoci mobilního telefonu, tedy bez spolupráce s jiným elektronickým zařízením. Takovýto přístup na internet mají jen některé mobilní telefony – říká se jim většinou komunikátory. Jedním z představitelů této skupiny je Nokia 9110, nebo novější Nokia 9110i, která podporuje i WAP. Tyto „telefony“ jsou samozřejmě poněkud větší než většina ostatních, protože musí mít podstatně větší displej. Připojení na internet u nich spočívá pouze v nastavení a nakonfigurování integrovaného modemu.

Připojení pomocí mobilního telefonu

V druhém případě používáme mobilní telefon stejně jako u běžného připojení, tedy jako normální telefon, pomocí kterého připojujeme k internetu počítač nebo nějaké jiné zařízení. Toto zařízení musíme samozřejmě také propojit s mobilním telefonem. V současné době se používají dva typy propojení mezi počítačem (laptopem, kapesním počítačem...) na jedné straně a mobilem na straně druhé. Spojení je možné realizovat pomocí sériového kabelu RS232, nebo přes IrDA (infracervený) port. Záleží na tom, jaký způsob podporuje mobilní telefon a jaký způsob počítač. Ne všechny telefony mají IrDA port, stejně tak i u většiny stolních počítačů patří IrDA k přídatným zařízením. Notebooky, laptopy a kapesní počítače v převážné většině IrDA port mají.

▼ *Poznámka: Bližší informace o IrDA najdete například v publikaci Windows 98 – Tipy & triky, UNIS Publishing 1999.*

Poskytovatelé mobilního připojení

Není jich mnoho. Jestli se nepletete, funguje zatím pouze jeden, a to Video On Line (VOL). Jako jediný se dokázal domluvit s mobilním operátorem, v tomto případě s Paegasem, na zřízení tohoto připojení.

Samozřejmě, že připojit se přes VOL mohou pouze ti, kteří mají u tohoto poskytovatele internetu založen svůj vlastní účet. Na druhé straně mohou však být zákazníci jiné sítě než Paegas, musí se ale v tomto případě smířit s vyššími poplatky za „protelefonovanou minutu“.

Nastavení modemu pro mobilní Internet

Viz Příloha 2.

WAP

Protokol WAP (Wireless Application Protocol) je v poslední době hodně opakovaná a zmiňovaná technologie. Z části je to díky tomu, že se začaly objevovat první telefony podporující tuto technologii, zčásti proto, že již můžete najít na internetu množství WAPových stránek. Již během podzimu minulého roku se objevila první zařízení, která WAP podporují.

Dnes nabízí podporu tohoto protokolu většina předních výrobců mobilních telefonů. Mezi nejznámější telefony, které tuto funkci podporují, patří bezesporu Nokia 7110, ale i novější telefony firmy Siemens z řady 35. Také Ericsson již nabízí několik takovýchto zařízení, která vám umožní využít výhody nové technologie – mobilní telefon R320, R380, ale také kapesní počítač MC218.

Přestože je WAP podle všech předpokladů velice zajímavým projektem, budeme si muset počkat až do okamžiku, kdy se prodá dostatečný počet telefonů s jeho podporou a kdy bude existovat velké množství informačních služeb a zdrojů dostupných právě pomocí WAPu, což zatím chybí.

Zejména druhého aspektu úspěchu celé technologie jsou si vědomi všichni čeští operátoři mobilních sítí, a proto se snaží společně se současnými předními českými poskytovateli obsahu na Internetu převést jejich služby pro WAP.

WAP stránky jsou mnohem jednodušší než stránky webové. Je to dáno tím, že mobilní zařízení mají oproti osobním počítačům mnohá omezení. Displeje dnešních mobilních telefonů jsou schopné zobrazovat maximálně 4-5 řádek textu po 15 znacích, což je velmi málo i proti kapesním počítačům (jako Palm Pilot, Psion nebo organizéry s Windows CE či Pocket PC), o osobních počítačích (PC) nemluvě.

Dalším omezením mobilních telefonů je limitovaná možnost vstupu. K dispozici obvykle není klávesnice (někteří výrobci již přídavně klávesnice k mobilním telefonům nabízí) a myš, ale pouze několik málo kláves, případně se zařízení ovládá pomocí dotykové obrazovky. V budoucnu se dá předpokládat, že budou k dispozici zařízení ovládaná lidským hlasem.

Schopnosti dnešních mobilních zařízení jsou rovněž omezeny kapacitou napájecích článků. Proto neobsahují příliš výkonné procesory, ani velkou paměť. Se spotřebou energie souvisí i rychlost komunikace těchto zařízení, která ani zdaleka nedosahuje rychlostí dnešních modemů, nemluvě o připojení pomocí pevných linek, ISDN a dalších technologií.

Je jasné, že některé limity budou postupným technologickým vývojem překonány – rychlost procesorů, velikost paměti a komunikační kapacita určitě poměrně rychle porostou. Malý displej a omezené možnosti vstupu však již z principu u mobilních zařízení zůstanou.

Při počátečním nadšení nad WAP službami, výrobci i poskytovatelé internetových služeb předpokládali, že v podobě WAP narazili na zlatou žílu. Vždyť prvotní odhady tvrdily, že jen během prvního roku existence těchto služeb začne přístroje s WAP používat více jak 10 miliónů lidí. Skutečnost však připomíná odhady prognostiků v souvislosti se Světovou výstavou v Hannoveru.

WAP v současnosti mají asi dva milióny lidí a další se zatím nehodlají vzdávat svých starších přístrojů a ani noví uživatelé se zrovna nehrnou do koupě dražších WAP přístrojů. Je to dáno také tím, že na trhu se objevily první přístroje pro rychlý standard GPRS, které ve spojení s notebookem nebo s PC poskytují podstatně větší komfort a hlavně velkoplošné zobrazení celých www stránek. A nic na této skutečnosti nezmění ani EuroTel, který standard GPRS poskytuje, avšak zatím nemá pro chtivé zákazníky mobilní přístroje! Zatím to vypadá, že celý WAP možná bude, ve srovnání s prudce nastupujícími vysokorychlostními mobilními sítěmi, slepou uličkou.

Přístup k internetu bez pomoci WAP už konečně nabízí například švédská firma Melody řešením WAG-SMS. A pozadu se snaží nezůstat i o mnoho zvučnější firma – Microsoft. Ta se v podstatě WAP snaží obejít a nabízí řešení Windows for SmartCard. Jde o aplikaci uloženou na SIM kartě, s jejíž pomocí se dá dostat k internetovým službám i z telefonu, který WAP neumí, a to přes SMS a SIM Toolkit. Nosnou aplikací ve Windows SC je přístup do Outlooku a tím možnost přístupu do firemní pošty na Exchange server a také do dalších aplikací pod Outlookem. Zatím jako neuspokojivý se jeví prohlížeč HTML stránek.

Podobné řešení vyvíjí i konsorcium výrobců SIM karet Maosco, které se netají tím, že mu jde o zvýšení obchodu s „chytrými“ Smart kartami. Tyto karty jsou totiž schopny nahradit chybějící funkce ve starších mobilech a prodloužit jim morální životnost.

Vytváření WAPových stránek

WAPové stránky se vytváří v jazyce WML. Ten je velice jednoduchý, na rozdíl od jazyka HTML však má o mnoho větší požadavky na přesnost syntaxe. Ani prostředky pro ladění těchto stránek zatím nedosahují kvality HTML editorů.

Podle následujících řádků si může každý vyzkoušet, jestli by si uměl vytvořit WAPovou stránku sám. Stejně jako u vytváření HTML stránek potřebujete při vývoji WML stránek speciální program. Pokud si chcete tuto práci nejprve odzkoušet, bude pro vás nejlepší program Waptor – můžete si ho stáhnout na adrese www.waptop.cz, je český a je zdarma. Pokud chcete vytvářet profesionální stránky, podívejte se na Web Nokie či Ericssonu.

K formátování stránek WML se používají tzv. *tagy (značky)*, což jsou různé příkazy v závorkách, mezi které se píše text, nebo různé příkazy. Takže např. všechen text, který je napsán mezi tagy `<i>` a `</i>` bude na displeji zobrazen kurzívou. Na konci každého tagu musíte, stejně jako v příkladu, použít uzavírací symbol / (lomítko).

Každá wapová stránka musí mít na svém začátku tento text:

```
<?xml version="1.0"?>
<!DOCTYPE wml PUBLIC "-//WAPFORUM//DTD WML 1.1//EN"
"http://www.wapforum.org/DTD/wml_1.1.xml">
<wml>
```

a na konci tento tag:

```
</wml>
```

Formátování textu:

```
<i> kurzíva </i>
<b> tučný text </b>
<u> podtržený text</u>
<big> velký </big>
<strong> silný (tlustý)</strong>
<small> malý </small>
```

Vložení obrázku:

```

```

Můžete zde nadefinovat také šířku a výšku obrázku – pak bude odkaz vypadat následovně:

```

```

Odkaz na jinou stránku:

```
<a href="#"></a>
```

Konkrétní příklad WML stránky

```
<?xml version="1.0"?>
<!DOCTYPE wml PUBLIC "-//WAPFORUM//DTD WML 1.1//EN"
"http://www.wapforum.org/DTD/wml_1.1.xml">
<wml>
<card id="card2" title="Obsah">
<small>
```

```

<do type="prev" label="Zpet" name="Back">
<prev/></do>
<p align="center">
  <big><b>0bsah</b></big>
</p>
<p align="center">
  Stručný obsah této knihy najdete na další stránce
<p>
<p align="center">
<a href ="obsah.wml">+ Obsah</a>
<br/>
<br/>
</small>
</card>
</wml>

```

Z této konkrétní stránky vede odkaz na další a je zde i krátký text. Lépe si můžete tuto stránku prohlédnout na přiloženém obrázku.

Co potřebuji k mobilnímu WAPování ?

Především potřebujete mobilní telefon, který tuto funkci podporuje. Takovýchto zařízení u nás najdete zatím jen omezené množství, jejich počet však neustále roste a jen těžko se setkáte s novinkou, která tuto funkci nepodporuje.

Dále potřebujete mobilního operátora, který tuto technologii ve svých sítích podporuje a nabízí. U nás tuto funkci poskytují všichni tři mobilní operátoři.

Jak se připojit

	Paegas	EuroTel	Oskar
Jméno uživatele	Wap	Eurotel	wap
Heslo	Wap	Wap	wap
Vytáčené číslo	0603124927	0602900927	0608989896
Adresa IP	10.0.0.10	160.218.160.218	010.011.010.011
Domovská stránka	Wap	http://wap/main.wml	http://wap
Typ datového volání	ISDN	ISDN	ISDN
Rychlost spojení [kb/s]	9600	14400	9600

Seznam dostupných mobilních telefonů podporujících WAP:

Nokia 7110, Nokia 9110i Communicator,
 Motorola Timeport P7389, Motorola T2288, Motorola V2288,
 Siemens C35i, Siemens M35i, Siemens S35i,
 Alcatel One Touch View WAP db,
 Ericsson R320s.

Rychlost spojení

Rychlost spojení je vázána na rychlost přenosu dat a faxu přes síť operátora. To tedy znamená, že WAP a ostatní přenosy dat pracují na této rychlosti proto, že ke svému provozu využívají právě datových a faxových přenosů. V českých mobilních sítích je standardem rychlost 9,6 kb/s, pouze EuroTel nabízí větší rychlost, a to až do výše 43,2 kb/s, díky technologii HSCDS. Tuto technologii však nepodporuje žádný dostupný mobilní telefon, a proto ji při prohlížení WAPových stránek využít nemůžete.

Co mě to bude stát

Ceny WAPu jsou stanoveny jednotlivými operátory, a proto se neustále mění v závislosti na typu programu. Přesto se dá říci, že ceny za mobilní wapování se pohybují někde v rozmezí 2-5 Kč za minutu spojení.

Něco málo pro hráčky

Vyzváněcí tóny

Zvonení mobilního telefonu slyšíte dnes a denně nejen ze svého mobilu. Slyšíte ho doma, na pracovišti, v autě, ve veřejném dopravním prostředku a bůh ví kde ještě. Když někdo zavolá vám, začne telefon přehrávat vaši oblíbenou (nastavenou) melodii. Ať už jde o moderní píseň či operní árii, každý má nastavenou tu, kterou si ze seznamu vyzváněcích melodií vybral. V každém telefonu najdete nejrůznější melodie, ze kterých si můžete vybrat. Kromě výběru skladby z aktuální nabídky existuje také několik možností, jak získat vyzváněcí melodii jiným způsobem.

První možností je složit si skladbu vlastní. V současné době se stále více objevují telefony, které tuto funkci podporují, průkopníkem je bezesporu Nokia 3210, která tuto možnost nabídla jako první.

Druhou možností jak získat vyzváněcí melodii, je nechat si zaslat některou známou melodii z internetu či od kamaráda.

Tato možnost teď zažívá krizi, protože hudební společnosti se začínají soudit s provozovateli takovýchto serverů o nemalé částky, protože usoudily, že se jedná o porušování autorského zákona. Pokud vyhrají, mohlo by to znamenat všeobecný krach tohoto stylu získání skladby.

První možnost – složit si vlastní skladbu, nebo si naklepete známou melodii – vám však nikdo zakázat nemůže. Můžete ji pak směle využívat sami, neměli byste ji ale šířit po kamarádech.

Vlastní skladba

Vlastní skladby je v současné době možné vytvářet (skoro by se dalo napsat „skládat“) na telefonech Ericsson, Nokia a Siemens. Zde je jednoduchý návod na programování vlastního vyzvánění na jednotlivých modelech:

Ericsson

Ze všeho nejdříve vyberete v menu telefonu položku *Nastavení*, poté *Editace Melodie*. Jednotlivými tlačítky zadáváte tóny v rozsahu C1 až D2, zdvojnásobit tón můžete krátkým podržením tohoto tlačítka. Tlačítkem # můžete měnit výšku tónu, tlačítkem * krátkou pauzu a tlačítkem 0 můžete měnit jednotlivé oktávy. Symbol # zvýší výšku tónu o půltón. Symbol #a znamená, že se jedná o krátký tón s označením Ais – tón, který je zvýšený o další půltón (to je tedy ten znak #). Na displeji se také může objevit značka +bA, což značí o oktávu vyšší tón As. Tón A je zde snížený o půltón (proto ten symbol b, znaménko + značí vyšší oktávu). Pokud se vám nechce převádět notový zápis jen tak naslepo, můžete využít některý z programků, kde na klaviatuře vyklepete myši melodii a získáte její přepis do symboliky telefonu (můžete navštívit např. stránku <http://www02.mobile-melodies.com/ericsson/> a otevřít volbu Utilities).

Nokia

V menu zvolte položku *Volba tónů* a *Skladatel*. Pro zadávání jednotlivých tónů použijte tlačítka **1** až **7**. Tlačítko **0** je určeno pro pauzu a zbývající tlačítka volí délku noty, a to v pěti různých krocích (od celé po dvaatřicetinovou). Délku tónu můžete prodloužit delším stisknutím tlačítka pro zadání tónu. Oktávu zvolíte tak, že zmáčknete *****. Pokud chcete celou vytvořenou melodii uložit, zvolte v menu položku *Uložit*. Předtím však ještě zvolte tempo celé skladby a pokud chcete, můžete si také zvolit položku *Zahrát*.

Siemens

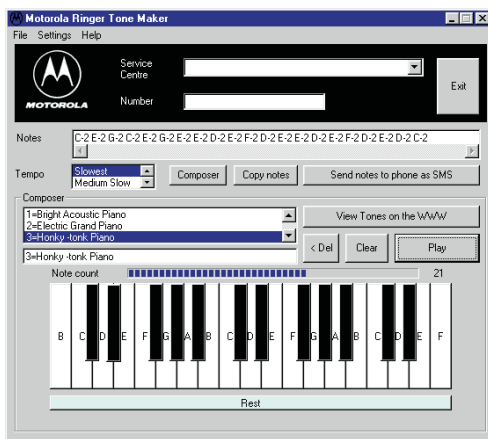
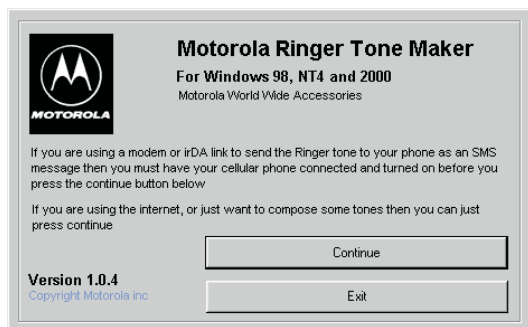
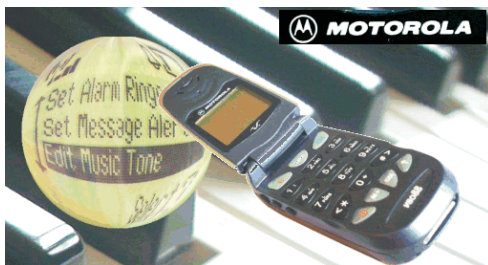
U telefonů Siemens existují dva způsoby tvorby vlastního vyzvánění v závislosti na druhu mobilního telefonu. Pro telefony typu C25, C35 a M35 zadáváte tóny klávesami **1-7**. Tlačítkem **#** můžete měnit oktávu, klávesou **0** pak vložit pauzu a tlačítkem ***** můžete nastavovat jednotlivé půltóny. V celém napsaném vyzvánění se však už nemůžete pohybovat, můžete pouze mazat jednotlivé noty.

U druhého typu tvorby vyzvánění zadáváte tóny stejně jako u předchozího typu znaky **1-7**, avšak klávesami **8** a **0** se volí oktáva, tlačítko ***** je určeno pro pauzu a křížkem (**#**) můžete měnit půltóny. Tlačítka na boku telefonu můžete nastavit délku tónu. Horizontálními šipkami se pak pohybujete v mezi notami, vertikálními šipkami můžete měnit výšku zadané noty.

Melodie pro Motorolu

Na webu Motoroly www.motorola.com můžete nalézt jednoduchý prográmeček pro PC, který je šířen jako freeware a po vyplnění kontaktních údajů si ho také zdarma stáhnout. Je určen pro chod na operačních systémech Windows 95, 98, ME, NT4 a 2000. Nazývá se Motorola Ringer Tone Maker.

Nevýhodou je podpora pouze mobilů Motorolu, a to ještě jen modelů V.100, V8088, P7689. Tento seznam se však průběžně mění a může být, že i ta vaše Motorola možnost editace melodického vyzvánění podporuje. Nejrychleji to zjistíte stiskem klávesy Menu a výběrem nabídky Nastavení telefonu (Phone setup). Pokud v této nabídce naleznete položku Editace melodie (Edit Music Tone), neváhejte a stáhněte si Ringer Tone Maker a pusťte se do vytváření vlastní melodie.

Celá aplikace je založena na tom, že některé telefony Motorola mají možnost přijímat SMS zprávy, které interpretují vyzváněcí melodii. Pokud takovou SMS dostanete, tak se vám nabídne možnost si tuto melodii přehrát nebo uložit do paměti a následně využít v nastavení telefonu jako melodii, která bude přehrávána při vyzvánění.

SMS zprávy je možno posílat z PC do mobilu pomocí kabelu, využitím interního modemu a IrDA rozhraní mobilu, nebo zasláním SMS přes internet.

Po uživateli se pouze chce, aby uměl na klaviatuře vyfukat myši vlastní melodii, kterou pak pošle stiskem příslušného tlačítka na mobil. Melodii lze v počítači editovat a také přehrávat, samozřejmě, pokud je k dispozici zvuková karta. Překvapí možná velký výběr zabarvení tónu, jehož seznam tvoří 127 nástrojů, pokud tedy lze poslední možnosti střelba, potlesk, helikoptéra, vyzvánění telefonu, ptačí cvrlikání a několik dalších zařazovat mezi nástroje.

Nelze ovšem měnit nástroje během jedné skladby a také měnit v průběhu přehrávání zvolené tempo. Co však můžete je to, že je tu také tlačítko pro přístup na web k již vytvořeným melodiím. Na rozdíl od jiných mobilů je také celkem úctyhodný rozsah, který Motorola zvládnou - je větší jak 2,5 oktávy.

Ikonky neboli loga

Na mobilní telefony některých značek můžete umístit také loga. Ty nahrazují klasický nápis operátora jako je EuroTel-CZ. Dá se zde umístit prakticky jakékoli logo, telefony Nokia si je mohou nechat zaslat, stejně jako vyzváněcí melodie, z internetu, do ostatních telefonů je lze dostat pouze prostřednictvím kabelu – nahráním.

Kde je získám

Mezi nejlepší české servery tohoto typu patří bezesporu server Nabit. Najdete jej na internetové adrese www.nabit.cz. Zde si zvolíte logo, které chcete poslat, typ telefonu, pro který má být určeno, a telefonní číslo, na jaké má být posláno. A pak, pokud jste poslali logo sobě, čekáte, čekáte, čekáte.

Hry

Mezi příjemné zpestření mobilního života patří bezesporu hry, které můžete najít v mobilních telefonech. Mohou posloužit pokud se nudíte nebo prostě pokud vás jejich hraní baví. Nejvíce si vyhrají majitelé telefonů Nokia, ale ani majitelé ostatních značek o nic nepřijdou. Výrobci totiž došli k názoru, že někteří lidé přítomnost her od mobilního telefonu vyžadují, a proto se dnes málem předhánějí, kdo jich tam nahraje víc a lepší. Jednotlivé hry jsou také v mobilním telefonu umístěny napevno, to znamená, že do telefonu nedostanete jakýmkoliv způsobem hru jinou. Mezi hry, které najdete téměř na každém telefonu patří: Had, Pexeso nebo Logika.

Obrazové zprávy

Pojem obrazové zprávy není jistě nikomu cizí. V dnešní době se hojně užívají tzv. *smajlíci*, které podporují především telefony Philips a další méně známé a významné mobilní společnosti.

Mnohem známější a komerčně využívanější obrazové zprávy jsou zprávy klasické. Je na nich nakreslen např. dort a tak se mohou hodit jako narozeninové přání. Samozřejmostí je, že se dá k libovolnému obrázku přiřadit text. Tyto obrazové zprávy jsou podporovány především telefony Nokia a v poslední době také telefony Siemens. Jejich odesílání je stejné jako u textových zpráv.

Pro odeslání obrazové zprávy můžete použít ty, které máte v telefonu uloženy už z výroby, nebo ty, které si uložíte, když jste je sami od někoho dostali. Počet obrázků, které můžete mít v telefonu uloženy, se liší podle typu telefonu, minimálně však bývají tři.

Hudba budoucnosti

Mobilní komunikace stejně jako ostatní vědeckotechnické odvětví zaznamenávají stále větší pokrok. Technologie, používané dnes, se mohou zdát fantastické, za pár let však budou obvyklým standardem

a nikdo je za něco výjimečného považovat nebude. Tato kapitola proto přináší krátkou a stručnou charakteristiku technologií, které jsou v době psaní této knihy takřkajíc v plenkách, a které velice brzy spatří světlo světa a rozhodně nezůstanou nepovšimnuty.

Připravované technologie

GPRS

Pod touto zkratkou se schovává jeden z nejočekávanějších technologických projektů posledních let a měsíců. Díky této technologii bude pro uživatele mobilního telefonu přístup na internet rychlejší než pro uživatele využívající pevnou linku. Pro objasnění principu, na jakém tato technologie pracuje, je důležité nejdříve vysvětlit, jak to vlastně v síti GSM chodí.

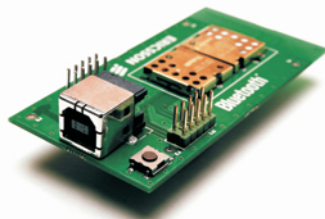
Celá mobilní síť se skládá z jednotlivých kanálů, které ji tvoří. Tyto kanály se samy o sobě rozdělují na dalších osm částí (úseků), přes které může vždy jen jeden člověk telefonovat. Při hlasitém hovoru či jiném datovém volání uživatel obsadí jen jednu z těchto částí, avšak v případě rychlých dat se tyto jednotlivé úseky mohou slučovat.

To znamená, že pokud se připojíte k internetu pomocí technologie GPRS, bude výsledná rychlost připojení součtem jednotlivých volných úseků (tedy vlastně 9,6 kb/s), které v tomto okamžiku bude váš kanál obsahovat. To tedy znamená, že pokud budete moci využít všech osmi volných úseků, rychlost spojení se vyšplhá až někam k úctyhodným 76,8 kb/s. Tyto rychlosti jsou však velice nepravděpodobné, spíše se bude jednat o rychlosti kolem 50 kb/s. Přesto se však může stát, že budete připojeni jen přes jeden úsek a potom rychlost vašeho spojení bude jen 9,6 kb/s.

Technologie GPRS však má ještě jednu zvláštnost. Při jejím využívání nebudete platit za čas strávený prohlížením stránek, ale za velikost dat, které jste stáhli. Ceny však ještě nebyly stanoveny a tak není jasné, jestli tato skutečnost GPRS spíše neznevýhodní.

Bluetooth

Jednoduše – žádné kabely, žádné dráty. Technologie, díky níž může mezi sebou komunikovat váš mobilní telefon třeba s notebookem a nejsou k tomu potřeba žádné zbytečné kabely či dráty. Ano, něco podobného tu už bylo, ale díky technologii Bluetooth jsme se dostali ještě dál. Ta totiž umožňuje komunikaci i tehdy, když je mobil schován v kapse. To znamená, že pokud si pořídíte mobilní telefon a sadu handsfree, které tuto funkci podporují, můžete zvednout hovor přímo na handsfree a nemusíte pátrat po svém drobčkoví v kapse. Samozřejmostí je také vysoká podpora ze strany výrobců mobilních telefonů, kteří slibují navýšení ceny mobilního telefonu s touto podporou ze začátku o 1000 Kč, později však jen o pouhých 200 Kč.

Seznam výrobců, podporujících Bluetooth: Ericsson, IBM, Intel, Nokia, Toshiba, 3COM/Palm, Axis Communication, Compaq, Dell, Lucent Technologies, Motorola, Qualcomm, Xircom. Všechny tyto firmy mají velké zkušenosti a právě díky jejich podpoře se může stát Bluetooth velice zajímavou doplňkovou službou.

Technologické charakteristiky Bluetooth

- provoz na volném pásmu 2,45GHz, dosah cca 10-15 metru;
- přenosová rychlost 712 Kbps, s výhledem zvýšení na 2Mbps v příštím roce;
- tři hlasové kanály;
- malá délka paketu snižuje náchylnost rychlosti přenosu na rušení;

- rychlé střídání frekvencí při rušení, interferencích, adaptabilita výstupního vysílacího výkonu pro šetření energie (0,3mAh ve stand-by, až 30 mAh v provozním režimu);
- kódování hovoru CVSD (Continuous Variable Slope Delta Modulation) dovoluje výbornou kvalitu i při vyšší chybovosti.

Chat

Pojem chat není jistě neznámý žádnému uživateli internetu. Jednotlivé chaty jsou místa, kde se mezi sebou setkávají a baví určité skupinky lidí. Společnost Nokia něco od těchto internetových chatů odkoukala a vymyslela funkci, díky níž budete moci chatovat prostřednictvím mobilního telefonu. Na trhu se nyní objevuje první mobilní telefon s touto funkcí – Nokia 3310. Nevýhodou je, že "chatování" musí podporovat operátor a takový se u nás zatím nezrodil.

Spousta lidí jistě namítne, že takovéto chaty již existují, a to v podobě WAP. Na wapových stránkách si můžete stejně jako na internetových sdělovat své názory a bavit se, nevýhodou zůstává vysoká cena, a tady by měl být hlavní rozdíl. Nokia Chat má být totiž velice výhodný, záleží však také na mobilních operátorech a ti se k této technologii zatím nevyjádřili.

UMTS

Díky neustálé snaze velkých firem o zvýšení zisku se telekomunikace rozšiřují neuvěřitelně rychlým tempem. Ještě ani neskončila doba, kdy se všichni zajímali o nového mobilního operátora, o pásma, v jakých bude vysílat, a co by pro tuto zemi mohl přinést, a už prosakují informace o udělení licence pro čtvrtého mobilního operátora, který bude své služby nabízet v síti UMTS (Universal Mobile Telecommunications System – Univerzální mobilní telekomunikační systém).

UMTS je bezdrátový telekomunikační systém 3. generace, jehož výsledkem bude první celosvětově jednotný standard IMT-2000 a ve kterém dojde k úzkému propojení vysoce kvalitních a rychlých hlasových služeb s datovými. Díky této technologii může mít uživatel neustálý přístup k informacím. To by mělo mít za následek také vytvoření velkého množství nových pracovních příležitostí.

UMTS v praxi

První licence UMTS byla udělena ve Finsku, a to loňského roku. Kromě Finska se všeobecně očekává udělení licence i v dalších vyspělých evropských, ale také světových státech. Velká Británie, Německo a několik dalších už zahájilo licenční řízení a zvolilo přitom zajímavá pravidla. Technologii UMTS totiž dostane ten uchazeč, který za ni zaplatí nejvíce. V Německu například počítají se 100 miliardami marek pro státní pokladnu, ostatní evropské státy tak optimistické nejsou. Bude také záležet na jejich přístupu.

Zbytek Evropy zatím dotváří časový harmonogram udělení licence a pravidla jejího rozšíření. Všeobecně se však předpokládá, že všechny licence států EU, ale i ostatních evropských zemí budou rozděleny někdy na konci roku 2000.

Česká republika a UMTS

V České republice se již nějaký čas hovoří o udělení licence UMTS. Zatím to však vypadá, že se vláda těší pouze na nakrmení státní pokladny. Ostudou zůstává fakt, že jsme stále ještě neurčili pravidla pro přidělení licence přesto, že už je většina ostatních evropských států má.

Všemu tomuto však předcházelo fórum pořádané organizací UMTS Forum (sdružující operátory, výrobce technologií...). Na tuto schůzi byli pozváni kromě zástupců vlády také stávající GSM operátoři RadioMobil a EuroTel. A o co šlo? O to, přesvědčit všechny, že technologie UMTS není jen tak nějaký úlet, ale tvrdá realita.

Mobilní operátoři neberou přípravy na udělení této licence na lehkou váhu. Aby ne, vždyť technologie UMTS může stávající síť GSM nahradit. Také se dá očekávat, že po zaběhnutí sítě UMTS budou uživatelé

sítí GSM hromadně přecházet na tento nový standard, protože vysokorychlostní a kvalitní služby sítě UMTS jistě ocení. Samozřejmě bude záležet na ceně.

Operátoři také neskrývají obavy z toho, že se česká vláda rozhodla udělit licenci na používání této nové technologie pouze novému operátorovi. Bude zajímavé, jak se k tomuto rozhodnutí postaví EU, která se rozhodla udělit licenci nejen novým, ale také stávajícím operátorům.

Přehled plánovaných služeb UMTS

Veřejný informační servis	Surfování na Webu
On-line alternativa tištěných médií (časopisy, noviny)	On-line překlady
Výchovné a zábavné služby	Audio
Hry	On-line knihovna
Virtuální škola	On-line výzkumné laboratoře
Školení	Obchodní informace
Narrow-část obchodní TV	Komunikační služby
Videotelefonie a konference	Reakce a rozeznání hlasu
Obchod a finance	Elektronické obchodování na síti
Vizuální bankovníctví	On-line placení
Inteligentní vyhledávači	Agenti a asistenti
Speciální servis a informace	Služba rychlé pomoci
Služba monitoringu zabezpečení	...

Mobilní telefony

Mobily – kapitola sama pro sebe

Pokud si ještě vzpomínáte, a není to tak dávno, byl ve svých počátcích mobilní telefon přístroj, který byl velmi drahý, velmi těžký a málo „mobilní“. Tyto doby, kdy jste museli mobilní telefon nosit v brašně přes rameno a na jeho zakoupení věnovat málem svůj celoroční plat, jsou nenávratně pryč. Vývoj v této oblasti, ostatně jako v elektronice vůbec, postupuje takovým tempem, že ho ani odborníci nestačí sledovat. Dnes a denně se objevují nové technologie, nové telefony. Pokud můžu použít citát jednoho velkého básníka, výrobci mobilních telefonů se snaží, aby jejich přístroje byly nejen nabitý vším, co v této oblasti existuje, ale aby byly menší, ještě menší, nejmenší ze všech.

Nejlepší na tom všem je ovšem ten fakt, že z toho profitují nejen výrobci, ale hlavně zákazníci.

Rozdělení mobilních telefonů

Jako ostatně u všech věcí, i mobilní telefony se rozdělují do jednotlivých kategorií. Telefony v těchto jednotlivých kategoriích se od sebe odlišují nejen cenou, ale také funkcemi. Zde je pár jednoduchých rad, co byste měli od telefonu z různých tříd očekávat:

Nižší třída

U telefonů této třídy se také někdy setkáte s označení low-end telefonů. Tento název přesně vystihuje jejich podstatu. Nejde zde ani tolik o vzhled a funkce, ale o cenu. Tyto telefony jsou určeny těm méně majetným. Jaké funkce lze očekávat od telefonů nižší třídy:

- Časové funkce
- České menu
- Datové služby
- Minutové pípání
- Podpora technologie EFR
- SIM Toolkit

Střední třída

Dle mého názoru je střední třída velice dobrým kompromisem mezi perfektním designem, dobrými funkcemi a cenou. Telefony této kategorie můžeme označovat též jako manažerské, jsou určeny pro ty, kteří očekávají od telefonu více než to, že se s ním dá telefonovat. Co očekávat od telefonu střední třídy:

- Budík
- Podpora technologie EFR
- SIM Toolkit
- Organizér
- Hardwarový modem
- Časové funkce
- Kalkulačka
- Datové služby
- Hry
- Vnitřní paměť
- České menu
- Minutové pípání
- WAP
- Vyzváněcí profily
- Některé pokročilé funkce

Vyšší třída

U této kategorie se hraje především na vzhled a design celého výrobku. Mnohdy objevíte funkčně nabitější a levnější telefon ve střední třídě, avšak vyšší třída je zárukou té největší kvality. Co očekávat od telefonu vyšší třídy:

- Budík
- Podpora technologie EFR
- SIM Toolkit
- Hlasové ovládání
- Organizér
- Některé pokročilé funkce
- Časové funkce
- Kalkulačka
- Datové služby
- Hry
- Vyzváněcí profily
- Vnitřní paměť
- České menu
- Minutové pípání
- WAP
- IrDA
- Hardwarový modem

Význam jednotlivých odrážek je asi všem zcela jasný, pokud by však byly nějaké nejasnosti, podívejte se na vysvětlení do kapitoly Základní pojmy.

Kde koupit levně mobil

Pokud jste se rozhodli pořídit si mobilní telefon, pak je velice důležité, vybrat si dobrý obchod, kde ho koupíte. Nikdy nevěřte neautorizovaným prodejnám, které vám nabízejí mobilní telefony za ty nejnižší ceny, jedná se totiž zpravidla o podvodníky, kteří vás chtějí okrást. Mnohem lepší je koupit telefon ve značkové prodejně, kde dostanete patřičnou záruku, ovšem zde je cena výrobku obvykle vyšší. Pojdme si tedy projít jednotlivé varianty.

Maloobchod

Maloobchodní provozovatelé se zaměřují hlavně na koncového zákazníka, odpovídá tomu také jejich nabídka. Pořádají přemíru různých akcí na podporu prodeje.

Velkoobchod

Velkoobchodní prodejci mají velký sortiment zboží a příslušenství za velice přijatelné ceny. Máte-li živnostenský list, který je pro tento nákup potřeba, neváhejte ani minutu.

Webový obchod

Jestli vám jde při nákupu mobilního telefonu jen o cenu a chcete nakoupit za ty nejnižší ceny, mohly by vás oslovit webové obchody. Ty totiž zpravidla nabízejí výrobky za ty nejnižší ceny, u nich jsou však hůře proveditelné pozáruční a vlastně jakékoliv opravy.

Bazar

Nemáte-li dostatek financí na nákup nového mobilního telefonu, můžete velice výhodně nakoupit v různých bazarech. Zde je však potřeba dávat si pozor na kvalitu výrobku.

Nákup přes inzerát

Poslední možností, jak si pořídit levně mobilní telefon, je nákup přes inzerát. Nevýhodou tohoto nákupu je, že si nemůžete vyzkoušet mobilní telefon před jeho samotnou koupí, vše totiž probíhá stylem: na poštu přijde balíček, vy za něj na poště zaplatíte a při větší dávce štěstí v něm opravdu ten svůj objednaný telefon najdete. Už se vyskytli takoví šprýmaři, kteří posílali zájemcům o inzerované mobily balíčky s atrapami a kusy kamení pro správnou váhu, pokud se tedy vůbec v balíčku vyskytovaly alespoň ty atrapy. Takže pozor na tento způsob nákupu mobilního telefonu.

Následující tabulka ukazuje srovnání jednotlivých druhů prodeje:

	maloobchod	velkoobchod	Webový obchod	bazar	nákup přes inzerát
profesionalita prodejce	+	+		-	-
cena	-	+	+	+	+
akce pro podporu prodejce	+	+	+	-	-
kvalita zboží	+	+	?	-	??
záruka	+	+	-	-	-
pozáruční opravy	+		-	-	-
různé		možný nákup přes internet, živnostenský list		nejasný původ zboží	není vůbec jasné, co dostanete

Příslušenství mobilních telefonů

Autoantény

Jednou z opomíjených součástí příslušenství pro mobilní telefony jsou autoantény. Ty se rozdělují, podle svého umístění, na pět kategorií: vazební, střešní, blatníkové, podvojně a magnetické.

Vazební

Tento typ autoantény se připevňuje na boční sklo automobilu. Vazební se nazývají proto, že se rozdělují na dvě části, které se umístí na obě strany skla, čímž mezi nimi vznikne elektrická kapacitní vazba. Připevňují se obyčejným přilepením při doporučené teplotě okolo 25 °C, pokud autoanténu přilepujete v zimě, je dobré si pomoci fénem.

Střešní

Tento typ antény se připevňuje napevno na střechu automobilu (odtud střešní) a její délka je průměrně asi 300 mm. Anténa se na střeše umísťuje patkou, která sice zasahuje 10 mm pod střechu, ale díky polstrování není vidět. Vedení kabelu je možné dvěma způsoby – okolo madel nebo zadním sloupkem a poté prahem vozu.

Blatníkové

Připevnění tohoto typu antény se provádí na karoserii především vedle víka kufru.

Podvojně

Tento typ střešních antén se používá především u některých vozů v čele s českou škodovkou. Jejich nevýhodou je, že přináší směšné zisky v příjmu signálu.

Magnetické

Tyto antény jsou určeny pro každého, protože „montáž“ je naprosto jednoduchá, zisky však malé. (Vysvětlení pojmu anténní zisk najdete ve slovníčku základních pojmů.)

Typ	Vazebníantény	Střešní	Blatníkové	Podvojně	Magnetické
Anténní zisk	2 dB	kolem 0,5 dB	5-6 dB	kolem 0,5 dB	1-2 dB

Baterie

Základní baterie, kterou koupíte spolu s přístrojem, nebývá zpravidla ani tou nejsilnější, ani tou nejlépeší. Proto je samozřejmostí, že si můžete dle libosti nakupovat další a další baterie, v závislosti na tom, zda-li chcete prodloužit výdrž či zmenšit váhu.

Duální baterie

V poslední době se na našem trhu začaly objevovat tzv. duální baterie. Jejich výhodou je, že dovolují umístit do mobilního telefonu hned dvě telefonní SIM karty, nevýhodou je, že mívají často s některými SIM kartami našich operátorů problémy.

Na trhu se objevují tyto typy baterií pro silnou většinu telefonů, nejvíce však pro telefony Alcatel a Nokia. Duální baterie pro Alcatel fungují naprosto bezchybně, naopak Nokia má s tímto druhem baterií nemalé problémy. Ceny jednotlivých baterií se pohybují v rozmezí mezi 1000 – 2000 Kč, v závislosti na typu baterie.

Seznam telefonů a typ baterie

- Alcatel (700 mAh Ni-MH)
- Ericsson T28 (1000 mAh Li-ion)
- Ericsson SH 888 (550 mAh, 700 mAh Ni-MH)
- Ericsson GF768 (700 mAh Ni-MH)
- Ericsson GF788 (700 mAh Ni-MH)
- Ericsson T10 (700 mAh Ni-MH)
- Ericsson T18 (700 mAh Ni-MH)
- Motorola L7089 (1000 mAh Li-ion)
- Motorola V3688 (1000 mAh Li-ion)
- Nokia 3210 (700 mAh Ni-MH)
- Nokia 5110 (550 mAh, 700 mAh Ni-MH, 1000 mAh Li-ion)
- Nokia 6110 (550 mAh, 700 mAh Ni-MH, 1000 mAh Li-ion)
- Nokia 6150 (550 mAh, 700 mAh Ni-MH, 1000 mAh Li-ion)
- Nokia 7110 (600 mAh Li-ion)
- Nokia 8210/8250 (600 mAh Li-ion)
- Panasonic GD90 (600 mAh Li-ion)
- Siemens S25 (600 mAh Li-ion)
- Siemens C25 (700 mAh Ni-MH)

Handsfree

Za handsfree (HF) lze všeobecně považovat jakýkoli výtvar, který vám umožní telefonovat s „volnými rukama“. Také sady handsfree se rozdělují na několik typů, vždy podle jejich typického využití.

Lehké

Lehké neboli bondovky (tak se jim také říká) jsou přenosné sady handsfree, skládající se většinou jen ze sluchátka, mikrofonu a kabelu, kterým jsou spojeny s mobilním telefonem. Tyto sady jsou určeny pro každodenní používání. Dokonce jsou tak jednoduché, že se bondovky jednotlivých výrobců od sebe prakticky neliší. Výjimku, která potvrzuje pravidlo, tvoří Nokia, která zde ještě navíc umístila tlačítko pro odmítnutí hovoru.

Těžké

V drtivé většině případů je tento typ sady handsfree určen pro automobily, existují však také výjimky, určené pro stolní používání. Tento typ byl sestaven s požadavky na vysokou citlivost mikrofonu, ale také vysoký výkon reproduktoru, který musí být slyšet i v otevřeném autě či na motocyklu.

Od 1. ledna 2001 bude toto vybavení pro motorová vozidla povinné – pokud chcete za jízdy telefonovat. Odpadne tak nebezpečné řízení jednou rukou, problémy při řazení (na našich silnicích zatím stále jezdí málo vozidel s automatickou převodovkou), ekvilibristické držení mobilu za jízdy mezi ramenem a uchem a podobné kousky. Někteří ironici sice už dnes říkají, že v zákoně se říká pouze o telefonování, ale není tam nic o posílání SMS, ale doufejme, že nebudou tací, kteří by tuto díru v zákoně využívali.

Pevné

Poslední skupinou handsfree jsou pevné bondovky. Ty bývají napevno namontované a ve většině případů se skládají z držáku telefonu a vlastní HF, která je připojena na elektroinstalaci. Pracují v režimu half duplex nebo full duplex a některé jsou také vybaveny funkcí DSP. Jednotliví výrobci přidávají ještě navíc některé funkce, především automatické ztlumení radia při hovoru. Samozřejmostí je přepnutí z hlasitého na tichý hovor bez nutnosti odpojení HF. Někdy mívají také hlasový záznamník, hlasové vytáčení či podporu datového volání.

Chatboard

Chatboard neboli klávesnička je určena pro mobilní telefony Ericsson. Funguje jako mini klávesnice, která se zesponu připojí k mobilnímu telefonu. Může tím pádem sloužit ke psaní SMS zpráv či jiných záznamů. Pro toho, kdo píše denně více SMS zpráv, je to přímo dar z nebes.

Kryty

U mobilních telefonů některých značek můžete měnit vzhled pomocí vyměnitelných krytů. Díky nim si můžete každý den vlastně „koupit“ nový telefonní přístroj. Dámy si také mohou sladovat barvu mobilu se svým oblečením, což jistě velmi ocení.

Pouzdra na telefony

Jedinou, nebo jednou z mála věcí, jak si ochránit svůj mobilní telefon před vnějšími vlivy (těmi rozumíme nejen například počasí, ale také různé ty nenechavce, kteří si pořizují telefon „zadarmo“) je pořízení pouzdra. Pouzdra pro mobilní telefony se vyrábí v několika různých provedeních, od kůže až po plyšového medvídka. Jejich cena je řádově okolo 500 Kč, může se však pohybovat i kolem 1000 Kč (někdy i více).

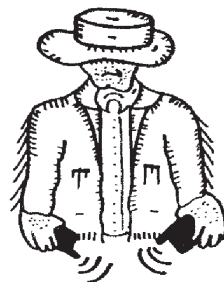
Stejně jako autoantény či sady handsfree, také pouzdra pro mobilní telefony se rozdělují do skupin, podle toho, jakým způsobem je v nich mobilní telefon umístěn. Zde je jejich seznam a stručná charakteristika:

Horizontální pouzdra

Telefon v tomto typu pouzder vlastně leží a když chcete telefonovat, musíte ho z pouzdra vyjmout. Pouzdro bývá ve většině případů připevněno na opasku, a protože je jeho výška malá, nepřekáží vám při jakémkoliv pohybu, ani když se posadíte. Také z estetického hlediska jsou tyto typy pouzder velmi vyhovující, protože i když máte společenský oděv, nemusíte přece vypadat jako kovboj s revolverem, což je u druhého typu pouzder, a hlavně máte-li poněkud větší telefon, běžné.

Vertikální pouzdra

Vertikální pouzdra jsou nejpoužívanější, ačkoli jejich konstrukce není tak dobrá, jako u pouzder horizontálních. Při chůzi stejně jako horizontální pouzdra nevadí, to se však nedá říct tehdy, pokud se posadíte. Ve většině případů pouzdra tohoto typu překáží a tlačí vás všude, kde si to jenom dovedete představit, což není nic příjemného. Pokud ale používáte pouzdro jen jako ochranný prostředek a telefon v pouzdře nosíte stejně v kabelce, je tato nevýhoda zanedbatelná. Oproti horizontálním pouzdrům mají ty vertikální jednu nezanedbatelnou výhodu – vyrábí se i v provedeních, kdy z nich telefon nemusíte při hovoru vyjmát.

Bezpečnost (kvalita) pouzder

Je to jeden z hlavních faktorů, samozřejmě kromě ceny, na který je potřeba dávat si pozor. Zejména na způsob, jakým se pouzdro připevňuje na opasek a hlavně jak se zapíná.

Je až neuvěřitelné, kolik způsobů zapnutí pouzdra výrobci používají. Některé z nich jsou dobré, některé zcela nevyhovující. Zde je jejich malý přehled:

- Suchý zip
- Patentka
- Zámeček, jak ho znáte ze starých typů aktovek
- Zámeček, který se provlékne krycí chlopní a pootočením se zamkne

Také způsobů připevnění pouzdra na opasek je několik:

- Provléknutí na opasek přes průřezy v pouzdře
- Zaháknutí pouzdra pomocí pera z plechu či drátu
- Připevnění pomocí suchého zipu

Hlavně v dnešní době, kdy je zaznamenán vysoký rozmach umění kapsářského, jsou poněkud nevhodné suché zipy. Pokud se octnete v nějaké tlačnici na refýži, v obchodním domě nebo na eskalátorech, a navíc máte mobil připnutý na nevhodném místě (nejnevhodnější je mít mobil v poloze na zadku), je dosti velká pravděpodobnost, že o mobil (nebo něco jiného) přijdete. Zkušeni machři si však poradí i s jiným způsobem zajištění, aniž na to v ten okamžik přijdete.

CL adaptéry

CL (Cigarette lighter) adaptéry jsou vlastně nabíječky do automobilu. Často se také setkáte s označením cigaretový nabíječ, a to proto, že konektor této nabíječky se do cigaretové zásuvky zasouvá. Tyto nabíječky jsou skladnější a také vhodnější na dlouhé cesty autem. I když de facto jsou v dnešní době jak popelníky, tak i automobilové zapalovače poněkud přežitkem, ve většině automobilů tak zvanou cigaretovou zásuvku najdete.

MP3 – out

Poslední dobou se stávají mobilní telefony stále univerzálnějšími a jeden z jejich zajímavých doplňků jsou MP3 přehrávače. Zatímco konkurence jen mlčí, Ericsson již vydal na trh vlastní přídatný modul pro své telefony, který tuto funkci podporuje. U nás se prodává jen ve specializovaných prodejnách.

Praktické tipy

Příklady GSM Banking

Placení pomocí mobilního telefonu nabízí ve spojení s mobilním operátorem v současné době už 6 bank. Jsou jimi Expandia banka, ČSOB, GE Capital Bank, IPB, Poštovní spořitelna a Union banka. Jako první s tímto způsobem přístupu k účtu v bance přišla Expandia banka, které byly dáno do vínku ty nejmodernější a nejpokrokovější technologie a postupy. O způsobu získání a zprovoznění GSM Bankingů najdete informace na jiném místě této publikace, a proto si uvedme některé konkrétní příklady. Vztahují se ke komunikaci právě s Expandií.

Předem ještě možná zdůrazním, že by nebylo nevhodnější volit si bankovní PIN (BPIN) stejný jako PIN přístupu do mobilního telefonu. Transakce z telefonu jsou chráněny pouze tímto kódem a pak už je nutno znát jen číslo vlastního účtu, který se, zvláště pokud podnikáte a vystavujete faktury, dá poměrně snadno zjistit. Potvrzování generováním nějakého kódu z elektronického klíče, jako při placení na internetu, se neprovádí. Co se týká vlastního přenosu informací, zde asi mít strach nemusíte. Komunikace s bankou, která probíhá zprávami SMS, je chráněna kryptováním Triple DES bankovní aplikací a následně se ještě kryptuje v síti GSM. Zpoplatnění styku s bankou je věcí poplatku za zprávy SMS.

Zjištění stavu účtu

Nejjednodušší operací v GSM Bankingu je zjištění aktuálního stavu účtu. Po výběru bankovních služeb v Paegas menu, zvolíte položku Info a v ní Zůstatek. Nyní jste vyzváni k zadání bankovního PINu. Po jeho potvrzení musíte zadat číslo účtu s kódem měny (viz tabulka) a pak už si jen počkáte na to, než odejde vaše SMS s požadavkem a přijde SMS s odpovědí.

Kódy měn	CZK=11	DEM=13	USD=14	GBP=15	ATS=16	FRF=19
----------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Příjmy

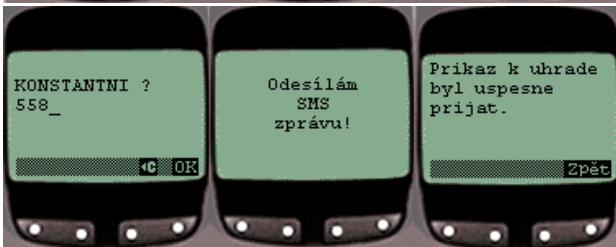
Velmi jednoduchá operace, která vám zjistí poslední příjem na účtu. Jinou možnost výběru nemáte. Pokud si tedy chcete ověřit, zda vám došla platba, o které vám někdo tvrdí, že ji určitě posílal a že ji musíte mít na účtu a přitom vám o něco málo později přijde jiná platba, pak si vlastně kontrolujete platbu došlou naposled a ne tu na kterou čekáte. Postup je následující: zvolíte bankovní Info, zde vyberete Příjmy, zadáte BPIN, číslo účtu a kód měny (např. 123456*11) a stiskem OK odešlete. Na displej mobilu se vrátí textová zpráva oznamující poslední příjmovou transakci.

Výdaje

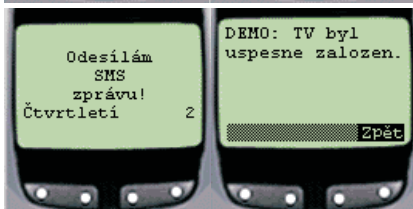
Po volbě položky Výdaje je postup shodný s postupem při zjišťování příjmů a na displeji se objeví poslední výdaj. Můžete si tak zkontrolovat zda odešel zadaný trvalý příkaz, případně přesvědčit obchodníka, kterému platíte (a který na tento způsob placení přistoupí), že daná částka opravdu odešla na patřičný účet.

Platba

V bankovní nabídce se volí položka Transakce > Platba. Zde už je postup poněkud zdouhavější, protože stejně jako při podávání platebního příkazu v bance musíte zadat číslo účtu z kterého částka odchází, účet na který se částka posílá s kódem banky, výšku částky, kód měny, konstantní symbol, va-

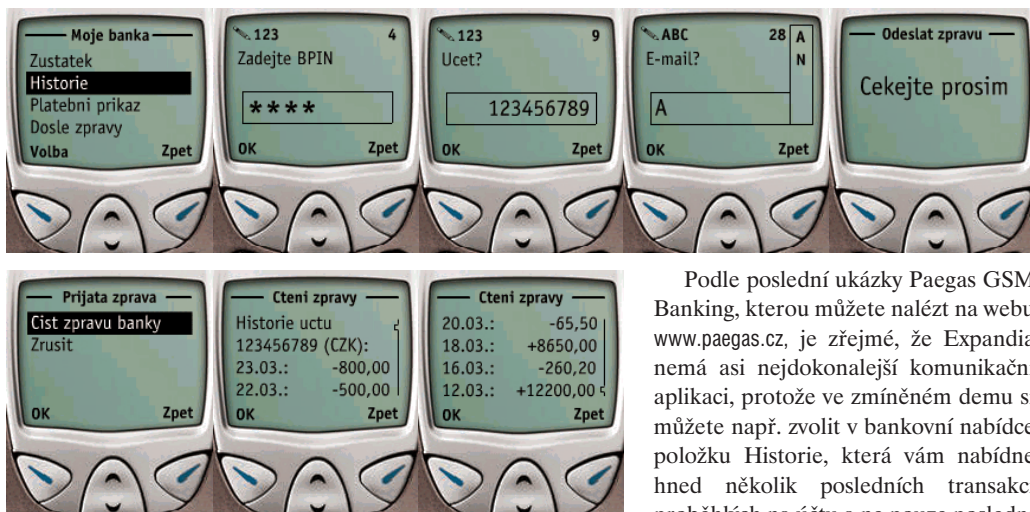
riabilní symbol a specifický symbol. Položky kód měny, konstantní symbol a variabilní symbol jsou přednastaveny a dají se pouze potvrdit klávesou OK. Potřebujete-li však symboly jiné, musíte přepisovat. (Obrázky představují pouze vybrané obrazovky.)

Vklad

Každý asi pochopí, že vkládat peníze po telefonu nepůjde. Vkladem se zde míní zadání a převedení určité částky na účtu na tzv. termínovaný nebo revolvingový termínovaný vklad. Sníží se vám tak sice celková disponibilní část-

ka, ale získáte lepší úrok. Těm, kterým volné prostředky stále přebývají, se vyplatí. Příklad postupu opět můžete vidět na příložených obrázcích.

Podle poslední ukázky Paegas GSM Banking, kterou můžete nalézt na webu www.paegas.cz, je zřejmé, že Expandia nemá asi nejdokonalejší komunikační aplikaci, protože ve zmíněném demu si můžete např. zvolit v bankovní nabídce položku Historie, která vám nabídne hned několik posledních transakcí proběhlých na účtu a ne pouze poslední

platbu a příjem. Dokumentuji to opět několika obrázky. Vše je ale v počátcích a jistě s rozvojem využívání této služby dojde i k vylepšování možností a komfortu komunikace.

Volání bez SIM karty

Pokud zapnete mobil bez SIM karty, bude vám, dle toho co má nastaveno v paměti, vytrvale hlásit **Zkontroluj SIM kartu, Check SIM card** nebo něco podobného. V případě, že se budete pokoušet volit nějaké číslo, pak i po aktivaci navoleného čísla (obvykle klávesou se symbolem zeleného telefonního sluchátka) se vám dostane stejné odpovědi.

Jedinou výjimkou je volba a aktivace čísla 112, což je mezinárodně uznávaný tísňový kód. Pamětníci si jistě vzpomenu, že ze záhadných důvodů používaly České spoje toto číslo pro zjištění přesného času. Možná na matení imperialistického nepřitele.

Po aktivaci 112 se dovoláte operátorovi, který zajistí potřebné úkony dle povahy tísňového volání. Zavolá policii, hasiče, sanitku nebo jiné záchranné specialisty. Na displeji je činnost volání doprovázena například textem **Tísňové volání** nebo **Attempting Emergency Call**.

Dle dostupných pramenů si mobilní telefon bez SIM karty při volání čísla 112 vybírá síť operátora s nejsilnějším signálem. Nemusí to být ta vaše, bez SIM karty samotnému mobilnímu přístroji není jasné, která „ta vaše“ je, snad s výjimkou mobilů blokových na operátora.

S možností přímého volání na „naše“ tísňová čísla hasičů 150, záchranné služby 155 nebo policie 158 bez SIM karty jsem se nesetkal. Jediné, co mobilní telefony povolí je právě volání na ručně navolené číslo 112, nebo se nabízí volba **Tísňové volání**, která ještě vyžaduje potvrzení zda Ano nebo Ne.

Dobití Twist karty po internetu

Na jiném místě této publikace píšeme, že operátor Paegas tuto možnost nenabízí. Správní obchodníci si však cestu vždy najdou. Existuje internetový obchod, který dobítí Twist karty umožňuje. Není to sice úplně on-line, jak by to mohl nabízet samotný Paegas, ale funguje to. Problém je v tom, že služba v této formě může být snadno zneužitelná; zaplatíte a nic nedostanete.

Společnost VZHIFI s.r.o. (Praha) na stránkách www.vzhifi.cz zřejmě využívá možnosti, že Twist karty Paegasu lze dobítet i z jiného telefonu (a telefonního čísla), než je ten dobíjený. Zvolíte si kredit, kterým

Mobilní telefony

Kontakt

Nákupní rád

Informace

- Telefony
- Eurotel GO
- Paegas Twist
- Prislušenství
- Telefony podle ceny
- Telefony podle záměru použití
- Digitální fotografie - média, přístroje, příslušen
- Telekomunikace, ISDN
- Počítace
- Spotřební elektronika - TV, audio, video
- Informace
- Vláčky
- REFLEXY

Slevy

RYCHLÝ NÁKUP

Telekomunikace

Počítace

Vláčky

chcete Twist kartu dobít, zaplatíte pomocí platby přes Komerční banku, IPB, Expandia banku nebo CITIBANK (Juice Pay) a do 24 hodin byste měli zjistit, že máte kredit navýšen o vybranou částku.

- Telefony
- Eurotel GO
- Paegas Twist
- saity Twist
- kupóny Twist
- dobíjení kreditu
- Prislušenství
- Telefony podle ceny
- Telefony podle záměru použití
- Digitální fotografie - média, přístroje, příslušen
- Telekomunikace, ISDN
- Výpočetní technika
- Spotřební elektronika - TV, audio, video
- Informace
- Vláčky
- REFLEXY

NABÍZÍME VÁM DOBÍJENÍ NA DÁLKU

Objednáte si kupón, VYPLNĚNÍM OBJEDNÁVKY přímo generujete zálohovou fakturu, tu uhradíte v jedné z uvedených bank a my Vám na Vámi zadané tel. číslo zašleme telefonicky požadovanou hodnotu. Pokud zálohovou fakturu uhradíte v jedné z našich bank, ani nic neplatíte a transakce proběhne do druhého pracovního dne. A to je přece ideální.

Příjemný nákup.

obj. kód	název	cena bez DPH	cena s DPH	sleva
TWIST KUPON 400	TWIST KUPON 400 Kč	351,-	369,-	0%
dobíjecí hodnota pro kartu Twist 400 Kč				
TWIST KUPON 760	TWIST KUPON 800 Kč	702,-	737,-	0%

Za velmi nevýhodné pro zákazníka v tomto případě považuji to, že je firmou nucen vyplňovat formuláře s osobními údaji (včetně rodného čísla – na co asi?), pod záminkou zaslání faktury za dodané zboží. Při zkušebním nezadávání žádných údajů jsem se kupodivu dostal až na závěrečné odeslání objednávky s výhružkou **Odeslání objednávky je závazné!** a ještě jedním potvrzovacím oknem. Pak už se otevírá vstupní okno vybrané banky, kde provedete platbu a zároveň se objeví okno s textem **Odesláno úspěšně!** **Čas odeslání: 28.11.2000 19:9:27 Děkujeme za odeslání.**

Musím přiznat, že před a při psaní tohoto textu jsem nenašel odvahu odzkoušet obchod naostro a informoval jsem se ještě na kontaktním čísle firmy uvedeném na webu. Pokud jste totiž sami již využili dobítí kupónu z jiného telefonu a tedy volali na číslo 0603 12 4602 (je dostupné i ze zahraničí) víte, že jste byli vyzváni ke změně přístupového kódu, standardně není nastaven žádný. Tuto možnost můžete a také většinou využijete. VZHIFI se však na kód neptá a proto by zákazníkům, kteří si kód už změnili, nemohli telefon sami dobít.

Dle informací pracovníka, kterému jsem se dovolal tedy platí, že karty s nezakódovaným přístupem k dobítí dobíjí sami, pokud zjistí u zákazníka zakódování, pošlou mu kód e-mailem nebo SMS. V případě on-line platby lze očekávat dobítí ještě v den zaplacení.

Znovu však musím vyslovit podiv nad tím, proč toto dobíjení nenabízí Paegas sám a také proč kóduje přístup k dobíjení. Lze snad kredit také vybit místo nabít? Vždyť já bych se vůbec nezlobil, kdyby mi někdo dobil mou Twist kartu – třeba jako dárek k narozeninám nebo k Vánocům.

Rušíčka mobilů

Majitele přenosných nesmyslů zvaných mobily mohou hned na začátku uklidnit. Oficiálně schválená rušíčka mobilních telefonů neexistuje a zřejmě ani existovat nebude. Uvítali by ji však určitě majitelé a někteří zákazníci kaváren a restaurací a dále pak návštěvníci kin, divadel a koncertů vážné hudby. Předpokládám, že na koncertech beatové a populární hudby by stejně majitelé své miláčky neslyšeli a ani v případě vlastnictví mobilu s vibračním vyzváněním možná ani necítili vibrování. V opačném případě by nejspíše stejně volajícího neslyšeli a vůbec by jim nepomohl Super Sound. Taková rušíčka by měla malý výstupní výkon a vysílala by šумы v inkriminovaném pásmu 900 MHz do okruhu několika metrů tak, aby byl pokryt celý prostor chráněného objektu. Vtipálci by takovou rušíčku, která by nemusela přesahovat svými rozměry ty nejmenší modely mobilů, mohli maskovat za reklamní mobilní telefon některého z mobilních operátorů, nebo na venkově například za mucholapku.

Důsledkem rušení by se na displejích většiny návštěvníků rušeného objektu objevila pouze zpráva o nedostupnosti signálu jejich operátorů. Píši schválně většiny, neboť je pravděpodobné, že duální telefony by nějaký ten signál mít mohly, pokud by se nacházely zrovna v dostupnosti patřičného vysílače s nosnou frekvencí 1800 MHz. Také staré a dobré telefony NMT by asi své majitele neklamaly. Jinak je ovšem rušíčka v podstatě demokratické zařízení, protože ruší mobily bez ohledu na příslušnost k tomu kterému operátorovi. Potíž však je v tom, že zařízení, jakým je rušíčka, určitě nebude schváleno oficiálně k provozu a v případě jejího používání byste přestupovali zákon. Použití by tak bylo pouze na vlastní zodpovědnost. V některých případech opravdu škoda, přeškoda.

Nevidím číslo volajícího

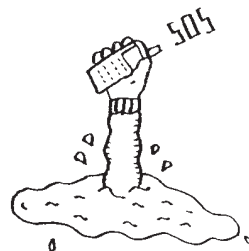
Možná nepatříte mezi ty, kteří záměrně mají potlačeno vysílání vlastního čísla volanému (funkce CLIR – Calling Line Identification Restriction – zamezení identifikace volajícího na rozdíl od CLIP – Calling Line Identification Permission – povolení identifikace volajícího). Avšak počítáte se k těm, kteří hovory, při kterých se jim na telefonu zobrazí „číslo potlačeno“, vůbec nepřijímají. Pak ovšem zřejmě budete čelit oprávněným výtkám svých známých nebo obchodních partnerů, kteří vám budou vyčítat nezvedání příchozích hovorů. Nepomůže vaše obrana, že prostě neberete telefony, při kterých máte zobrazeno, že volající odeslání identifikačního čísla nepovolil. V právu budou asi ve většině případů volající, protože moderní ústředny firem mohou čísla potlačovat, stejně jako to může být nastaveno na GSM bránách takových ústředí. A volající v tomto případě asi nemá šanci takové nastavení změnit.

Zobrazení čísla volajícího na jeden hovor

Nejen zobrazení čísla volajícího (CLIP), ale i zákaz zobrazení čísla (CLIR) lze povolit jen pro jeden jediný hovor. Předpokládejme, že normálně máme povolenou funkci zobrazení CLIP a nechceme, aby se volanému číslo zobrazilo, pak vyfukáme před volané číslo kód, který na tento konkrétní hovor udělá z CLIP CLIR.

Příklad: #31#xxxxxxx (xxxxxxx je číslo volaného).

Podobná situace je u volání, kdy máte standardně nastavenou funkci CLIR a chcete, aby se jednomu volanému číslo zobrazilo. Opět voláte s kódem.: *31#xxxxxxx (xxxxxxx je číslo volaného).

Pokud právě nevíte, jak máte funkci nastavenou, můžete odeslat u Paegasu kód ***#31#** a dostanete odpověď, zda se číslo posílá nebo ne.

▼ *Poznámka: Přesto, že by tento kód měl fungovat u všech operátorů, nebyl jsem schopen se o tom přesvědčit ani u Paegasu, pro který by to měla být „tutovka“.*

Volání do zahraničí přes internet

Z mobilu můžete samozřejmě volat i do zahraničí, a to jak po klasických pevných linkách (číslo musí být s mezinárodní předvolbou a mezinárodním rozlišovacím kódem, např. +421... na Slovensko, +32... do Belgie, +43... do Rakouska apod.) nebo i s využitím levnějšího spojení přes internet. Služby „Internet calling“ nabízejí všichni naši operátoři a mohou na ně volat jak plátcí paušálů, tak majitelé předplacených karet. U každého operátora se tato služba jmenuje jinak, ale je k dispozici bez dalších poplatků.

EuroTel

NetCall-55 předčíslí pro volání přes internet: **55**

Příklad: Voláme nějakého účastníka ve Vídni s telefonním číslem +43 1 66754644, s využitím internetu potom musíme volit číslo 55 0043 1 66754644.

Oskar

Internetové volání předčíslí pro volání přes internet: **77**

Příklad: Stejně číslo jako v předchozím příkladě budeme volat jako 77 0043 1 66754644.

Paegas

Paegas Internet Call předčíslí pro volání přes internet: **42**

Příklad: Opět stejné číslo voláme 42 0043 1 66754644.

Telefonní předčíslí v ČR

Předem upozorňuji, že dále uvedená čísla sice ještě platí v době vyjití této publikace, ale chystají se rozsáhlé změny v důsledku sjednocování s vyspělou Evropou, která doposud pamatovaná čísla změní k nepoznání.

- **Český Telecom** – **02** až **0800** s výjimkou dále vyjmenovaných čísel a s jistou výjimkou čísla **0609** (audio-textové služby – popsané na jiném místě knihy). Také číslo **0800** je výjimečné a používá se pro tzv. Zelené linky, kde neplatí poplatky volající, ale volaný.
- **Český Mobil** – **0608** – mobilní síť Oskar (GSM)
- **EuroTel** – **0601** – mobilní síť Eurotel Tip (NMT)
0602 – mobilní síť Eurotel Global (GSM)
0606 – mobilní síť Eurotel Global (GSM)
- **RadioMobil** – **0603** až **0604** mobilní síť Paegas (GSM)

Servisní menu

Normálně tato nabídka není pro uživatele přístupná a je ji možno aktivovat také jen u některých mobilních telefonů. Jedná se o speciální vestavěný program, který ukazuje běžně skryté informace o spojení mobilního telefonu se sítí. Můžete tak zjistit kanál, na kterém probíhá komunikace, sílu signálu, číslo základnové stanice a jiné informace. Když se podíváte na internet, tak jistě najdete někoho, kdo vám nabízí zpřístupnění servisního menu u mnoha typů mobilů, hlavně pak u mobilů Nokia 51XX a 61XX. Zde se také setkáte s názvem Net monitor. Zde jsou kódy pro některé typy mobilů, které by měly servisní menu zpřístupnit:

- Alcatel One Touch XXX: 000000*

- Bosch 607/608/908: *#32622558378#
- Motorola: □□□113□1□ a stisk kláves OK a Menu. Čtvereček získáte delším podržením klávesy *.
- Siemens S3, S3com, S4: v menu vyberte Phone opt ions a stiskněte levé tlačítko menu. Pak napište číslo 5553756 nebo 7684666 a stiskněte klávesu se znakem červeného sluchátka.
- Sony CMD CM-DX 1000: vyberte v menu Set up a postupujte stejně jako u Siemensu.

Ochrana mobilu kódem IMEI

Kód IMEI (International Mobile Equipment Identity – mezinárodní identifikace mobilního vybavení) je patnáctimístné číslo, kterým je každý mobilní telefon opatřován ve výrobě. Toto číslo najdete většinou pod baterií mobilního telefonu a můžete je také vyvolat na displej mobilu kódem *#06#. Tento kód je na rozdíl od jiných univerzální a platí asi pro všechny typy mobilů. V případě, že mobil ztratíte nebo vám bude ukraden a vy toto číslo znáte, měl by po vaší intervenci dát váš operátor takový mobil na tzv. černou listinu, aby už z něho nebylo možno dále volat. Telefon vám to sice nevrátí, ale máte alespoň útěchu, že si nezavolá ani nikdo jiný. Jiná věc ovšem je, že někteří lidé jsou schopni tento kód přehrát a mobil se dá používat i nadále. Operátoři se ostatně proti poskytování blokovací služby brání, protože někdo může nahlásit krádež nebo ztrátu, i když mobil normálně prodal a pak z nějakého důvodu se chce kupujícímu pomstít tím, že mu nechá zablokovat telefon. Každopádně je nesouhlas čísla pod baterkou s číslem vyvolaným na displej velmi podezřelý a pokud tuto skutečnost zjistíte například v bazaru, tak raději takový mobil nekupujte.

IMEI číslo je jedinečný kód, který má každý mobilní telefon systému GSM/DCS 1800/DCS 1990.

Formát celého čísla má přibližně takovouto podobu:

IMEI = TAC + FAC + SNR + SP

kde znamenají:	IMEI	- mezinárodní identifikace mobilního vybavení
	TAC	- kód schváleného typu mobilního telefonu; je uveden jako šestimístné číslo
	FAC	- montážní kód - dvoumístné číslo
	SNR	- sériové číslo mobilního telefonu - šestimístné číslo
	SP	- rezervní kód - jednomístné číslo

Význam kódu IMEI tkví v existenci bílých, šedých a černých seznamů. To jsou seznamy mobilních telefonů, kde jsou zaznamenány všechny tyto kódy. Podle nich se tedy dá např. zjistit, zda-li není vámi používaný telefon kradený.

Bílý seznam – zde jsou všechny vyrobené telefony a příslušenství.

Šedý seznam – na šedém seznamu jsou výrobky, které jsou patrně poškozené, či vadné.

Černý seznam – na černou listinu se dostávají výrobky, které byly ukradeny.

Pokud je kód IMEI na černé listině, nemělo by být možno z tohoto přístroje volat. Záleží však na mobilním operátorovi, zda tuto ochranu vůbec podporuje a zabývá se jí. Kromě toho je třeba operátorovi dodat potvrzení od policie, že ztráta byla nahlášena, spolu s doklady o nabytí mobilu. To jistě celou řadu lidí odradí od toho, aby svůj ztracený mobil na černý seznam nahlásili. Jenom na okraj – abyste mohli kód IMEI někam nahlásit, lze doporučit, abyste si ho zjistili ještě *před* ztrátou.

Kódy sítí GSM

Na některé jste už v této knize narazili a možná jste nevěděli, že se jim takto říká. Jde o kombinaci čísel a znaků (mřížky a hvězdičky), které zadáte a pošlete ústředně operátora, na kterou jste přihlášení. Tím vlastně požádáte o druh služby, která je poslaným kódem představována. Ano, můžete stejné služby provést i zdůlhavějším způsobem z menu telefonního přístroje, ale pokud si některé kódy zapamatujete, budete podstatně rychlejší. Navíc některé typy služeb menu mobilů ani nenabízí. Zde také záleží na tom, jak komfortní menu ten který typ telefonu nabízí.

Obecně lze říci, že pomocí kódů sítí GSM se rychle dostanete k těmto službám: blokování hovorů, přeměrování hovorů, přidržení hovorů a zamezení identifikace volajícího. Tyto kódy nabízí všichni ope-

rátory pod stejným číslem (nebo by alespoň měli), jisté je to, že některé služby musíte nejdříve u operátora aktivovat, což může být také určitým způsobem zpoplatněno. Také nelze současně aplikovat služby, které se vzájemně vylučují, například přesměrování a blokování hovorů. Než tedy něco začnete podnikat, pořádně si akci promyslete.

Přesměrování hovorů	Pokud neodpovídá	Aktivace	**61*TČ*DH#
		Deaktivace	##61#
		Kontrola	*#61#
	Je-li obsazeno	Aktivace	**67*TČ*DH#
		Deaktivace	##67#
		Kontrola	*#67#
	Pokud není síť	Aktivace	**62*TČ*DH#
		Deaktivace	##62#
		Kontrola	*#62#
Přesměrování hovorů	Všech hovorů	Aktivace	**21*TČ*DH#
		Deaktivace	##21#
		Kontrola	*#21#
Blokování hovorů	Odchozích hovorů	Aktivace	*33*HS*DH#
		Deaktivace	#33*HS#
		Kontrola	*#33#
	Odchozích mezinárodních hovorů	Aktivace	*331*HS*DH#
		Deaktivace	#331*HS#
		Kontrola	*#331#
	Odchozích mezinárodních hovorů, kromě volání domů	Aktivace	*332*HS*DH#
		Deaktivace	#332*HS#
		Kontrola	*#332#
	Příchozích hovorů	Aktivace	*35*HS*DH#
		Deaktivace	#35*HS#
		Kontrola	*#35#
	Příchozích roamingových hovorů	Aktivace	*351*HS*DH#
		Deaktivace	#351*HS#
		Kontrola	*#351#
Všech hovorů	Aktivace	*330*HS*DH#	
	Deaktivace	#330*HS#	
	Kontrola	*#330#	
Přidržení hovoru / Čekání na spojení		Aktivace	*43#
		Deaktivace	#43#
		Kontrola	*#43#
Zamezení identifikace volajícího (CLIR)		Aktivace	*31#
		Deaktivace	#31#
		Kontrola	*#31#

Zobrazení čísla volacího (CLIP)		Aktivace	*30#
		Deaktivace	#30#
		Kontrola	*#30#
Změna kódů	Změna síťového kódu	Aktivace	*03*330*SK*NK*NK#
	Změna PIN	Aktivace	**04*SKPIN*NKPIK*NKPIN#
	Změna PIN2	Aktivace	*042*SKPIN2*NKPIN2*NKPIN2#
	Změna PIN s pomocí PUK ¹⁾	Aktivace	**05*PUK*NKPIN*NKPIN#
	Změna PIN s pomocí PUK2 ¹⁾	Aktivace	**52*PUK2*NKPIN2*NKPIN2#

1) V případě, že jste zadali třikrát špatně PIN nebo PIN2.

Použité zkratky mají následující význam:

DH – číslo, které rozlišuje druh hovoru/spojení: 11 – hlas
13 – fax
16 – SMS
20 – data

HS – heslo sítě, které vám sdělí operátor (standardně EuroTel 9999, Oskar 0000, Paegas 0000)

NK – nový kód

SK – starý kód

TČ – telefonní číslo, na které se provádí přesměrování (hlasová schránka, jiné telefonní číslo).

Několik kódů pro mobily Nokia

Kódy, jež jsou uveřejněny v této části, jsou použitelné pouze u mobilních telefonů Nokia, testovány byly na typu 5110. Předem však upozorňuji, že autor ani nakladatelství neručí za případné poškození přístroje nesprávnou manipulací s těmito kódy.

- **IMEI (International mobile equipment identity)**

Tento kód můžete zjistit zadáním: ***#06#**

- **Firmware**

Pokud chcete zjistit verzi firmwaru použitého u vašeho mobilního telefonu, není nic jednoduššího, než zadat tento jednoduchý kód: ***#0000#**

Příklad zobrazeného kódu:

V 4.50 - verze firmware

30-12-1999 - datum instalace

NSE-1 - podpora EFR

NHE-8 - GSM 900 (pouze u telefonů 2110, 3110, 8110)

NHK - GSM 1800

- **Waranty cod**

Jedná se o tovární kód telefonu – zjistíte ho zadáním kombinace ***#92702689#**. Poté postupujte podle telefonního přístroje.

Zde je seznam jednotlivých kroků, které můžete zadat

1: sériové číslo

2: měsíc / rok výroby

3: datum prodeje telefonu (můžete ho zadat, ale jen jednou)

4: datum poslední opravy

5: zeptá se vás, jestli chcete přehrát data přes infraport

6: vypněte a zapněte mobilní telefon

Poznámka: Tento kód v praxi nevyužijete, proto je celkem zbytečné ho zadávat.

- **EFR**

Pomocí tohoto kódu můžete aktivovat tuto funkci vylepšeného přenosu hlasu

Aktivace: ***3370#**

Deaktivace: **#3370#**

Po zadání těchto kódů se telefon sám restartuje.

- **Half rate codec**

Pokud aktivujete tento kód, kvalita přenosu zvuku při hovoru se zhorší, avšak prodlouží se pohotovostní doba až o 30 %.

Aktivace: ***4720#**

Deaktivace: **#4720#**

- **PIN**

Pokud jste zadali třikrát špatně PIN kód a znáte kód Puk, můžete si navolit nový kód PIN tímto kódem:

****05*PUK*novýPIN*novýPIN#**

Vypínání mobilu se starým akumulátorem

Možná se vám stává, že indikátor stavu nabití akumulátoru ukazuje ještě několik dílků, ale mobil se při pokusu o vytočení čísla, přihlášení do sítě nebo příjmu příchozího hovoru samovolně vypne? A také se vám stalo, že po opětovném zapnutí mobilu vám indikátor nabití ukazoval v baterii víc energie, než tam bylo před nežádoucím vypnutím? Důvod je prostý – postarší nebo nevhodně udržovaná baterie. Tuto situaci by měl jednoznačně vyřešit nákup nové baterie. Ale můžete mít zrovna hluboko do kapsy, nebo do svého miláčka, který je staršího data nemůžete novou baterii ani sehnat.

Dle teorie i praktického vyzkoušení je prý pro tento případ nevhodnější vybavit výstupní svorky baterie nebo vstupní mobilu dostatečně velkým kondenzátorem, který pokrývá zvýšené energetické nároky při přihlašování na síť, příjmu hovoru a volání. Pro značné nároky na prostor je nutno zvolit elektrolytické kondenzátory, ale i tak je třeba kondenzátory umístit vně mobilu a celý „bastil“ uzavřít do mobilního pouzdra. Autor tohoto tipu zaručuje dobrou účinnost a zamezení samočinného vypínání mobilu do doby, než je baterie opravdu vybitá. Z mého pohledu je však asi nutno kondenzátory v době, kdy nečekáme žádný příchozí hovor (například na noc) odnímat, protože elektrolytické kondenzátory mají určitý svodový odpor a baterie se zřejmě přes kondenzátory bude poněkud rychleji vybíjet.

Jméno sítě na displeji mobilu

Stává se, že někdy si majitelé mobilů chtějí změnit jméno sítě, které se zobrazuje na displeji. Především dnes, kdy přibyla síť Oskar, mnohé neuspokojuje, že se jim zobrazuje na displeji pouze 230-03 a ne například OSKAR CZ. Dá se s tím něco udělat?

Vlastně se s tím nedá udělat mnoho. Tak zvaný alias musí být dopředu zaznamenán v paměti mobilu, něco jako když máte udělán svůj telefonní seznam a na základě správně přiřazeného čísla volajícího se vám objeví přímo jméno volajícího a ne pouze číslo. Jméno sítě je přenášeno po BCCH jako číselný kód. V České republice platí: 230 - 01 je Paegas, 230 - 02 EuroTel a 230 - 03 je Oskar. Stejně, jako při příjmu telefonního hovoru, se mobil podívá do své paměti a pokouší se identifikační číslo sítě, na kterou se připojil, porovnat s tím, co má v paměti. Starší telefony většinou neznaly síť Paegas a někdy i EuroTel, natož nyní Oskara.

Švablu výjimkou z pravidla, že s tím nejde nic udělat, jsou telefony Siemens a Sony 1000. U nich můžete rovnou z menu zadat libovolný identifikační kód a pojmenovat ho vlastním aliasem – není tedy problém zaměnit jména sítí našich operátorů nebo si zvolit jiná neobvyklá jména, jako třeba BatmanNet a pak se předvádět před přáteli.

Zjednodušené psaní na mobilním telefonu

T9

Tuto technologii vyvinula firma Tegic. Její podstata tkví v tom, že celý systém sleduje vpisování znaků do textového pole (např. do SMS zprávy), snaží se porovnávat jednotlivé termíny a pak na základě těchto výsledků předvídá, jaké slovo chcete napsat. Můžete si tak zjednodušit psaní delších SMS zpráv, ovšem celý systém je někdy více než otravný a tak si jej většina uživatelů vypíná. Seznam všech slov obsahuje cca 10 000 termínů a pokud vašemu psaní vyhovuje více slov, můžete mezi nimi rolovat.

Zi

Podobný systém zjednodušení psaní nabízí technologie Zi. Hlavní rozdíl je, že nenabízí výpomoc jen při psaní SMS zpráv, ale také celý systém napomáhá např. při rolování WAPové stránky. Pokud hledáme další rozdíly, jedním ze zásadních budiž také vylepšené zadávání slov oproti T9. Technologie Zi na rozdíl od software T9 nevyžaduje napsání všech písmenek, ale je tak dobrá, že doplní většinu písmen ještě před dopsáním. To znamená, že pokud napíšete jedno písmeno, celý systém vám okamžitě nabídne relevantní slovo ze svého seznamu. Poslední rozdíl mezi těmi dvěma systémy je kapacita paměti. Zi totiž nabízí dvakrát větší paměť, což znamená, že si pamatuje až 20 000 slov.

Pokud chcete mít alespoň částečnou představu o tom, jak obě technologie vypadají v praxi, můžeme si je přiblížit na názorném příkladě, kdy budeme psát slovo WEDNESDAY. Záměrně použijeme slovo, které je dlouhé, protože na něm je nejpřesněji vidět, jak oba systémy ulehčují psaní.

Obyčejné psaní: Pokud se rozhodnete napsat toto slovo klasickým způsobem, budete potřebovat přesně sedmáct stisků a to v tomto postupu: 9, 3-3, 3, 6-6, 3-3, 7-7-7-7, 3, 2, 9-9-9

T9: Při použití systému T9 se celé napsání celého slova omezí na 9 stisků: 9, 3, 3, 6, 3, 7, 3, 2, 9

Zi: U technologie Zi se pak tento počet zmenší na 7 stisků: 9, 3, 3, 6, 3, 7, 3

Jak sami vidíte, vždy záleží na délce slova. Pokud např. nemá slovo ve slovníku ekvivalent, může se počet stisků ještě více omezit, pokud ho však má, může se počet stisků např. u technologie Zi přiblížit i T9. Každopádně až už váš telefon podporuje kteroukoliv s těchto dvou technologií, určitě vám může posloužit jako dobrý pomocník.

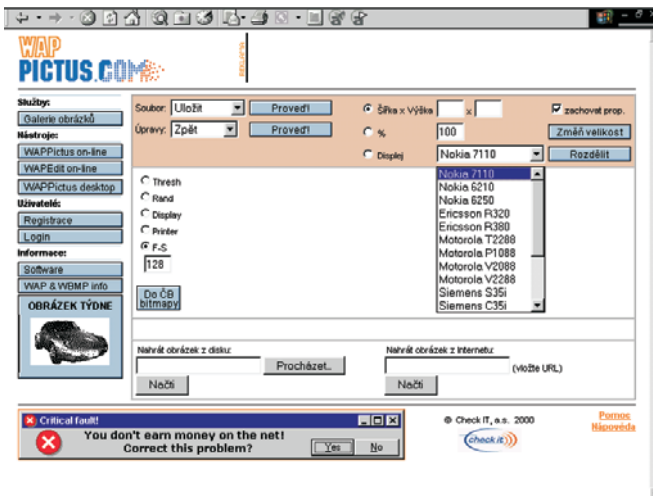
WAPPictus

Částečně latinský název už dává tušit, co bude WAPPictus nabízet – ano, jde o produkt, který nabízí konverzi obrázků do formátu WBMP pro WAP zařízení. Pomocí něho firma Check IT, a.s. nabízí pro uživatele mobilních telefonů disponujících WAPem zaslání obrázkových zpráv.

Tato doména původně pouze mobilů Nokia se tímto programem rozšiřuje i o uživatele dalších značek WAP mobilů, protože většina nových mobilů je vybavena WAP prohlížečem. Jediný problém zatím spočíval v tom, že formát WBMP byl doposud velmi málo rozšířen a obrázky v tomto tvaru, aby jak jehlu v kupce sena hledal.

Na www.wappictus.com najdete výkonný nástroj pro konverzi starých (z jiného formátu) a vytváření nových obrázků. Obrázek ani nemusíte ihned posílat, ale zatím si ho uložit na lokální disk nebo publikovat na vlastních WAP stránkách. Jedinou podmínkou je registrace, pak už můžete nástroj používat bezplatně a navíc využívat bohatou a stále doplňovanou veřejnou galerii. Vlastní odeslání obrázku pak není o nic složitější než odeslání SMS. Posílat však můžete jen registrovaným uživatelům, protože při poslání obrázku je adresát pouze upozorněn prostřednictvím SMS, že obdržel obrázek.

Takový uživatel se pak může přihlásit přes rozhraní WAP nebo WWW a obrázek si vybrat. Zadávatí uživatelského jména a hesla u WAP rozhraní zbytečně prodražuje využívání služby, pro si registrovaný uživatel může zadat jméno a heslo jen jednou a při dalším, vstupu už není tázán. Tento komfort však zatím u nás podporuje pouze operátor Paegas, uživatelé ostatních sítí musí zadávat jméno i heslo vždy.

Přímo na stránkách www.wappictus.com najdete veškeré potřebné informace pro práci, a to v češtině. Zde jenom jedno doporučení – nezapomeňte na nízkou rozlišovací schopnost displejů telefonů a proto se příliš složitým obrázkům vyhýbejte. Pro inspiraci bude možná nejlepší navštívit nejprve archiv obrázků.

WAP u Oskara

Jako náš nejmladší operátor zprovoznil WAP služby také nejpозději. Pro vlastní aktivaci WAPu na čísle *607 musíte mít nejprve aktivovány datové služby, což u Oskara znamená mít aktivovanou službu Mobilní kancelář. Povídání o WAP si můžete poslechnout na *603. Pokud máte aktivovanou tarifkaci, můžete sledovat na displeji nabíhající cenu za hovor, ale volání na čísla *603, *607 a *608 by mělo být zdarma. Finta fň tedy Oskar finta spočívá v tom, že pokud vlastníte telefon Nokia (6210, 7110) nebo Ericsson (R320), můžete si poslat nastavení konfigurace pomocí SMS ze stránky <http://www.oskarmobil.cz/cz/products/c0311.php3>, respektive <http://www.oskarmobil.cz/cz/products/c0314.php3>. Ostatní telefony musíte nastavit ručně.

A nyní je dobré se informovat o tom, kolik za WAP zaplatíte. Poněkud paradoxně totiž není Oskar WAP započítáván do volných minut, i když jde o datovou službu, která sama o sobě do volných minut započítávána je. Ceny datových služeb jsou následující:

Tarif	Cena 1 min.	Tarif	Cena 1 min.
Volám málo, Volám často, Volám stále	2,00 Kč	Dohoda s Oskarem	3,00 Kč
Oskarta	2,50 Kč	Slyším Vás	14,00 Kč

Ceny u tarifních programů jsou srovnatelné s ostatními operátory, Oskarta je dražší jak konkurenční Go nebo Twist. A s tarifem Slyším Vás se samozřejmě nehodí lézt na WAP vůbec.

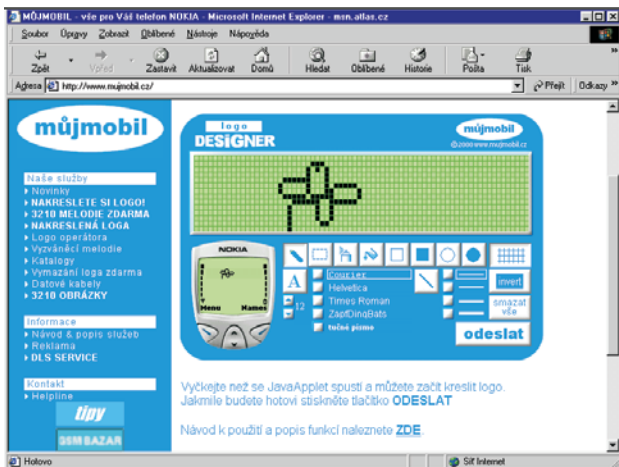
A teď přichází otázka. Provoláte všechny volné minuty u svých tarifních programů? Pokud ano, pak používejte Oskar WAP, pokud však vždy nějaké volné minuty vyšetříte bude lépe si nastavit WAP profil na spojení přes EuroTel, protože pak jste tarifkováni za datové služby a ty se vám započítávají do volných minut. Konečné rozhodnutí, které připojení budete používat, protože každé také nabízí trochu odlišné služby, nechám zcela na vás.

Loga pro mobily Nokia

Nokia je u nás jednou z nejrozšířenějších značek mobilních telefonů a tyto telefony také nabízí možnost zobrazovat na displeji loga operátorů nebo jakákoliv jiná loga. Služby vytvoření nebo zaslání hotového loga nabízí na internetu více webů, a uznávanou jedničkou v české republice je server Nabít (www.nabit.cz).

I tak potěší každá nová aktivita a jednu z nich najdete na novém serveru Mujmobil (www.mujmobil.cz).

V sekci Logo Designer najdete prográmek určený k vytváření vlastních log a jejich následnému odeslání na vlastní Nokia telefon. Prográmek pracuje jako klasický bitmapový kreslicí program, samozřejmě v černobílé verzi. Mezi nástroji najdete tužku, sprej, plechovku, obdélník, elipsu, úsečku a text. Nejprve si vyhraje s kresbou a jakmile jste z výtvorem spokojeni necháte si ho zpracovat, zadáte svoje jméno a kontaktní e-mail a číslo telefonu, na který chcete logo poslat. Ovládání programu je jednoduché a rychlost odeslání na mobil je slušná. Pokud máte vhodný mobil Nokia, pak neváhejte a obnovte si zdarma vzhled svého displeje.

Škodlivost vyzařování mobilů

Dočkáme se toho, že krabice s mobilními telefony budou označovány podobně jako cigarety varováním Ministerstva zdravotnictví, že mobilní telefonování škodí zdraví? Často diskutovanou otázkou bývá u mobilních telefonů škodlivost vyzařování elektromagnetické energie. Dokonce jsem četl článek který se zabýval škodlivou radiací mobilních telefonů. Zde však šlo spíše o špatný překlad ze zahraničních podkladů, protože radiací opravdu v češtině míníme škodlivé vyzařování, ale z radioaktivních prvků a hlavně pak z prvku radium, podle kterého toto záření dostalo své jméno. To však nic nemění na tom, že od roku 2001 se chystají světoví výrobci označovat mobilní telefony čísly, které budou udávat míru vyzařování. Tři největší světoví výrobci pak dokonce spolupracují na vytváření tzv. SAR srovnávacích tabulek, které by měly uvádět vyzařovací limity.

Velmi probíranou otázkou je, zda vyzařování mobilních telefonů může způsobovat rakovinu nebo jiné zdravotní problémy. Že nás v současnosti elektromagnetické vlnění provází doslova na každém kroku, je bez debat. Pracovníci rentgenových pracovišť nosí u sebe alespoň indikační sondu (kus filmu) podle které se dá odhadnout, jak moc byli ozáření. Pro zjišťování množství ozáření elektromagnetickým zářením žádné indikační nástroje nejsou. A přitom jsme obklopeni vlnami televizního a rozhlasového vysílání, vlnami satelitních spojů, bezdrátových telefonů, bezdrátových připojení na internet, různých komunikačních vysílaček, mikrovlákných trub, radarů a v neposlední řadě také vlnami šířenými mezi základnovými stanicemi a mobilními telefony uživatelů. Nedávno se mi líbila číslí glosa o tom, kolik lidí protestovalo proti výstavbě a spuštění televizní věže v Praze na Žižkově, a jak si ti sami lidé nyní strkají antény mobilních telefonů až na hlavu.

I když žádné výzkumy, ani samotných výrobců, ani specializovaných lékařských týmů, zatím žádnou souvislost mezi rakovinou a používáním mobilních telefonů neprokázaly, a britští vědci dokonce v květnu 2000 vydali studii, ve které se říká, že nebyl zjištěn přímý negativní vliv na zdraví, doporučili ti sami vědci omezení používání mobilních telefonů dětmi. Zřejmě na základě tohoto materiálu vydalo britské ministerstvo školství doporučení učitelům na všech anglických školách, aby dětem do 16 let nebylo dovoleno používat mobilní telefony s výjimkou případů ohrožení. Předpokládá se totiž, že vliv na vyvíjející se mozky dětí by mohl být podstatně větší než u dospělých osob, kromě jiného také z toho důvodu, že tenčí dětská lebka umožňuje absorbovat mozku více energie z mobilního telefonu.

Používání mobilních telefonů se mezi britskou mládeží výrazně rozšířilo především s příchodem nového roku, kdy mnoho dětí dostalo mobil pod stromček. To však není jev pouze britský, ale celosvětový. I na

našich školách (i základních) můžete potkat o přestávce telefonující žáky. No a v hodinách si posílají aspoň SMS zprávy. Bude i na našich školách zakázáno používat mobilní telefony?

Nebezpečnost mobilů pro leteckou dopravu

Na palubách dopravních letadel není povoleno používat různé moderní elektronické vymoženosti. Mezi ně patří používání notebooků či laptopů, přehrávačů CD – tzv. discmanů, videokamer, her a také mobilních telefonů. Někdo si může myslet, že jde o přehnanou opatrnost nebo dokonce o nepřátelský akt vůči pasažérům, ale výzkumy škodlivých působení mobilních elektronických zařízení na citlivé složité elektronické přístroje letadel hovoří jasnou řečí. Celulární telefony mohou až za 57 % všech problémů, s 11 % jsou na druhém a třetím místě discmany a přenosné počítače. Proto také jsou na palubách letadel instalovány detektory zapnutých mobilních telefonů.

Čím je vlastně přenosné elektronické zařízení letadla nebezpečné? Obecně lze říci, že celé letadlo je poseto anténními systémy, které snímají elektromagnetická pole v okolí letadla. Vyhodnocení údajů z těchto antén provádí palubní systémy. Vyzářené elektromagnetické pole z mobilního telefonu pak může být vyhodnoceno jako závada, při které se nastartuje proces odpojování údajně vadných částí řídicího systému, a tak lze během několika vteřin zlikvidovat jinak bezvadně fungující automatické řízení letu.

Pokud tedy během letu uvidíte někoho, že se pokouší volat mobilním telefonem, považujte ho za člověka, který naplnil skutkovou podstatu činu obecného ohrožení a práskněte ho stewardovi. Vždyť byste mohli skončit jako pasažéři Boeingu B 767 letecké společnosti Lauda Air na počátku devadesátých let, kteří se v důsledku neoprávněného použití přenosného elektronického zařízení zřítili do džungle krátce po vzletu z Bankoku. Nikdo z nich, ani z posádky letadla, nehodu nepřežil.

Základní pojmy

1G – První generace telekomunikačních systémů, ke kterým patří analogové radiotelefonní mobilní systémy. Přístupy do sítě mnohonásobné na principu FDMA a modulace FM. Příkladem těchto systémů jsou systémy NMT.

2G – Druhá generace telekomunikačních systémů, do níž patří i digitální buňkové mobilní radiotelefonní systémy jako GSM. 2G představuje pokročilejší způsob komunikace s vyšší kapacitou systému, vysokou odolností proti odposlechu a rušení, větší nabídkou funkcí, možností mezinárodního roamingu, menšími a úspornějšími terminály, větší kompatibilitou s pozemními i družicovými systémy, atd.

2,5G – vylepšené mobilní pozemní systémy 2G, které se vyznačují vyššími přenosovými rychlostmi než 9,6 Kbit/s (14,4 Kbit/s) a případně GPRS přímým standardizovaným připojením do Internetu, lze sem zařadit i GSM s HSCSD.

3G – plánovaná třetí generace telekomunikačních systémů. Systémy budou pracovat v 2 GHz pásmu a sjednotí různé bezdrátové přístupové technologie současnosti do jedné pružné a výkonné infrastruktury. Předpokládá se nabídka širokého rozsahu multimediálních služeb se zaručenou kvalitou. Mělo by to znamenat, že se s jedním mobilním telefonem dovoláte v jakékoli pokryté oblasti na světě bez ohledu na druh sítě a budete mít přístup k pokročilým službám (videokonference, datové přenosy přes 300 Kbit/s mobilně, až 2Mbit/s s pevnými terminály).

ADC – (Administrative Center - Administrativní centrum) – zde se provádí správa účastnických poplatků, vyúčtování apod. Část subsystému OSS .

ADSL – (Asymmetric Digital Subscriber Line – Asymetrická digitální účastnická přípojka) – technologie umožňující dosahovat na kroucené telefonní dvovlince přenosových rychlostí až 9 Mbit/s směrem k účastníkovi a 640 Kbit/s od účastníka do vzdálenosti 4,2 km bez použití opakovače. ADSL pracuje ve vyšším frekvenčním pásmu, a proto lze na stejném páru vedení souběžně používat klasický telefon nebo ISDN. Používá se hlavně modulace DMT. Kvalita signálu je srovnatelná s přenosy na optickém vlákně. K použití nutný ADSL modem a připojení ADSL musí nabízet i poskytovatel služeb.

Aktivace SIM karty – je to vlastně uvedení nové SIM karty do provozu. Provádí ji mobilní operátor, u kterého jste si SIM kartu zakoupili. Podle typu je doba od zakoupení karty k možnosti uskutečnit první hovor řádově od několika minut do několika hodin.

AMPS – (Advanced Mobile Phone System) – analogový buňkový systém s FM modulací používaný hlavně v Severní Americe. Pracuje v pásmu 800 MHz se šířkou kanálů 30 KHz. V provozu od roku 1983.

ANSI – (American National Standards Institute) – Americký národní institut pro standardy.

Anténní zisk – je hlavním parametrem k posouzení kvality antény. Udává se v decibelech [dB]. Základní jednotka Bell, pojmenovaná na počest fyzika Alexandra Bella, vyjadřuje logaritmus poměru dvou výkonů nebo napětí. Obecně se dá říci, že čím je větší udávaný zisk antény, tím je větší její výkonnost.

AuC – (Authentication Center - Autentizační centrum) – registr AuC slouží k bezpečnostním účelům sítě, k ochraně proti neoprávněnému použití sítě – ověřuje se zde účastník při přihlašování. Uloženy tady jsou šifrovací klíče (ochrana proti odposlechu). Část subsystému NSS.

Bandwidth – (Šířka pásma) – rozdíl nejvyšší a nejnižší frekvence nebo rozsah frekvencí elektromagnetického signálu. Jednotkou je Hertz [Hz].

Baud – [Bd] – jednotka modulační rychlosti, která udává kmitočet signálu na výstupu modulátoru.

Baud rate – (Modulační rychlost) – hodnota udávající počet signálních prvků přenesených za 1s.

BER – (Bit Error Rate - Bitová chybovost) – podíl špatně přijatých bitů a celkového počtu bitů během doby přístupnosti signálu od začátku měření.

Bezpečnostní kód – je kód, který musíte použít, pokud chcete na mobilním telefonu provádět akce, které tento kód vyžadují, například když chcete vynulovat měřiče hovorů. Z výroby je většinou nastaven na hodnotu 1234, můžete si ho ale změnit.

Blokování hovorů – volá vám často vlastní žena? Nebo milenka? Nechcete ani s jednou mluvit? V tomto případě existuje možnost, díky níž nemusíte s lidmi, které jste „dali do klatby“ mluvit. Jednoduše siablokujete příchozí hovory a nikdo nežádoucí se vám nedovolá. Problém je však v tom, že se vám nedovolá vůbec nikdo. Díky této funkci si můžete zablokovat také odchozí hovory. Tato funkce se provádí v menu telefonu. Blíže viz část o kódech GSM.

Blokovaný telefon – je to telefon, který je zablokovaný pro použití v jiné mobilní síti než v síti operátora, kde byl zakoupen. Typickým příkladem zablokovaných telefonů jsou ty, které byly zakoupeny za tak zvanou dotovanou cenu, nebo jsou zakoupeny v předplacených sadách, tedy Paegas Twist a Eurotel GO. Telefon lze sice odblokovat, ale nežádejte tuto službu u operátora, jehož telefon jste si koupili – tam vám nevyhoví.

Bluetooth – radiová technologie s nízkým vysílacím výkonem (1mW) vyvinutá s cílem nahrazení pevného propojení elektronických zařízení (PC, tiskárny, mobilní telefony, PDA atd.). Bluetooth pracuje v pásmu ISM (Industrial, Scientific, Medical) 2,4 GHz. Datová rychlost 720 Kbit/s do vzdálenosti 10 metrů. Je použita technika "frekvenčního skákání". Se zmenšující se vzdáleností mezi přijímačem a vysílačem je snižován vysílací výkon, napájení se reguluje v závislosti na zatížení provozu. Není potřeba přímá viditelnost mezi vysílačem a přijímačem.

Browser – (Prohlížeč) – program, který slouží k prohlížení a ukládání souborů (obecně daných formátů dat). Soubory v něm nelze vytvářet ani editovat. V telekomunikacích může být příkladem WAP browser od společnosti Phone.com obsažený v mobilních telefonech Motorola, jinak jistě znáte HTML prohlížeče Netscape Communicator a Microsoft Internet Explorer.

BSC – (Base Station Controller – základnová řídicí jednotka) – řídí i několik desítek základnových jednotek BTS, provádí a řídí předávání hovoru (handover), frekvenční skoky, dynamické přidělování kanálů, vyhodnocuje měření BER prováděné mobilní stanicí. Část subsystému BSS.

BSS – (Base Station Subsystem – subsystém základnových stanic) – pevná část systému GSM, která spojuje mobilní stanice a NSS. Prostřednictvím radiového rozhraní s BSS přímo komunikují koncová zařízení (mobilní telefony, GSM datové karty atd.), nelze tedy navázat přímé spojení mezi koncovými zařízeními. BSS se skládá ze dvou hlavních částí BTS a BSC.

BTS – (Basic Transceiver Station) – BTS je základnová stanice sítě GSM. Z ní vnímáme anténu, která zajišťuje komunikaci s celou sítí. Pomocí ní je vlastně vybudovaná celá síť. Podle odborníků je pro nejefektivnější pokrytí signálem 900 MHz vzdálenost jednotlivých BTS 30 km od sebe, u frekvence 1800 MHz pak 4 km.

Budík – tuto funkci poskytuje většina mobilních telefonů. Nebudu zde rozebírat, jak budík funguje, to každý ví, spíše vám chci dát jednu radu. U většiny mobilů budík funguje i při vypnutém telefonu – nemusíte tedy nechávat svůj mobilní telefon zapnutý. Chytrá rada, která ušetří trochu z kapacity baterií.

CAMEL – (Customised Applications for Mobile Networks Enhanced Logic) – označení pro zahrnutí funkcí tzv. Inteligentních sítí (IN - Intelligent Network) do systému GSM. CAMEL je používán při roamingu mezi sítěmi, vytváří uživateli jakési virtuální domovské prostředí v jiné než domovské síti, umožňuje domovské síti sledovat a řídit hovory uskutečněné jejím účastníkem, umožňuje aby vytočené číslo bylo upravováno během sestavování spojení. Možné aplikace zahrnují předplacené roamingové služby, speciální čísla (např. 123 pro hlasovou schránku stejně po celém světě), globální vytváření uzavřených uživatelských skupin.

CDMA – (Code Division Multiple Access – mnohonásobný přístup do sítí kódovým dělením) – celé frekvenční pásmo je možné ve stejném čase sdílet více účastníky. Oddělení jednotlivých účastníků je zajištěno druhou modulací (kódováním) pseudonáhodným dvojkovým signálem o vysokém kmitočtu. Průkopníkem v oblasti CDMA je americký Qualcomm.

Cell – (buňka) – základní geografický prvek buňkových systémů, oblast pokrytá signálem z BTS. Aby nedocházelo k ovlivňování jednotlivých signálů, jsou kanály v sousedních buňkách jiné. Tak lze efektivně pokrýt libovolně velké území a dochází ke znovu využití frekvenčního spektra. Každá buňka obsahuje základnovou stanici s vysílačem/přijímačem, prostřednictvím kterého každý uživatel uvnitř buňky komunikuje s ostatními uživateli pevných nebo mobilních telekomunikačních systémů.

Celulární síť – buňkový systém, který se skládá z jednotlivých BTS stanic. Jejím jádrem je ústředna, která zpracovává veškeré hovory.

Časové funkce – podpora časových funkcí znamená, že telefon vám umožní podívat se, kolik je právě hodin, popřípadě jaké je datum. Hodiny bývají zpravidla umístěny v některém z rohů mobilního telefonu, případně je lze najít v menu mobilního telefonu. To samé platí pro datum.

České menu – pokud telefon tuto funkci podporuje, je celé jeho menu přeloženo do češtiny. To usnadňuje prohlížení menu hlavně jazykově méně zdatným. Pro takové je tato možnost velice užitečná. Tuto funkci berte jako základní vybavení u nás koupeného mobilního telefonu.

Datové služby – podpora datových funkcí vám umožňuje přenášet data a také fax přes váš mobilní telefon. Díky této službě se můžete například připojit k internetu (máte-li všechn potřebný hardware) i v místech, kde jiná možnost není. Pokud váš telefon umí datové služby, můžete se s ním v klidu připojit na internet, či prohlížet WAP.

dB – decibel – v přenosové technice jednotka útlumu A (nebo zisku S).

DCA – (Dynamic Channel Allocation – Dynamické přidělování radiových kanálů) – metoda přidělování frekvenčních kanálů, kdy je možné za určitých podmínek (vzájemné rušení kanálů, minimální vzdálenost znovuvyužití kanálu) přetížené buňce přidělit kanály původně určené pro jinou buňku. Varianta "DCA s přízpusobením se provoznímu zatížení" se používá u systému GSM.

DECT – (Digital European Cordless Telephone) – digitální bezdrátový telefonní standard principem podobající se buňkovým systémům – oblast pokrytá může být rozdělena na tzv. pikobuňky, mezi kterými je možné předávat hovor, tzv. "handover". Tímto systémem často nahrazuje zatím ještě monopolní Český Telecom pevné linky. Velmi nevhodné spojení pro připojení na internet a datové služby vůbec.

Dotovaný telefon – telefon, který společnosti nabízí za tzv. dotovanou cenu, to je za cenu, která je nižší, než za kterou telefon obvykle prodávají. Nevýhodou těchto telefonů je, že jste nuceni podepsat s operátorem smlouvu (obvykle dvouletou), ve které se zavazujete na toto období platit měsíční paušál. Pokud pak chcete v tomto období smlouvu ukončit, musíte zaplatit poměrně vysoké sankce. Také aktivace SIM karty je dražší, než u nedotovaného telefonu.

Downlink – anglický výraz pro přenos informace směrem k uživateli.

DTMF – (multifrekvenční volba) – druh tlačítkové volby, kdy je do vedení po stisknutí tlačítka telefonu vyslána superpozice několika (nejčastěji 2) frekvencí (tónů). Slouží k dálkovému ovládání telefonních záznamníků, hlasové pošty mobilních operátorů apod.

Dual band – výraz poukazuje na schopnost infrastruktury sítí a mobilních terminálů pracovat se dvěma frekvenčními pásmy 900 MHz a 1800 MHz. První duální síť GSM i telefony byly představeny veřejnosti v roce 1997 společností Motorola a nasazení do praxe proběhlo ve stejném roce.

EFR – (Enhanced Full Rate) – technika kvalitnějšího přenosu hlasu s kvalitnějším vzorkovacím (kódovacím) i dekódovacím algoritmem kodeku, který do 13 kb/s vloží více kmitočetů, výsledkem je kvalitnější zvuk v oblasti s kvalitním pokrytím (nízkou chybovostí BER). Algoritmus pro EFR optimalizován jen pro přenos řeči. Nutná podpora sítě i telefonů. Tuto technologii u nás podporují dva operátoři – konkrétně EuroTel (SuperSound) a Oskar. Paegas podporuje pouze klasickou FR technologii.

GPRS – Funkce GPRS (zkratka z General Packet Radio Service) umožňuje přenášet data přes mobilní operátory vyššími rychlostmi než jsou obvyklé. Zajímavostí je, že se při využití této technologie neplatí za čas, který strávíte třeba při prohlížení internetu, ale za přenesená data.

eCity – projekt na podporu elektronického obchodování v ČR, GSM a internetového bankovníctví. Jako soudičky stály při zrodu eCity firmy Český Telecom, Paegas a Expandia banka. Na internetu najdete eCity na adrese www.ecity.cz.

EGPRS – (Enhanced General Packet Radio Service) – rozšíření GPRS k vyšším rychlostem (hlavní změnou je použití modulace 8-PSK).

E-GSM – (Extended GSM) – rozšířená verze GSM o 10 MHz, pásmo pro příjem 880-915 MHz, pásmo pro vysílání 925-960 MHz.

EIR – (Equipment Identity Register – Registr identity mobilních stanic) – registr obsahující informace o mobilních stanicích a plnicích bezpečnostní účely. Mobilní stanice je zde identifikována pomocí IMEI, na základě kterého je možné vytvářet seznamy kradených nebo jinak nevyhovujících mobilních stanic, kterým lze tak zabránit jejich používání. Část subsystému NSS.

ETSI – (European Telecommunications Standards Institute) – nejvyšší evropský standardizační úřad v oblasti pevných i mobilních telekomunikačních technologií.

FCA – (Fixed Channel Allocation – pevné přidělování radiových kanálů) – způsob přidělování radiových kanálů, kdy jsou jednotlivým buňkám přiděleny kanály definitivně už při návrhu kmitočtového plánu sítě, nelze tedy za provozu přidělovat přetíženým buňkám další kanály jako u způsobu DCA. Používá se například u systémů NMT.

FDMA – (Frequency Division Multiple Access – mnohonásobný přístup do sítě) – účastníci jsou od ostatních účastníků odděleni frekvenčně – celé frekvenční pásmo je rozděleno na určitý počet radiových kanálů, které jsou přiřazovány jednotlivým účastníkům, každý účastník má pro sebe po celou dobu spojení vyhrazeno nepřetržitě celé frekvenční pásmo radiového kanálu.

FR – (Full Rate) – Kódování řeči (zdroje signálu) plnou rychlostí 13 kb/s.

Frequency hopping – (kmitočtové skákání) – opakující se proces, kdy při spojení vysílač odvyšlává části informace na jednom kanálu a poté skokově změní nosný kmitočet do jiného kanálu. Vysílač a přijímač jsou vybaveny shodnými generátory pseudonáhodných čísel, které jsou sesynchronizovány tak, že ve stejném okamžiku oba generují stejná čísla určující aktuální kmitočet. U systému GSM se používají tzv. pomalé frekvenční skoky (SFH – Slow Frequency Hopping), kdy dochází k přeskoku přibližně 217 krát za vteřinu. V GSM není implicitně zavedeno, používá se v buňkách, kde vznikají potíže s mnohocestným šířením a rušením signálu.

GMSC – (Gateway Mobile Switching Centre – brána mobilní ústředny) – rozhraní mezi mobilní sítí a vnějšími sítěmi. Často tvoří jeden celek s mobilní ústřednou MSC. Část subsystému NSS.

GPRS – (General Packet Radio Service) – paketové přenosy v sítích GSM a IS-136, které jsou založeny na technice přepojování okruhů. Hlavní výhodou je využívání kapacity sítě jen v době posílání paketů, což je účinnější než sestavení trvalého spojení po celou dobu přenosu. Vhodné pro přenosy typu e-mail, přístup k Internetu.

GSM – (Global System Mobile) – je název mobilní sítě standardně používané v mobilní komunikaci. Používá se nejvíce v Evropě a pracuje na několika frekvencích – konkrétně GSM 450 MHz, 900 MHz a 1800 MHz. V drtivé většině případů se setkáte s frekvencemi GSM 900 a 1800.

GSM Banking – Jedná se o celosvětovou službu, díky níž můžete spravovat svůj bankovní účet přes mobilní telefon. Tuto službu u nás poskytuje pouze Paegas, samozřejmě je nutná i podpora ze strany bankovních ústavů. U nás zatím jen Expandia banka, IPB a ČSOB. Autorizovaná střediska Paegasu vám v současnosti přihrají tuto funkci na vaši současnou Twist kartu na počkání a pro klienty banky Expandia zdarma, jinak za 400 Kč. Pak vás ovšem ještě čeká návštěva klientského centra banky, kde vám na SIM kartu

nahrají bankovní aplikaci (40 Kč), předají vám BPUK (osmimístný bezpečnostní kód pro aktivaci služeb) a manuál služeb GSB SIM Toolkit.

H.323 – protokol pro přenos audia, videa a dat v reálném čase přes paketově přepínané sítě (sítě obsahující Internet Protokol – IP). Může být použit pro vícebodovou multimediální komunikaci. H.323 je hlavním prvkem v zajišťování kompatibility mobilních multimediálních aplikací a služeb, které budou zaváděny s implementací bezdrátových technologií třetí generace.

Handover – předávání hovoru. Proces ke kterému dochází při přechodu uživatele mezi buňkami a kdy dochází k přeladování vysílacích a přijímacích kanálů mobilní stanice z frekvencí původní buňky na frekvence nové buňky, doba trvání jen několik desetin sekundy.

Hardwarový modem – klasické modemy, které známe z počítačů, se ovládají pomocí AT příkazů. Pokud má telefon v sobě zabudován hardwarový modem, znamená to, že má v sobě toto zařízení.

Hlasová schránka – hlasová schránka funguje jako osobní záznamník vašeho mobilního telefonu. K dispozici je vždy, když je váš mobilní telefon pro síť jakkoli nedostupný (máte ho vypnutý, jste mimo dosah signálu). Po zpětném přihlášení do sítě vám mobilní ústředna zašle informaci především v podobě textové zprávy, v jejímž obsahu vás upozorní na novou zprávu v hlasové schránce. Vy si ji pak můžete zavoláním do vaší hlasové schránky vyzvednout.

Hlasové vytáčení – máte-li rádi pohodlí a od svého telefonu vyžadujete naprosto vše, kupte si telefon, který podporuje hlasové vytáčení. Tato funkce vám umožní vytočit požadované číslo jen vyslovením názvu, který jste si k němu přiřadili. Paměť telefonu umožňuje ve většině případů takto uložit něco kolem deseti různých čísel. Pokud vám ještě stále není jasné, jak to vlastně funguje: stačí říci například DOMŮ a mobil začne automaticky volit číslo vašeho domácího telefonu. Výhodné pro hráčky, exhibicionisty, pro okamžiky, kdy máte jinak plné ruce práce (řízení automobilu v hustém nepřehledném provozu), při loupežném přepadení, pro zdravotně postižené apod., nevhodné může být v některých jiných situacích. Neuchovávejte si například žádná čísla pod nadávkami, mohlo by se stát, že budete volit nějaké číslo, aniž byste chtěli.

HLR – (Home Location Register - Domovský lokační registr) – databáze všech uživatelů, evidování uživatelů náležejících do oblasti dané MSC. Nachází se zde údaje o aktuální poloze těchto účastníků, o jim dostupných službách atd. Část subsystému NSS systému GSM.

Hry – co více dodat. Podezřívám výrobce mobilů, že tyto aplikace integrují do mobilů schválně, aby se co nejdříve odporoučela klávesnice přístroje a také proto, aby nalákali co nejvíce uživatelů z věkové kategorie pod 15 let. Rodiče, vy jste ještě nepořídili svým potomkům mobilní telefon ?!

HSCDS – (High Speed Circuit Switched Data) – Technologie pro vysokorychlostní přenos dat. Vhodná pro použití tam, kde je nutný souvislý tok dat (videokonference, multimedia). HSCSD je součástí standardu v GSM Phase2. U nás funguje zatím pouze v síti EuroTel.

HTML – (HyperText Markup Language) – jazyk používaný k popisu obsahu WWW stránek. Do textového souboru jsou vkládány jednoduché příkazy (značky, tagy), formující jeho výslednou podobu - označují odkazy na další zdroje, styl písma, nadpisů, programy v Javě atd. Interpretace jazyka je závislá na prohlížeči.

HTTP – (HyperText Transfer Protocol) – protokol používaný pro komunikaci mezi www prohlížečem a www serverem, pracuje nad protokolem IP.

IMEI – kód telefonu, vlastně výrobní či servisní číslo. V praxi tohoto čísla využívat nebudete, zjistit ho můžete zadáním jednoduchého kódu přímo v telefonu nebo přečtením na zadní straně pod baterií. Více informací o tomto kódu najdete v kapitole Nastavování mobilního telefonu.

IMSI – (International Mobile Subscriber Identity – Mezinárodní identifikace mobilního účastníka) – unikátní číslo identifikující mobilního účastníka obsažené v SIM kartě.

IMT-2000 – (International Mobile Telecommunications-2000) – vize globálního mobilního přístupu k telekomunikačním službám 21. století. Sada technologických řešení umožňující nasazení 3. generace bezdrátových komunikací.

Informace sítě – síťová služba, která umožňuje příjem zpráv různého zaměření, např. o dopravní situaci, počasí atd. od provozovatele sítě. Informace o dostupných tématech a jejich číslech získáte na infolince nebo z tištěných materiálů svého provozovatele. V telefonu si udržujete seznam svých aktivních témat, ke kterým chcete, aby přicházely zprávy. Můžete si také zvolit jazyk zpráv. Budou vám potom chodit jen zprávy ve vybraném jazyce.

Inteligentní vkládání textu – některé telefony umožňují pomocí této metody a vestavěného slovníku psát texty na mobilním telefonu tak, že pro každý znak stisknete odpovídající tlačítko pouze jednou. To znamená, že když chcete například napsat slovo „ahoj“, stisknete jednou klávesy:

2 – pro písmeno **a**

4 – pro písmeno **h**

6 – pro písmeno **o**

5 – pro písmeno **j**

Na znaky, které se vám zobrazují na displeji během psaní (v uvedeném případě **agmj**) nemusíte brát zřetel, po dokončení celého slova se nahradí slovem vybraným ze slovníku – tedy slovem „ahoj“. Pro zuřivě odesílatele SMS je to funkce vynikající, bohužel ve většině případů podporuje pouze anglický jazyk. Více najdete v podkapitole Zjednodušené psaní na mobilním telefonu.

Internetové volání – pokud chcete při telefonování do zahraničí ušetřit a nevádí vám určité zpoždění, kdy musíte čekat na odpověď a nižší kvalita hovoru, použijte tzv. Internetové volání. Toto volání poskytují všichni čeští mobilní operátoři, tedy Eurotel, Oskar i Paegas. Liší se pouze názvem a předčíslem, které přidáváte ještě před předčíslem země, do které voláte. Tato předčísli jsou: **55** – Eurotel, **77** – Oskar, **42** – Paegas.

IP – (Internet Protokol) – nespojovaný, paketově přepojovaný protokol, který umožňuje spojení jednotlivých lokálních sítí do celosvětové sítě Internet. Jednotkou přenosu je tzv. IP-datagram.

IP-datagram – jednotka přenosu IP protokolu která vznikne rozdělením přenášené informace na části o maximální délce 65 535 B. Části jsou následně opatřeny zabezpečeným záhlavím nesoucím informaci o adrese příjemce, odesílatele, verzi IP protokolu atd. V této podobě jednotlivé IP datagramy putují sítí mnohdy po různých cestách k příjemci. IP-datagram je někdy nazýván IP-paketem.

IrDA – (Infrared Data Association) – standard vytvořený IrDA konsorciem (odtud název), který definuje jak bezdrátově přenášet digitální data pomocí infračerveného záření. IrDA ve svých specifikacích definuje standardy jak fyzických koncových zařízení tak protokolů jimiž komunikují IrDA zařízení. IrDA standard vznikl z potřeby mobilně propojit různé zařízení mezi sebou (hlavní využití IrDA je pro spojení notebooků či různých personálních komunikátorů, ale IrDA rozhraním jsou vybavovány například i videokamery). Infračervený port slouží pro bezdrátovou komunikaci s ostatními přístroji, které jsou tímto portem také vybaveny. Bývá-li telefon vybaven infračerveným zařízením, má zpravidla také hardwarový modem. Pomocí IrDA můžete telefon propojit například s notebookem nebo PDA (Personal Digital Asistent) – kapesním počítačem. Samozřejmě musíte mít i komunikační program, který vám umožňuje například kopírovat telefonní seznam z telefonu na počítač, tam jej upravit a zkopírovat opět na telefon, nebo posílat (přijímat) z počítače přes mobilní telefon email, prohlížet internetové stránky a podobně. Pokud to telefon podporuje a vy máte tiskárnu, která má IrDA port, můžete také všechny možné informace z telefonu přes infračervený port vytisknout.

ISDN – (Integrated Services Digital Network – Digitální síť integrovaných služeb) – digitální komunikační síť pro integrovaný přenos hlasu, videa a dat, stavěná na základě stávající telefonní sítě.

ISM Band – (Industry, Scientific and Medical Band) – frekvenční pásmo vyhrazené bez licencí pro průmysl, vědu a lékařství. Rozsahy jsou 902-928 MHz, 2,4-2,4835 GHz, 5,725-5,850 GHz, vysílací výkon do 1W. Povolené jsou frekvenční skoky nosné vlny a přímé rozprostření spektra. Pásmo 2,4 GHz používá například technologie Bluetooth.

ITAP – technologie od firmy Motorola umožňující snadnější psaní textu na klávesnicích mobilních zařízení – po napsání několika počátečních písmen se nabízí možná slova.

ITU – (International Telecommunications Union – Mezinárodní telekomunikační unie) – nejvyšší standardizační telekomunikační úřad.

Jednotlačítková volba – tato funkce umožňuje přiřadit tlačítkům 1-9 telefonní číslo a poté je vytáčet pouze stisknutím a podržením tohoto tlačítka. Pod číslem 1 bývá u mobilních telefonů přednastaveno volání do vaší hlasové schránky, lze je ale samozřejmě změnit a přiřadit libovolné jiné číslo. Pokud tak neučiníte, můžete do své hlasové schránky volat jednoduše tak, že stisknete a podržíte tlačítko 1. Takto se vyvolávají čísla uložená do paměti pro telefonní seznam karty SIM, přičemž 1, 2, 3...9 jsou pozice, na kterých jsou čísla v paměti nahrána. Při ukládání čísel se vás mobil ptá, na kterou pozici chcete číslo uložit. Pokud tedy víte, že máte některou z pozic 1 – 9 volnou (mobil při ukládání ostatně nabízí první volnou pozici) nebo si ji sami uvolníte, můžete si na tuto pozici uložit některé z často volaných čísel.

Kalkulačka – jedním z klasických vybavení telefonu je vestavěná kalkulačka. Její funkce snad rozebrat nemusím, chtěl bych však dodat, že kromě výpočtů umí zpravidla také převody měn. Ty fungují většinou tak, že nastavíte směnný kurs vámi určené měny a později můžete jednoduchým způsobem převádět měny z jedné do druhé.

Konferenční hovor – jestliže potřebuje něco domluvit s několika lidmi, pak je nejlepším řešením konferenční hovor. Ten umožňuje propojení několika hovorů, najednou se tedy může poslouchat a hovořit více osob. Nevýhodou je, že platíte za každý hovor, který jste do konference navázali.

Macrocell – (velká buňka) – oblast o průměru 10-35 km pokrytá signálem jedné BTS.

MAHO – (Mobile Assisted HandOver – handover řízený za spoluúčasti mobilní stanice) – způsob předávání spojení při kterém mobilní stanice nepřetržitě měří kvalitu signálu okolních BTS a na základě těchto měření vnitřní infrastruktura sítě rozhodne kdy a kam danou stanici přepojit (do které buňky). Handover typu MAHO se používá u digitálních buňkových systémů, například u GSM.

MCHO – (Mobile Controlled HandOver – handover řízený mobilní stanicí) – způsob předávání spojení při kterém mobilní stanice na základě vlastních měření kvality signálu z okolních základnových stanic sama rozhodne kdy a na které kanály se přeladí. Handover typu MCHO se používá v systémech s malými rozměry buňek a kde dochází k častému předávání spojení, například u bezdrátových systémů DECT.

Menu – tak jak to znáte u různých programů na počítači, tak i mobilní telefon používá pro komunikaci s uživatelským systémem na sebe navazujících nabídek pro nastavení a používání telefonu. Tyto nabídky jsou samozřejmě závislé na počtu použitelných řádků na displeji. Čím víc řádků, tím bývá nabídka komfortnější.

MeXE – (Mobile Station Application Execution Environment) – bezdrátový protokol navržený pro začlenění do tzv. chytrých mobilních telefonů (smart mobile phones) a PDA asistentů. Jde o standardizovanou otevřenou architekturu pro mobilní stanice využívající Java Virtual Machine, obsahující mechanismus pro nahrávání obsahu a aplikací a také prostředí ke spouštění těchto aplikací.

Minutové pípání – pokud je váš telefon vybaven touto funkcí, jste za každou minutu spojení upozorněni tónem. Notoričtí telefonní maniaci tak získávají alespoň částečnou představu o délce hovoru a o tom, kolik asi za hovor zaplatí.

Modulation – (Modulace) – proces, kdy je nosná vlna modulována modulačním signálem – do nosné vlny je "zanesena" informace o přenášeném (modulačním) signálu. Informaci lze do nosné vlny zanést změnou její amplitudy, frekvence nebo fázovým posuvem. S tím souvisí pojmy amplitudová, frekvenční a fázová modulace.

MSC – (Mobile services Switching Center - Mobilní ústředna) – sestavuje jednotlivá spojení v rámci mobilní sítě i směrem do ostatních sítí, kontroluje přidělení kanálů, eviduje všechny uživatele, účtují se zde hovory. Ústřední část subsystému NSS systému GSM.

Multiplexing – (Multiplexování) – proces, který umožňuje více uživatelům, sdílet jedno přenosové médium. Rozlišujeme multiplexování prostorové, frekvenční, časové, kódové.

NCHO – (Network Controlled HandOver - Handover řízený sítí) – způsob předávání spojení, kdy mobilní stanice vysílá pouze zkušební signál k okolním základnovým stanicím (samotná mobilní stanice nic neměří). Porovnáním všech zkušebních signálů rozhodne vnitřní infrastruktura sítě kdy a kam danou stanici přepojit (do které buňky). Handover typu NCHO se používá u analogových buňkových systémů, například u NMT.

Nepřijaté hovory – seznam všech hovorů, které jste z jakéhokoli důvodu nepřijali.

NMC – (Network Management Centre - Centrum managementu sítě) – podílí se na správě a monitorování mobilních stanic. Část subsystému OSS systému GSM.

NMT450 – Nestandardní analogová síť GSM, kterou u nás využívá pouze EuroTel. Její výhody jsou především cenové, na rozdíl od sítě GSM neumožňuje přístup k některým funkcím.

NMT900 – odvozenina NMT450 vytvořená za účelem zvýšení kapacity. Ve Francii byla vytvořena odvozenina NMT-F.

NSS – (Network and Switching Subsystem – Síťový a spínací subsystém) – fixní část systému GSM funkcemi podobný telefonní ústředně. Hlavní funkcí je řízení komunikace mezi mobilními účastníky a ostatními účastníky – mobilními účastníky, ISDN účastníky, PSTN účastníky atd. Mimo klasické spínací (přepojovací) funkce plní další úkoly vyplývající z mobility účastníků – obsahuje databáze účastníků a sleduje jejich pohyb. NSS se skládá z těchto hlavních částí MSC, HLR, VLR, AuC, GMSC, EIR a VMS.

Obrazové zprávy – u některých telefonů můžete pomocí této služby odesílat nejen textové, ale i obrazové zprávy. Ve své podstatě jde o to, že v telefonu jsou už od výrobce nahrány různé obrázky, ke kterým lze připsat text a odeslat jako obrazovou zprávu. Obrázky můžete do telefonu, pokud tuto funkci podporuje, i nahrávat (uložit, když takovou zprávu sám obdržíte).

Odmítnutí hovoru – volá vám někdo, s kým nechcete mluvit (samozřejmě, pokud ho dokážete identifikovat)? Máte tedy dvě možnosti. Buď necháte telefon zvonit, dokud ho to nepřestane bavit, nebo pokud se nedovolá do hlasové schránky, nebo telefonní hovor odmítnete pomocí tlačítka, které tuto funkci na vašem telefonu provádí. Ale pozor: to, že jste hovor odmítli, většinou volající pozná.

OMC – (Operation and Maintenance Centre – Provozní a servisní centrum) – zde se provádí řízení, údržba a monitorování ostatních částí subsystémů BSS a NSS. Část subsystému OSS systému GSM.

Organizér – již podle názvu lze poznat k čemu tato funkce slouží. Dovoluje vám uložit si do mobilního telefonu upomínky a různé kontakty, schůzky nebo obchodní jednání. Je výsadou hlavně dražších telefonů vyšší třídy.

OSS – (Operation Support Subsystem – Operační podpůrný subsystém) – fixní část systému GSM, která řídí a udržuje celý systém. Skládá se ze tří hlavních částí OMC, NMC, ADC.

Packet switching – (Paketové spojování nebo přepojování, též přepínání paketů) – způsob komunikace, kdy je přenášená informace rozdělena na části, které jsou poté spolu se záhlavím nesoucím řídicí informace (např. informace o adrese příjemce a odesílatele, kontrolní součet) vkládány do tzv. "paketů" česky balíků. V této podobě jsou data vyslána směrem k příjemci, jednotlivé pakety mohou díky záhlaví putovat sítí různými směry.

Picocell – velmi malá buňka. Oblast pokrytá signálem o průměru pod 100 m.

PIN – kód telefonu, o jehož zadání jste požádáni při každém zapnutí telefonu. Samozřejmostí je, že si ho můžete zrušit, stejně tak jako změnit. Pokud se vám ho nepodaří zadat třikrát po sobě správně, jste požádáni o zadání kódu PUK. Stejně jako kód PIN existuje také kód PIN 2. Tím jsou chráněny některé funkce mobilní sítě, například nastavení provolané částky.

Profily – profily jsou ve své podstatě nastavení telefonu pro různá prostředí, to znamená, že si nastavíte tóny a osvětlení telefonu podle potřeby. V telefonu jsou profily už nastaveny z výroby, můžete si je ale změnit. Počet profilů záleží na typu telefonu. Typické profily jsou:

Normální	– výchozí nastavení
Tichý	– vyzváněcí tóny jsou ztišeny
Venku	– velmi hlasité vyzvánění.

Předčísli – u telefonování s mobilním telefonem musíte používat předčísli, které identifikuje místo, kam voláte, vždy. To znamená i v případě, že se nacházíte ve městě do kterého chcete volat (to je rozdíl oproti telefonování z normálního telefonu). Před číslo musíte tedy připojit předčísli UTO (02 – 069), nebo předčísli mobilního operátora (0601 – 0608). Pozor na předčísli **0609** – to jsou speciálně placená čísla. Naopak telefonní čísla s předčíslem **0800** jsou ve většině případů zdarma.

Předplacené karty – pokud se rozhodnete využívat předplacené karty, nemusíte měsíčně platit paušální poplatky a máte kdykoliv přístup k zůstatku mobilního telefonu. U nás je můžete koupit u všech operátorů.

Paegas	– předplacené karty Twist
Eurotel	– předplacené karty GO
Oskar	– Oskarta

Výhodou je kromě neplacení paušálních poplatků také možnost přijímat hovory, i když máte už vyčerpaný limit karty. Karty se dají koupit různým způsobem, někteří operátoři poskytují u karet s vyšším limitem slevu. Znamená to, že si koupíte kartu za určitou částku, ale protelponovat můžete více.

Přenosová rychlost – udává počet bitů přenesených za 1s.

Přesměrování – tato síťová služba se používá pro přesměrování příchozích hovorů do hlasové schránky nebo na jiné telefonní číslo. Můžete si vybrat z několika typů přesměrování:

- přesměrovat všechny hovory;
- přesměrovat, je-li obsazeno;
- přesměrovat, jste-li mimo dosah sítě, nebo máte vypnutý telefon;
- přesměrovat faxová a datová volání;
- zrušení přesměrování;

Přidržení hovoru – pokud váš telefon tuto službu podporuje, můžete si v průběhu stávajícího hovoru další hovor přidršet a přijmout ho později, po skončení aktivního hovoru.

Přijátá čísla – zde jsou zaznamenána všechna přijátá telefonní čísla. To znamená, že jsou zde ty příchozí hovory, které jste přijali.

Přijmutí hovoru – je to vlastně totéž, co se skrývá pod pojmem „Zvednutí telefonu“, pouze s tím rozdílem, že u mobilního telefonu se neprovádí zvednutím sluchátka, ale stiskem příslušného tlačítka, nebo otevřením (odsunutím) krytu.

PSSTN – (Public Switched Telecommunication Networks) – označení pro veřejné komutované telekomunikační sítě, čili klasické pevné veřejné telefonní sítě používající techniku přepojování okruhů, jak je známe z domovů a veřejných telefonních automatů.

PUK 1, 2 – osmimístné kódy umožňující odblokovat zablokovanou SIM kartu, s pomocí PUK1 lze měnit také kód PIN. Pro některé funkce a jejich aktivaci je vyžadován kód PUK2. PUK2 je také vyžadován při špatném zadání PIN2.

Roaming – chcete volat v zahraničí? Pokud ano, měli byste vědět, že využíváte služby roaming. Při roamingu používáte svůj mobilní telefon v síti cizího zahraničního operátora. Podmínkou však je, že váš operátor musí mít v této zemi podepsanou smlouvu alespoň s některým operátorem. Pokud cestujete po Evropě, problémy s tím mít nebudete, při cestě do vzdálenějších zemí je lepší informovat se na infolince či na webu operátora.

Router – (směrovač) – zařízení směřující datové pakety, na vstupu vybalí síťový paket z linkového rámce, na výstupu je síťový paket nasměrován směrem k příjemci – vložen do jiného linkového rámce.

Servisní menu – je skryté menu ve vašem telefonu, pomocí kterého může servisní technik provádět různá nastavení telefonu. Normální uživatel k němu nemá přístup. Neznamená to ale, že si na internetu nemůžete najít způsob, jak se do něj dostat a jak si následně zničit telefon.

SGSN – (Serving GPRS Support Node) – částí infrastruktury GPRS – obslužný uzel GPRS, obsluhuje provoz datových paketů koncových uživatelů v dané oblasti, tedy rozhoduje jakou cestou daný paket poputuje sítí, provádí autentizaci, šifrování a kontrolu IMEI atd.

SIM – (Subscriber Identity Module) – SIM karta, srdce celého telefonu. Díky ní máte přístup k jednotlivým funkcím. Dnešní telefony používají všechny vzhledem ke své velikosti, vylamovací SIM kartu, tedy jakýsi malý obdélníček s čipem, na kterém jsou uloženy různé informace a programy. Obsahuje 2 adresáře. Do jednoho z nich se ukládají telefonní seznamy, SMS, poslední volaná tel. čísla atd., druhý obsahuje údaje o síti operátora. SIM karta slouží k identifikaci uživatele uvnitř sítě pomocí tzv. IMSI. Bez SIM karty lze volat s mobilním telefonem jen na "tísňové číslo" 112.

SIM Toolkit – (Subscriber Identity Module Application Toolkit) – funkce díky níž můžete ovládat některé služby (Paegas Info a GSM banking) přímo ve speciálním menu svého telefonu.

Skupiny volajících – jména a telefonní čísla, která máte uložena v telefonním seznamu na SIM kartě, nebo v telefonu, můžete organizovat do skupin volajících. Pro každou skupinu si pak můžete nastavit vyzváněcí tón a symbol, který bude zobrazen na displeji, bude-li někdo z nastavené skupiny volat. Stejně tak už podle vyzvánění poznáte, jestli vám volá někdo z rodiny, kolegů a podobně. Telefon se dá také nastavit tak, že bude přijímat pouze volání zvolené skupiny volajících.

Smart Phones – obecné označení pro tzv. "chytré" telefony charakteristické hlavně těmito vlastnostmi: poměrně velký displej, snadné ovládání klávesnice nebo dotykový displej, nadstandardní software např. pro elektronickou poštu, fax, WWW apod. Příkladem může být Nokia Communicator, nebo telefony od společnosti Motorola s čtečkou čipových karet.

SMSC – (centrum textových zpráv) – systém vašeho operátora, který ovládá odesílání a přijímání textových zpráv. Kromě rozesílání klasické textové zprávy dokáže toto centrum také rozeznat a odeslat fax či e-mail. Část subsystému NSS systému GSM.

Symbian – v současnosti jde o společný podnik společností Ericsson, Nokia, Psion a Motorola. Hlavním produktem Symbianu je 32 bitový operační systém EPOC který je určený pro malá bezdrátová komunikační a informační zařízení (mobilní komunikátory, kapesní počítače). Původní název byl Psion Software, název operačního systému EPOC je odvozený z anglického EPOCH tj. období, epocha.

T9 – technologie od firmy Tegic Communication umožňující snadnější psaní textu na klávesnicích mobilních zařízení – po stisku několika písmen sama doplňuje zbývající text.

Tarifní program – je to vlastně smlouva s mobilním operátorem (i když nemusí být vždy písemná), která vám určuje podmínky, za kterých používáte svůj mobilní telefon, zvláště pak měsíční paušál, „volné minuty“, ceny za minutu hovoru do různých sítí, ceny SMS atd.

TDMA – (Time Division Multiple Access) – mnohonásobný přístup do sítě kdy jste od ostatních účastníků odděleni v čase – každý účastník má pro sebe po dobu spojení vyhrazen v celém frekvenčním pásmu radiového kanálu jeden nebo více časových intervalů (timeslotů) do kterých je vkládána přenášená informace.

Telefonní seznam – seznam všech telefonních čísel, která jsou uložena na SIM kartě nebo přímo v telefonu (ne všechny telefony ale ukládání do vnitřní paměti umožňují). Počet čísel, která lze na SIM kartu nebo do telefonu uložit se liší podle typu telefonu i podle typu SIM karty. Pokud si zobrazíte telefonní seznam na displeji, vidíte samozřejmě všechna čísla zařazená podle abecedy bez ohledu na to, kde jsou uložena.

Textová zpráva – textová zpráva neboli SMS funguje jako e-mail s tím rozdílem, že si ji můžete posílat pouze přes mobilní síť a na mobilních telefonech. Tyto zprávy mají omezenou délku (pouze 160 znaků), jejich nespornou výhodou je rychlost jejich doručení (řádově několik sekund) v závislosti na tom, zda-li má příjemce zapnutý mobilní telefon. Pokud chcete ušetřit nevoláte, ale posíláte sms. Většinou to vyjde levněji, a to i předplacených karet, kde je zaslání sms dražší než u služeb s paušálním placením.

Tísňová volání – jsou to telefonní čísla, na která můžete telefonovat ze svého telefonu i bez instalované SIM karty (některé sítě ale platnou SIM kartu vyžadují), zejména záchranka, policie, hasiči. Čísla se na rozdíl od ostatních telefonních čísel vytáčejí bez předčísli.

UMTS (Universal Mobile Telephone Standard) – jedná se o další generaci sítě využívající globální dosah, mající nahradit stávající síť GSM. S její spuštěním se počítá někdy na začátku roku 2002 a její nespornou výhodou je vysoká přenosová rychlost, která se teď, při jejím vzniku, pohybuje kolem 2 Mbps.

Věrnostní program – odměňování zákazníků za odebrané služby, většinou přidělováním bodů. Za ty si pak můžete vybrat zboží nebo službu podle nabídky operátora.

Vibrace – některé telefony jsou vybaveny buď vibračním zařízením nebo vibrační baterií. Znamená to, že pokud si toto vyzvánění na telefonu aktivujete, telefon vám v kapse pouze pěkně vrní a nikdo z vašeho okolí nemá ani tušení, že vám někdo telefonuje.

Vnitřní paměť – kromě klasické paměti pro telefonní seznam a SMS zprávy v SIM kartě mají některé telefony také vnitřní paměť. To znamená, že veškerá telefonní čísla zůstávají uložena v mobilním telefonu, což se hodí např. při výměně SIM karty za jinou. Vnitřní paměť není závislá na příjmu energie, proto se nemusíte obávat, že vyjmutím baterie tento seznam smažete. Mezi vnitřní pamětí a pamětí SIM karty můžete také kdykoliv předávat informace. To se dělá zpravidla v menu telefonu. Více informací najdete v příručce mobilního telefonu.

Volaná čísla – seznam všech vámi volaných telefonních čísel.

Volba paměti – při zapisování nového telefonního čísla, nebo kopii stávajícího čísla na nové si u telefonů, které mají vnitřní paměť, můžete zvolit místo, kam bude nové číslo uloženo, jestli do vnitřní paměti telefonu, nebo na SIM kartu.

Volba sítě – je možnost, zvolit si mobilní síť jiného operátora, než je váš vlastní (domácí). Tato možnost samozřejmě funguje pouze v případě, že se nacházíte mimo dosah domácí sítě a mobilní síť kterou jste si vybrali patří operátorovi, se kterým má váš operátor uzavřenou roamingovou smlouvu. Znamená to tedy, že i když nemáte u vašeho Paegasu signál, k EuroTelu ani Oskaru se nepřipojíte.

Volné minuty – takzvané volné minuty jsou minuty, za které jste zaplatili v rámci paušální měsíční platby za tarifní program a za které už nemusíte platit „navíc“. Když si to ale spočítáte, jsou volné minuty většinou dražší než ty, které platíte nad paušál. Také při sledování, kolik minut z těch volných jste již provolali, si dávejte pozor. Jedna minuta a jedna vteřina jsou u většiny mobilních operátorů minimálně jeden a půl minuty.

Výpis volání – důležitým pomocníkem pro mobilní telefonisty může být také Výpis volání. Zde máte kompletní seznam všech vámi volaných telefonních čísel. Ty jsou přehledně volány, podle toho, kdy byly do paměti uloženy. Také paměť jednotlivých telefonů je omezena a většinou se vleze do telefonu pouze 10 nepřijatých, 10 přijatých a 10 volaných čísel.

Vyzváněcí profily – jsou vlastně různé styly nastavení hlasitosti vyzvánění, vyzváněcí melodie... Ty fungují na tom principu, že při procházení po ulici budete mít profil ulice, který má zvýšenou hlasitost vyzvánění či zapnuté vibrace, kdežto doma budete mít nastaven profil Domov, který má samozřejmě hlasitost sníženou.

WAP – obdoba internetových stránek, tentokrát však pro mobilní telefony. Jejich obsah je většinou stručnější, a to proto, že paměť telefonu má určitá omezení. Nový technologický zázrak, který je však teprve ve svých začátcích. Někteří skeptici však tvrdí, že je naopak v koncích a že bude brzy nahrazen nějakou novou a progresivnější technologií. V poslední době se však stále více výrobců rozhodlo tento standart podporovat.

Zámek kláves – pro ochranu klávesnice před „nepovoleným“ stisknutím některého tlačítka slouží tzv. Zámek klávesnice. Ten se aktivuje jednoduchým stisknutím několika různých symbolů a většinou se dá i takto deaktivovat. Hodí se, pokud nosíte mobil v kapse a nemáte chráněnou klávesnici. Zabrání tak samovolným volbám čísel a spojováním s jinými telefonními účastníky. Pokud dáváte mobil na hraní malým dětem, aby nezlobily, jde o vcelku účinnou ochranu proti nechtěnému volání.

Zkrácená volba – pokud máte dobrou paměť a nechcete se k nějaké volbě prokousávat přes celé menu mobilního telefonu, můžete použít právě tuto volbu. Jedná se o to, že po stisknutí klávesy, která vám aktivuje menu, můžete krátce po sobě zadat čísla menu, které chcete zobrazit.

Přílohy

1 – Výrobci mobilních telefonů

Alcatel Německý výrobce, který se zaměřuje především na výstavbu sítí pro jednotlivé operátory, ale jehož divize mobilních telefonů zažívá veliké úspěchy, především díky velice přijatelné ceně.

Bosch Koncern Bosch představil na jaře tohoto roku zajímavou kolekci mobilních telefonů, tím větší je zklamání, že se na trh nedostanou. Důvod je jednoduchý. Divizi mobilních telefonů této firmy odkoupil další německý výrobce Siemens a ten nemá o rozvoj těchto mobilních telefonů zájem. Škoda!

Ericsson Přední výrobce mobilních telefonů, který se také zabývá výstavbou sítí pro jednotlivé operátory. U nás například tvořil síť pro operátora Oskar. Jeho mobilní telefony patří mezi nejoblíbenější.

Mitsubishi Není divu, že mobilní telefony prodává i tato japonská nadnárodní firma, která vyrábí v podstatě vše od špendlíku až po lokomotivy. Nové mobilní telefony vyvíjené touto firmou se však budou prodávat pod obchodní značkou Trium a některé informace o nich už prosáky na svět. Už dnes se můžete na ně podívat na stránky internetu. Začátek jejich prodeje je plánován někdy na konec tohoto roku.

Motorola Americká společnost Motorola se poslední dobu rozhodla expandovat své výrobky i do Evropy. Její dosavadní úspěchy nejsou zanedbatelné, avšak ani nijak výborné.

Nokia Jeden z největších výrobců mobilních telefonů, jehož výrobky se v České republice těší nevídaným úspěchům. Tým Nokia udělal díru do světa s ambiciózní Nokii 5110, wapovou Nokii 7110 a komunikátorem 9110. Poslední dobou však trochu usíná na vavřínech, a to je příležitost pro ostatní, kteří toho řádně využívají.

Panasonic Telefony Panasonic nejsou v ČR moc oblíbené, přesto jsou některé výrobky této firmy zajímavé a lze je považovat za výhodnou koupí.

Philips Společnost, která sází především na vývoj telefonů nižší třídy, tzv. Low-endů. U nás je známý hlavně telefon Philips Savvy, kterého lze nalézt v nabídce EuroTelu.

Sagem Tento francouzský výrobce se stává v ČR stále více oblíbenější. Díky osobitému designu svých výrobků osloví prakticky každého, ovšem stále trvá nedůvěra zákazníků v jeho výrobky.

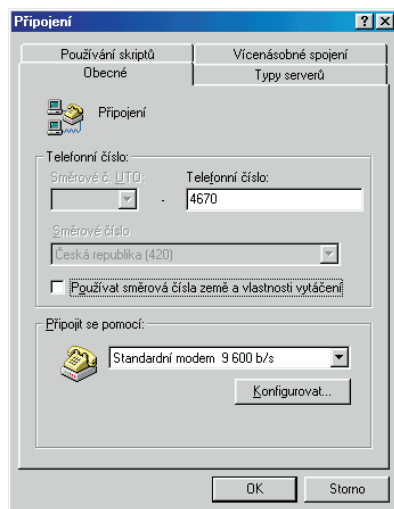
Siemens Německý výrobce, který zažívá největší růst ve své historii. Jeho poslední řada mobilních telefonů x35i se u nás těší neobvyklému zájmu. Také implantace technologií do jeho výrobků je velice rychlá a tak nám tu roste další konkurent světových značek, jako je Nokia, Ericsson či Motorola.

2 – Internet přes Paegas

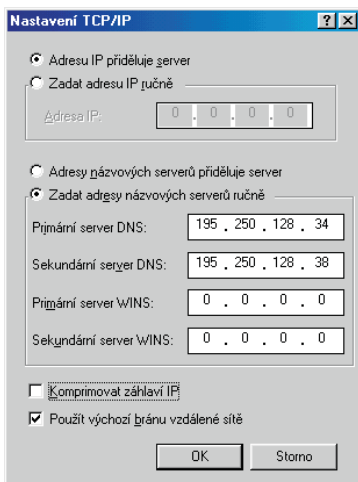
Nastavení, které v této příloze najdete, je nastavení pro připojení k poskytovateli Internetu Video On Line za pomoci mobilní sítě Paegas, a to jak pro uživatele připojení VOL, tak i pro ty, kteří používají připojení VOLNY. Ostatně toto nastavení se pro oba dva typy uživatelů liší jen minimálně.

Pokud používáte mobilní telefon Paegas, vytočte pro připojení na Internet číslo **4670** (ostatní uživatelé musí použít číslo **0603-124670**). Pokud jste uživatelem Microsoft Windows 95/98 a Microsoft Internet Exploreru postupujte podle následujících kroků, které vás provedou konfigurací připojení.

- Připojte váš mobilní telefon s datovou kartou do volného PCMCIA slotu ve vašem počítači. Pokud používáte infračervenou komunikaci stačí položit mobil k infraportu na vašem počítači. Nainstalujte software dodávaný s datovou kartou (případně software pro infrakomunikaci)
- Vytvořte Nové připojení v Telefonickém připojení sítě ve Windows 95/98.
- V hlavní nabídce vyberte Start/Programy/Příslušenství/ Telefonické připojení sítě/Vytvořit nové
- Zadejte: Telefonní číslo 4670 (uživatelé jiné sítě než Paegas musí použít číslo 0603-124670).
- tónové vytáčení: Nepoužívat kód oblasti
- Nyní jste vytvořili ikonu pro nové připojení k Internetu. K dokončení nastavení klikněte na tuto ikonku pravým tlačítkem myši. A zvolte Nastavení .
- Video On Line podporuje jak standard V.110 tak V.32, vyberte ten, který na vašem mobilu poběží rychleji.
- Dále vyberte: Nastavení/Konfigurace/Připojení/Pokročilé
- Do Speciálních nastavení vyplňte:
AT+CBST=71,0,0 (pro V.110)
AT+CBST=71,0,1 (pro V.110 s opravou chyb)
Pro starší modely mobilních telefonů Nokia použijte
ATS35=0
AT+CBST=7,0,0 (pro V.32)
AT+CBST=7,0,1 (pro V.32 s opravou chyb)

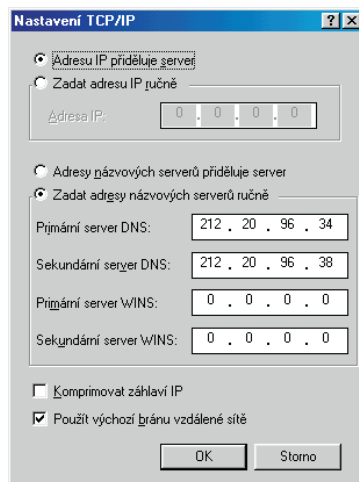
Z Hlavní nabídky vyberte Nastavení/Typ serveru/Nastavení TCP-IP (a vypněte vše kromě TCP-IP):

< pro uživatele VOL

pro >
uživatele VOLNY

GSM schránka - každý uživatel služby Internet prostřednictvím Paegas může zdarma používat speciální e-mailovou schránku s možností nastavení pro přijímání e-mailů na mobilní telefon.

3 – Služba Paegas Info

Díky službě Paegas Info se můžete kdykoliv informovat o aktualitách ze zpravodajství, sportu či burzy. Pokud chcete této služby využívat, musíte odeslat textovou zprávu s příslušným kódem na telefonní číslo **4616**. Obratem vám bude doručena textová zpráva, v které budou vypsány vámi vyžádané informace. Odeslání každé SMS stojí 1 Kč u běžného tarifu, 2,80 Kč u Twistu. Cenu za dodání informace naleznete ve Stručtuře a ceníku u příslušného info kanálu. Všechny ceny jsou uvedeny bez DPH (5%).

Text, který budete odesílat je většinou jednoduchými klíčovými slovy. Například u aktuálních informací ze zpravodajství se jedná o zkratku NEWS, u informací sportovních pak SPORT. V praxi to znamená, že se budete řídit pouze těmito jednotlivými zkratkami.

Příklad: Nejprve půjdete do menu telefonu, kde vyberete položku textové zprávy a psát novou zprávu. Do ní pak napíšete příslušný text (klíčové slovo) a celou takovouto zprávu odešlete na číslo služby Paegas Info – **4616**. Celá textová zpráva pak bude vypadat takto: NEWS

Přehled symbolů použitých v textu			
<...>	povinný parametr (údaj vybraný se seznamu v dotazu nesmí chybět)	MM	dvouciferné určení minuty (00–59)
		HH	dvouciferné určení hodiny (00–23)
[...]	nepovinný parametr (údaj zpřesňuje nebo vymezuje dotaz)	dd	dvouciferné určení dne (01–31)
		mm	dvouciferné určení měsíce (01–12)
_	mezera (tam, kde je znak podtržítka uveden, je nutné mezeru v dotazech uvádět)	rr	dvouciferné určení roku 20. století
		rrrr	čtyřciferné určení roku

Seznam témat pro Paegas Info

Zpravodajství

Aktuální informace

Pomocí klíčového slova NEWS můžete získávat aktuální informace a zpravodajství z politiky, zahraničí a ekonomiky. Pomocí klíčového slova NEWS E můžete získávat uvedené informace a zpravodajství v anglickém jazyce. **Příklad:** NEWS (nebo NEWS E)

Sportovní informace

Pokud chcete být neustále informováni o aktuálních sportovních výsledcích, použijte klíčové slovo SPORT. Sportovní informace můžete získat i v anglickém jazyce: SPORT E.

Informace z tisku

Zasláním klíčového slova TISK s příslušnou oblastí dostanete přehled nejdůležitějších zpráv z tisku: z politiky POL, zahraničí ZHR, ekonomiky EKO a sportu SPORT.

Zadání: TISK_<POL, ZHR, EKO, SPORT> [Titulek 1-4]

Příklad: Nejdůležitější zprávy z politiky dostanete po zadání TISK POL

Při zaslání takového požadavku dostanete vždy 4 titulky. Detailnější informace o požadovaném titulku dostanete pomocí zpřesněného dotazu.

Příklad: Uprášený dotaz na druhý titulek z ekonomiky TISK EK02

Předpověď počasí

Zasláním klíčového slova POC dostanete předpověď počasí pro Českou republiku či pro její části: PHA Praha, STC střední Čechy, SC severní Čechy, VC východní Čechy, JC jižní Čechy, ZC západní Čechy, SM severní Morava, JM jižní Morava. Zadání: POC_[PHA, STC, SC, VC, JC, ZC, SM, JM]

Příklad: Předpověď počasí pro Prahu dostanete po zadání POC PHA

Business

Měnové kurzy

Pomocí klíčového slova KURZ můžete získat následující informace o měnových kurzech světových měn:

- **Základní informace o 11 hlavních měnách** (USD, DEM, GBP, CHF, FRF, ATS, ITL, JPY, PLN, SKK a EUR)

Zadání: KURZ – získáte informaci o kurzu střed pro 11 hlavních měn podle ČNB.

Zadání: KURZ_#<kód banky> – informace o kurzu střed 11 hlavních měn pro vybranou banku.

- **Podrobnější informace o zadané měně**

Zadání: KURZ_<měna> – informace o dnešním a předchozím kurzu střed zadané měny pro ČNB.

Poznámka: Dotaz na měnu EURO – KURZ_EUR

Zadání: KURZ_<měna>_#<kód banky> – informace o dnešním kurzu zadané měny (nákup, střed, prodej, valuty, devizy) podle vybrané banky.

Poznámka: Dotaz na měnu EURO KURZ_EUR_#<kód banky>

- **Křížové kurzy**

Zadání: KURZ_<měna 1>_<měna 2> – získáte křížový kurz mezi zadanými měnami podle ČNB.

Zadání: KURZ_<měna 1>_<měna 2>_#<kód banky> – křížový kurz mezi zadanými měnami podle vybrané banky.

Kódy bank			
Komerční banka	KB	Investiční a poštovní banka	IPB
Česká spořitelna	CS	Československá obchodní banka	CSOB

Kódy světových měn									
Austrálie	AUD	Francie	FRF	MMF	XDR	Portugalsko	PTE	Španělsko	ESP
Belgie	BEF	Irsko	IEP	Maďarsko	HUF	Rakousko	ATS	Švédsko	SEK
Dánsko	DKK	Itálie	ITL	Nizozemsko	NLG	Řecko	GRD	Švýcarsko	CHF
EMS	XEU	Japonsko	JPY	Norsko	NOK	SRN	DEM	USA	USD
Evropská Unie	EUR	Kanada	CAN	N. Zéland	NZD	Slovensko	SKK	V.Británie	GBP
Finsko	FIM	Lucembursko	LUF	Polsko	PLN	Slovinsko	SIT		

RM-System

Zadání: RMS_<text>

kde text může být ISIN, BIC nebo NÁZEV. Povoleno je zadání i části řetězce. Zadává se bez diakritiky, s velkými i malými znaky. Maximální smysluplná délka textu je 18 znaků (název emise).

Poznámka: Zadaný text se porovnává s databázovými položkami v pořadí ISIN, BIC, NÁZEV. To znamená, že např. při dotazu, kde text = TELE, je vybrán kromě "Český Telecom" také cenný papír "Šternberské lesy" s BIC BAASTELE.

- **Informace průběžné** (v době obchodování). Tyto informace budou šířeny přibližně v době od 06:00 do 16:30 hod - úvodní aukce a obchodování v reálném čase.
- **Informace závěrečné** (po uzavření obchodního dne - stanovení kursů). Tyto informace budou šířeny po uzavření stávajícího obchodního dne do doby, než budou známé výsledky z úvodní aukce následujícího obchodního dne (06:00 hodin).

Katalog Edit

Můžete si zjistit veřejně dostupné údaje o firmě či organizaci z katalogu firem EDIT.

Zadání: EDIT[#jméno firmy][##město][###obor činnosti][####IČO][#####telefon]

Počtem křížků před parametrem určujete, o jaký parametr se jedná (jméno, město, IČO apod.). Alespoň jeden parametr je povinný. Čím více doplňujících údajů vložíte, tím je hledání přesnější. Lze použít hvězdičkovou a otazníkovou konvenci – otazník vložte místo jednoho neznámého znaku (písmene nebo číslice), hvězdičku místo neznámé skupiny znaků (řetězce). **Příklad:** dotaz na firmu DS & T s.r.o.: EDIT#DS

Obchodní rejstřík – Informace o IČO

Znáte-li pouze IČO nějaké organizace či firmy, můžete o ní zjistit více pomocí klíčového slova ICO.

Zadání: ICO_<xxxxxxx> **Příklad:** dotaz na firmu, jejíž IČO je 64949681: ICO 64949681

Plátcí DPH – Informace o DIČ

Znáte-li pouze DIČ nějaké organizace či firmy, můžete o ní zjistit více pomocí klíčového slova DPH.

Zadání: DPH_[xxx-]<xxxxxxx>

Příklad: dotaz na firmu, jejíž DIČ je 002-64949681: DPH 002-64949681

Doprava

Dopravní informace

Pokud často cestujete a potřebujete stále nejaktuálnější informace o dopravní situaci, zkuste klíčové slovo DOP s některým z parametrů: PHA Praha, CECH Čechy, MOR Morava, DAL dálnice. Zajímá-li vás situace na hraničních přechodech, použijte klíčové slovo HRA s parametrem, který označuje sousedící stát: SK Slovensko, A Rakousko, D Německo a PL pro hraniční přechody do Polska.

Zadání: dopravní situace v republice DOP_<PHA, CECH, MOR, DAL>
dopravní situace na hraničních přechodech DOP_HRA_<SK, A, D, PL>

Příklad: pro zjištění situace na přechodech do Polska zadejte DOP HRA PL

Letový řád letiště PRAHA - RUZYŇ

Pomocí klíčového slova ODLET nebo PRILET získáte informace o letovém řádu letiště Praha-Ruzyně.

Zadání: ODLET_[HHMM_ddmmrr]_#<kam>##[číslo letu]
PRILET_[HHMM_ddmmrr]_#<odkud>##[číslo letu]

Při zadávání můžete specifikovat:

Letadlo – typ letadla (pokud znáte a preferujete)

Dny v týdnu – dny provozu (1 ...7 – Pondělí...Neděle)

Období – období provozu.

Příklad: po zadání ODLET #VARSAVA obdržíte:

L0526
Praha-Varsava
Odlet: 20:10
Prilet: 21:30
Letadlo: ER4
Dny v tydnu: .2345.7
Obdobi: 29.10.00-23.03.01

Jízdní řády autobusů

Najděte si odjezd autobusu pomocí klíčového slova BUS. Autobusové zastávky jsou nyní jednoznačně indexovány 5místným číselným kódem. Zadání: BUS_#místoA_#místoB

V případě, že dotaz na autobusové spojení bude obsahovat nejednoznačné určení místa A a/nebo místa B, bude uživateli nazpět doručena zpráva s nabídkou všech možností (tzn. všech zastávek, které obsahují zadaný textový řetězec, max. však 5 zpráv, tyto zprávy budou zpoplatněny podle ceníku!).

Příklad: BUS #BRNO ##TREBIC

Jízdní řády vlaků

S klíčovým slovem VLAK máte mezinárodní vlakový jízdní řád vždy při ruce.

Zadání: VLAK_[HHMM_ddmmrr]_#<zadání výchozího místa>_##<zadání cílového místa>

Příklad: VLAK 1200 311200 #BRNO ##PRAHA

Kilometrovník ČR a Evropy

Naplánujte svoji cestu pomocí klíčového slova TRASA. Zadání: TRASA_#<odkud>_##<kam>

Příklad: zadání výpočtu trasy pro osobní auto z Prahy do Lisabonu: TRASA #PRAHA ##LISBOA

Zábava v Praze

- **Kina** – pokud potřebujete zjistit, co právě hraje vaše oblíbené kino v Praze, zkuste klíčové slovo KINO. Zadání: KINO_<kód kina>

Názvy kin v Praze a jejich kódy							
Aero	AER	Hvězda	HVE	Lucerna	LUC	Ponrepo	PON
Atlas	ATL	Illusion	ILL	MAT	MAT	Praha	PRA
Beseda	BES	Jalta	JAL	Městské knih.	KNI	Sigma	SIG
Blaník	BLA	Kino Galaxie	GAL	Mír	MIR	Sparta	SPA
Cinema B.	CIN	Kongr. c. Praha	KON	Modřany	MOD	Světozor	SVE
Delta	DEL	Kosmos	KOS	Morava	MOR	U hradeb	64U
Dlabačov	DLA	Kotva	KOT	Okno	OKO	Zvonková	ZVO
Eden	EDE	Květen	KVE	Ořechovka	ORE		
Evald	EVA	Kyjev	KYJ	Perštýn	PER		

- **Filmy** – chtěli byste vidět váš oblíbený film a nevíte, v jakém kině v Praze ho můžete zhlédnout? Klíčové slovo FILM vám poradí. Zadání: FILM_<název filmu>
- **Divadla** – nevíte, kam do divadla? Zkuste zadání: DIV_<název divadla> např. dotaz na představení, které právě uvádí divadlo Semafor DIV SEMAFOR
- **Kluby** – s klíčovým slovem KLUB vždy víte, jaký program vás čeká ve vašem oblíbeném klubu. Zadání: KLUB_<název klubu> , např. dotaz na program, který uvádí klub Reduta KLUB REDUTA
- **Gurmán** – máte chuť třeba na mexickou kuchyni anebo se vám nechce vařit? Klíčové slovo GUR vám poradí, kam zajít v Praze na dobré jídlo. Zadání: GUR_#[název restaurace]_##[městská část]_###[typ kuchyně] např. dotaz na podrobnější informace o restauraci Pasha GUR_#PASHA
- **Paegas TIP** – co takhle tip, co s načatým večerem? Zkuste poslat klíčové slovo P_<KON KIN DIV GUR> a uvidíte. Zadání: pozvánka na koncert P_KON, pozvánka do kina P_KIN, pozvánka do divadla P_DIV, pozvánka do restaurace P_GUR

Televizní program

Chcete mít program televize stále při ruce? Klíčové slovo TV vám to umožní; získáte informaci o tom, co se vysílá v danou hodinu, v daný den a na daném programu.

Zadání: TV_[HHMM]_[ddmmrr]_#[kód televize]

Kód televize: CT1 – Česká televize 1. program CT2 – Česká televize 2. program
NOV – Televize Nova PRI – Televize Prima

TV – získáte informaci, co se vysílá právě teď na všech televizních programech;

TV_[HHMM] – získáte informaci, co se vysílá v daný čas na všech televizních programech;

TV_[název pořadu] – získáte informaci, kdy a na jaké televizi se vysílá hledaný pořad.

Anekdoty

Polechtejte si bránci povedenou taškařicí. Zadání: VTP

Moto dne

Rozšířte si své vědění o moudra klasických myslitelů. Zadání: MTT0

Biorytmy

Informace o vaší kondici fyzické i duševní v určitý den podle data vašeho narození.

Zadání: BIO_<ddmmrr narození>_[požadovaný ddmmrr]

Příklad: BIO 140472 dotaz na dnešní biorytmus pro datum narození 14. 4. 72

▼ *Poznámka: Pokud nezadáte požadovaný den, dostanete biorytmus pro dnešní den. Stupnice hodnot je od 1 do 5 (5 = nejlepší).*

Paegas Rébus

Nudíte se? Zkuste vyluštit naši zapeklitou hádanku. Hádejte písmena tajného slova. Možná vyhraje...
Zjistíte si, jestli nějaká hra momentálně probíhá: REB

Takto se přihlásíte: REB_START_<vaše jméno>

Takto hádáte jednotlivá písmena: REB_<hádané písmeno>

Můžete si zjistit své umístění: REB_POR_[ddmmrr]

Také si můžete zjistit žebříček 5 nejlepších řešitelů: REB_NEJ_[ddmmrr]

Praktické informace

Svátky / Jmeniny

Můžete se zeptat, kdo má svátek dnes SVA, zítra SVA+ a pozítří SVA++, i na to, kdo má svátek v zadaný den SVA_ddmm či kdy má svátek zadané jméno SVA_jméno. Při zadávání jména stačí uvést několik prvních písmen (např. SVA JIT).

Kalendář

Získáte základní informace o požadovaném dni. Zadání: KAL_[ddmmrr[rr]]

Také můžete získat časový rozdíl mezi dvěma libovolnými daty vyjádřený v rocích, měsících a dnech.

Zadání: KAL_[ddmmrr[rr]]_[ddmmrr[rr]]

Kalendář funguje v rozmezí let 1902–2030. Při specifikaci roku formátem rr je uvažováno rozmezí 1902–1999. Při vyšším letopočtu je nutné použít formát rrrr.

Příklad: KAL - dotaz na současný den

SMS plánovač

Potřebujete připomenout nějakou důležitou událost? SMS plánovač vám ji připomene.

Zadání: +<HHMM>[ddmm][F]_[určení adresáta]_<text, nebo klíčové slovo>

Pokud je parametr [určení adresáta] vynechán, je zpráva zaslána jako SMS tomu, kdo ji objednal. Určení adresáta můžete provést některým z následujících způsobů:

- SMS<čí slo> – odešle SMS na číslo uvedené za hlavičkou SMS, mezi hlavičkou SMS a číslem není mezer. Telefonní číslo je možné zadat ve všech běžně užívaných formátech.
- #<emailova adresa> – odešle e-mail na adresu uvedenou za hlavičkou #, mezi hlavičkou # a adresou není mezer.
- FAX<čí slo> – odešle FAX na číslo uvedené za hlavičkou FAX, mezi hlavičkou FAX a číslem není mezer. Telefonní číslo je možné zadat ve všech běžně užívaných formátech.
- OP<čí slo> – odešle text na pager s číslem uvedeným za hlavičkou OP (mezi hlavičkou OP a číslem není mezer).

Vysvětlivky: HHMM – hodina a minuta doručení
 ddm – den a měsíc doručení
 F – frekvence doručování; můžete použít následující kódy:
 D – denně, T – týdně, M – měsíčně, R – ročně)

Neuvedete-li parametr [určení adresáta] bude zpráva doručena na vaše číslo.

Příklad 1: +21322412R FAX+420603603605_Veselé vánoce – tímto příkazem nastavíte odeslání faxu s blahopřáním k vánocům na číslo +420603604605. Zpráva se bude odesílat každý rok 24.12. ve 21:32.

Příklad 2: +2225 POC – zašle dnes, ve 22:25 informace o počasí odesílateli této zprávy.

Slovníček

Potřebujete-li anglický nebo německý ekvivalent českého slovíčka (či naopak), zjistěte si jej pomocí klíčového slova SLO. Je přitom potřeba vložit kromě hledaného slovíčka také směr překladu (z jakého jazyka do jakého). Zadání: SLO_<směr překladu>_<hledaný výraz>

Směr překladu zadáte pomocí:

AC	z angličtiny do češtiny
CA	z češtiny do angličtiny
NC	z němčiny do češtiny
CN	z češtiny do němčiny

Příklad: SLO CA KORUNA – dotaz na to, jak se v angličtině řekne slovo „koruna“

Meziměstské telefonní předvolby UTO

Můžete si zjistit telefonní předvolbu pro určité město nebo naopak, jaké město se má určité číslo UTO.

Zadání: UTO_<město nebo UTO>

U města stačí zadat několik prvních písmen, např. UTO MEL.

Mezinárodní telefonní předvolby

Potřebujete-li zjistit, jak volat do jiné země, zeptejte se pomocí dotazu MTP. Také si tak můžete zjistit, která země má určité číslo telefonní předvolby. Zadání: MTP_<země nebo MTP>

Při zadávání země stačí zadat několik prvních písmen, nebo dokonce, pokud hledáte číslo nějakého většího města v cizí zemi, můžete místo země vložit jméno tohoto města. Opět stačí několik prvních písmen.

Příklad: MTP ITALIE – dotaz na mezinárodní telefonní předvolbu Itálie

Poštovní směrovací čísla

Můžete si zjistit poštovní směrovací číslo určitého města nebo naopak, jaké město má určité PSČ.

Zadání: PSC_<město nebo PSČ> U města stačí zadat několik prvních písmen, např. PSC STRAKO.

Kalkulátor

Můžete si spočítat některé výrazy, na které hlava prostě nestačí. Zadání: CAL_<matematický výraz>

Můžete použít obvyklé matematické výrazy + funkce ACOS, ASIN, ATAN, COS, COSH, EXP, FACT, LOG, LOG10, PI, RND, SIN, SINH, SQR, SQRT, TAN a TANH. Při psaní výrazu je nutné dbát na standardní konvence a pravidla (závorky, definiční obor funkcí v oboru reálných čísel apod.)

Příklad: CAL LOG10(SIN(PI/2)*10) – vrátí dekadický logaritmus hodnoty $10 * \sin(\pi / 2)$, tj. 1.

Novinky z Paegasu

Získáte přehled nejdůležitějších novinek ve službách sítě GSM Paegas. Zadání: PG_NEWS

4 – Zajímavosti

Wapové programy		
EasyPad WAPtor	www.waptop.cz	freeware, velikost 700 KB
Nokia WAP Toolkit	www.nokia.com, položka WAP Developers	freeware, velikost 8 MB
Prohlížeče wapových stránek		
WinWap	www.slobtrot.com	freeware, velikost 1,9 MB
YourWAP	www.yourwap.com/en/download/download	freeware, doporučuji stažení jak verze 1.16, tak beta verze 1.22 (celkem asi 6 MB dat)
Programy pro posílání SMS		
Email2SMS	www.mobil.cz/utf/software/mail-sms/emailsms.zip	freeware
Follow Me	www.tinysoftware.cz/ftp/foLOWme/fm10bcz.exe	shareware (898 Kč)
QuickSMS	ivomir.upol.cz/quick/download	
Screensaver Ericsson	http://www.ericsson.se/WAP/screen/screensaver.shtml	

Následující programy lze stáhnout na internetové adrese gsmkody.kvalitne.cz

Pro telefony Nokia

Nokia Logo Express	velikost 2,3 MB
Nokia Smart Messaging Agent	velikost 1,3 MB
Nokia Logo Manager Beta 5	velikost 450 kB

Pro telefony Siemens

Siemens Net Monitor	velikost 272 kB
All Phone Data Suite	velikost 1,2 MB
S35 Explorer	velikost 281 kB

Pro telefony Ericsson

Music Box	velikost 138 kB
-----------	-----------------

Odkazy na zajímavé stránky

Zpravodajské stránky	www.mobil.cz	www.muJmobil.cz	www.mobilmania.cz
Další zajímavé stránky	Gsmkody.kvalitne.cz	Nokia.kvalitne.cz	Siemens.aktualne.cz
	Mobily.kvalitne.cz	Motorola.kvalitne.cz	Ericsson.kvalitne.cz
	www.smartz.web.cz	www.philips.com	
Stránky mobilních operátorů	www.paegas.cz	www.eurotel.cz	www.oskarmobil.cz
České stránky výrobců mobilních telefonů	www.ericsson.cz	gsm.motorola.cz	www.nokia.cz
	www.siemens.cz	www.sagem.cz	www.alcatel.cz
	www.panasonic.cz		
Světové stránky výrobců mobilních telefonů	Mobile.ericsson.com	www.nokia.com	www.motorola.com
	www.siemens.com	www.sagem.com	www.panasonic.com
	www.philips.com		